

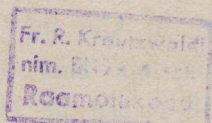
Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiiv DIGAR

Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiiv DIGAR

Jummalatenistusse

Tundide Ramat.

Ч а с о с л о в ъ .

234.498

Rija linnas.

Trükitud Mülleri trükki tojas.

1885.

№ 2065.

Печатать разрѣшается.

Донатъ,

Епископъ Рижскій и Митавскій.

Рига, 19. Декабря 1884 г.

G e s t ö n n e.

Õggapäwases ellus õppime meie, armas õigeusju luggeja, et mis igga loom ommas noores põlwes on õppinud, sedda peab ta ka ommas wannas eas ja pealegi omma surmani. Se luggu sünnib mitte üksnes lomaga, waid ka igga puuga, kelle sees kaswamisse wäggi on, kus ja kuidas ta üksford nooruses on seatud ja istunud, nõnda ja senna kohta jääb ta ka kui ta wannaks saab. Weel, mis-sugguse õlliga üks uus asti saab täidetud, kas on temmal hea ehk pahha hais, siis jääb se ka kauaks ajaks temma külge ja ei kau mitte nii pea temma küljest ärra. Sesamma luggu on ka innimessega: mis ta lapse põlwes on õppinud, se ei kau ka mitte temma wannas põlwes mitte nii pea ärra, sest mis ta üksford omma ellu wisiks on wõtnud, ja mis kaua aja läbbi temma süddames on kinnitud, se jääb siis ka temma sisse nagu loodud wäggi. Sepärrast peawad õiget usku innimesjed sure holega omma laste järrele waatma, et naad mitte omma nore ea sees ei harjuks fanta ja rummalaid sõnnu ja tühje ning hoopli-kuid kõnnesid rääkima, mis nende hinge hukka saatwad, egga ka mitte tühja mängude läbbi omma kuld lapse põlwe ärra ei raiskats, mis ühhegi hinna eest ei wõi ennam

taggasi saada; maid et naad omma ellu kewadel omma süddame põllud tulluliku õppetusega harriks ja Jummalat sõnna seemned, mis õppetajad külwawad, römuga wastuwõttaks ja lõikuse ajal neid nagu wilja päid, mis hinge täitwad, kofkuforjaks ja nende rohkest wiljast omma ellu wannaduse talwet auufaste ülle ellaks, ja et siis neid taewa aitadesse ülleswies, ka seal iggawese ellu aja sees ennast neist wõiksid toita. Agga et kõige enne peab Sedda palluma õppima, kes töö waewas abbi annab, ja siis sedda waimulikku tööd teggema, mis mõistust ja sõnna tarkust kaswatab, sepärrast on siis ka nüid sefinnane ramat, mis Jummalatenistusse Tundide Ramatuks hüitakse, kõige õige ussu ristirahwa kasjaks trükkitud, kus sees on palwed ja laulud ning kiituse laulud, mis iggapääw kirrikus Jummalatenistusjel prugitakse, ja ka muud kirriku tarwidused; et lapsed, kes kirja luggema õppiwad, ka ühtlasi harjuksid Issandat Jummalat palluma kõigesugguse tarwiduste ajal, ja Temmale au andma kõige nende hea teggude eest, mis Ta allati teeb, ja et sefinnane õppetus ommad jured süggawast nende süddametes kinnitaks, ja nende sisse jääks nende ellu otjani, et nad wõiksid Jummalatartusse otjad wäljakaswatada ja ristiusju heateggude wilja kanda. Sepärrast, armjad Jummalatartilikkud laste wannemad, peate teie sedda ramatut kui ristiusju ellu wiiside esimest õppetust ennestele ostma ja sedda omma laste kätte andma õppetuseks, ja peate neid maenitjema, et naad sure holega õppiks selle järrele teggema, mis temma sees on üllespandud. Agga teie, armjad ristikogudusse lapsed, wõtke se ramat römuga

wastu ja püüdkse sedda luggeda ja ka mõista, mis temma sees on trükkitud, et teie wõiksite luggedes palwed teha, ja palwed tehhes luggeda ja nenda Jummalat auustada, et teie seddawiiši Jummalaga kõnnelete, ja Jummal teiega kõnneleb, sest palwe on üks kõnne Jummalaga, agga luggemine on Jummalaga kõnne teiega, sest üks õppetajate seast rägib nõnda: „Kui sinna loed, siis kõnneleb Jummal sinnuga, agga kui sinna palwed teed, kõnneled sinna Jummalaga, ja sinnu palwe on siis üks armas ohwer Temmale, agga sinnule on ta üks wäggew aitaja töö ning waewa juures, ja ka wõitlemisšes kurratiga, sest temmale on ta üks hirmutaja kep ja üks wägga terraw mõek; kui palwe puhtast süddamest saab tehtud, siis tungib ta taewast läbhi, ja ei tulle seält mitte tühjalt taggasi, waid toob armu andid mahha, mis meelt walgustawad, ja hinged lunnas-tawad.“ Sedda sowime ka meie teile, kui ristiinnimesse kohhus on, Jummalaga meie Vunnastaja se kõige tarkuse hallika käest.

Lühhiene õppetus

sest, kuidas wiisi õiget usku ristiinnimene ühhe wannaegse pühha apostlitteja pühha koggudusse wannemate suufõnna õpetuše järrele pühha ristitähhte omma ette peab teggema ja kuidas ja misšuggused käe sõrmed ta peab selle tarwis kokkupannema, kuidas se pilt näitab, mis siin krowal on trükkitud.

Üks Jummalakartlik ja õiget usku ristiinnimenne peab ristitähheks omma käe sõrmed sedda wiisi kokkupannema: Esšite peab temma Kolmainu Jummalaga tähhenda-

misjeks omma parrema käe kolm esimest sõrme kokku pannema: peialt ja teist kaks, mis temma kõrvas, se läbbi näitame meie, et Kolmainu Jummalal Palled on ühhesuggused, on ühendud, agga ei olle mitte ärraseggatud. Sest, nagu pühhas Kolmainusse ei olle ei esimest egga wimast, ei suremat egga wähhemat, waid on terwed kolm pallet, kes ikka ühhelomulised ja ühhesuggused on; nõnda on ka luggu nende kolme esimeste sõrmedega, mis ühhepittuselt on kokku pandud, nende seas ep olle ei suremat egga wähhemat, waid nad seiswad kõik ühhes reas nõnda, et ühtegi wahhet nende wahhel ei olle, ja on kõik ühhesuurused ja üks teiseaga ühendud, kuida se ka nendest ennestest nähha on. Need kokkupandud sõrmed panneme meie siis esiteks omma otsa esise peale, kellesse ülleminne risti ots puutub, teiseks, meie kõhhu peale, kedda alluminne risti ots puutub, kolmandaks parrema õlla peale ja neljandaks pahhema õlla peale, mis läbbi meie need põigite seiswad selle risti otsjad tähhendame, kelle peal se meie pärrast risti löödud Issand Jesus Kristus ommad käed wäljasirrutas ja kõik maailma otsades laiale pillatud rahwast ühte kokku korjas. Ja sedda wiisi need kolm esimest sõrme ühte wiisi kokku ühendades, tähhendame meie, kuida üllemal on ööldud, sedda, et meie sedda kallist risti, kelle wäggi on ärramõistmata, tõest auustame ja ülle kõige asjade kädame.

Agga on mõnned innimesjed, kes mitte selle wanna-aegse ja ülleüldise pühha ristitoggodusse suusõnna õppetuse järrele sedda risti tähte ei prugi, waid nemmad pannewad peialt nende weikeste neljandama ja wiendama sõrmedega kokku ja ütlewad selle sees pühha Kolmainu Jum-

mala fallaus ollewad, agga nende teiste kahhega: nimmetis ja keskmise sõrmedega kulutawad naad Jummalale se Sõnna fallaus, ja selle tunnistuseks ütlewad naad, et õnnis Meleletius, Antiokia linna patriarh Theodorit ja Maksim pühha Athosse mäe mungad, Watopedia kloostri, sedda wiisi on õppetanud.

Agga meie teame wägga kindlast, et pühha Meletius, Antiokia linna patriarh ep olle ialgi ja keslegile niisuggust asja õppetanud; kui nemmad sedda kül ütlewad, siis wõib olla, et naad sest ajast rääkiwad, kui ta ükskord uskjatega jünodi peal olli ja Ariusse ussu rahwaga ussu pärrast wõitles, ja kui ta ei wõinud neid, nende kangeluse pärrast ärrawõita, tõusis ta ülles, kuidas temma ellu luggu kulutab, ja näitab neile kolm sõrme, — ja immetähte ei jündinud, siis ühhendas ta kaks sõrme kokku ja käänas ühhe nende juure ja õnnistas rahwast, siis tuli tullute nagu wälk temmast wälja, et kõik uskjad immeks pannid, agga need wastased ehmatafid ärra ja said häbbisse. Üttelge nüid, misjuggust kolm sõrme Meletius esite näitab, mis üks teisest lahnutud ollid, kas neid kahte wimast piisusest ja üht suurt sõrme, wõi neid kolme suurt, se on: peialt, esimest ning keskmist sõrme. Kui ta sel ajal sedda wiisi risti tähte teggi, siis on isseenesest mõista, et ka kõik risti tähhendamiseks, kolm esimest sõrme kokku pannid ja sedda wiisi iggal pool teggid ja õppetafid, kuidas ka meie sedda weel tännapawani teme. Arwage nüid isse, kui temma neid kahte piisusest sõrme ja sedda suurt sõrme (peialt) teine teisest lahnutud olleks näitnud, kuidas wõiks

fiis teada, misjuggust kolm sõrme temma neist kõigist wiest püsti seiswaist sõrmedest ärralahhutab? Sest, kuidas wõib üks weikest ja sedda suurt sõrme üllestõsta ja sel sammal ajal ka esimest ning keskmist sõrme mahhamuljuda, se ei olle kognuni mitte wõimalik, käsfi ei lasse sedda mitte tehha. Sepärrast on tõssi ja kassipiddimõtlematta se, et temma omma parrema käe kolm esimest sõrme teine teisest lahhutud näitas, se on: sedda suurt, esimest ja keskmist sõrme, ja immetähte ei sündinud fiis mitte, sepärrast, et need sõrmed ei olnud mitte üks teisega kokkupandud ja kokkuühhendud; agga nii pea kui temma üks sõrme neist kokkuühendas, se on: sedda esimest ja keskmist, ja fiis sedda suurt (peialt) nende juure käänas, ja rahwast õnnistas, fiis tulli temmast kohhe tulluke nagu wälk wälja, ja fiis hüidis ka se suur aus mees sure heälega ja ütles: „Meie tunnistame Jummalikkus ollemisjes kolm Ballet, agga rägime ühhest ainjast Jummalast.“

Sepärrast waatke nüid ja mõistke, et on palju parrem kõigemaapealse õppetusse järrele tehha, mis kõil piddawad, kui ühhe kahtlasse juttu peale ennast toetada.

Agga teie, kes kahhe sõrmega ristitähete teete, ja se läbbi Jummalala eesmurre ja Kristusse meie Lunnastaja kahhesugguse ollemisje sallauust tähhendate, teie tunnistus, mis mõnned Theodoriti nimme all ettetowad, ei olle kognuni mitte kindel. Sest kes olli jesinnane Theodorit; kust linnast olli ta? Kas Antiohia wõi Kääruse linnast, ehk weel ühhest muust teisest? Kui ta Kääruse linna mees olli, fiis üttelge, misjugguses ramatus ja misjugguses peatükis

on temma kahhe sõrme kottupannemiseft kirjutanud? Sest ei tea keegi, ja ka temma kirjassfi ei ollegi slawi keelde ümberpandud. Agga olgu teile ka se teada, et ristikoggodus ei wõtta kõik temma kirjassfi wastu, sest temma rägib mõnned asjad, mis mitte õige ei olle, Kirilluse Aleksandria linna piiskopi wastu, kes üks kange pühha usju eest wõitleja olli, ja ka kolmandama Gwesusse linna pühha sünodi ja meie pühha usju wastu; se läbbi aitab ta sedda kurja Nestoriust; kõik sesuggused temma kirjad on wiendama sünodi pühhad issjad ärraheitnud ja ärraneedmisje alla pannud. Agga teiste Theodoritide kirjadeft ep olle kuskil pool kuulda olnud, ja nende nimmed ei olle ka mitte kuskil pool Jummalakartlikkude kirjameeste hulkas nimmetud. Sepärrast ep olle mitte õige niisugguste kirjade peale ennaft toetada.

Agga kes sõrmede kottupannemisje pärrast se pühhamäe munga Maksimuse kirjade peale ennaft tahhab toetada, sellele olgu teada, et Maksimus üks hea mees olli, täis mõistust ja tarkust, kuidas temma kirjad temmast tunnistawad. Kui temma sest asjast middagi on kirjutanud, siis ei tea meie mitte, kus ta sedda on kirjutanud, ehk ta andis järrele nende mõttete pärrast, mis temma ajal meil ollid tõusnud, kui innimenne, kes selle pärrast palju pididi kannatama, ehk ta kartis õppimatta innimeste kuusatusft, ja kirjutas sedda siis omma ennese peast, agga ei mitte pühhaft kirjast, egga pühha issjade kirjadeft; sest temma ei nimmeta siin juures ei Apostlit egga ühtegi wanna aja pühha meest, kes sedda wiiji olleks õppetanud.

Agga need mitmesuggused pühha Maksimuse kirjad läbbiwaates, kelle seast üks teisite rägib kui teine, leiame

meie, et ennam võib sedda uskuda, et temma kirjades üks wõeras kässi on mõnmed kohhad teiste kirjutanud, ja et sedda wiisi nende sisse ka se õppetuse kahhe sõrme kokkupanemisest on tulnud.

Süddame walluga peab siin meeletulletama, et selle õppetuse wõttelejad, meie wannematte päiwil, wägga hoolsad ollid Jummalale pärrast, agga, kui Apostel ütleb, ilma mõistuseta, sest nemmad tõusid õigeusu ristikogodusse wastu, teutasid tedda ja ei kuulnud mitte temma sõnna ning seadsid ommad prugid ja wiisid ja pannid temma wastu, ja sepärrast said naad siis ka ristikogodusse kohtu alla, ja said nomitud neist, kes hoolsad ollid ülleüldise ristikogodusse suusõnna õppetuse pärrast. Se sünod, mis 1667 aastal olli, pani selle ülleüldise suusõnna õppetuse kõiges tassaduses ja maenitsedes, nomides nende ette, kes teiste mõtlesid; agga nende ülle, kes ennast mitte pühha koguduse alla ei tahtnud heita, piddas ta kanget kohhut ja lahutas neid kogodussest ärra, agga ei mitte iggawesjeks ajaks, waid üksnes jenniks, kuni naad jälle parremad mõtted sawad ja temma sõnnakuulmise alla ennast heitwad.

Agga tännu olgu Jummalale — selle pühha sünodi lootus ep olnud mitte tühhine, sest need, kes tõeste ärramõistsid, et ses pühha õige usu hommikumaa ristikogodusses üksnes ainus tõdde wallitseb, et wäljaspidi tedda ei olle teist õnnistusse teed, ja et se pühhitseja ja preestri ammeti arm, mis temma sees on, isse Isandast Kristusest ja pühha Waimu mahhatullemisest ning pühha Apost-

litteft ühte puhku ja õigel wiisil üks teise käest wastuwõt-
takse ja alles hoitakse, tullid ommaft lahkumisseft taggasi
ja ihhaldasid jälle pühha koggudusfega ühhendud olla, ja
heitfid ennaft temma sõnnakuulmisse alla: mõnned jätsid
kõik isseärranisjed kombed mahha, agga teised pallusid, et
mõnned kombes ja wiisid, mis naad omma wannemateft
ollid wastuwõtnud, neile lubbatud saaks hoida ja piddada,
nende kombes seaks olli ka se pruuk, kahhe sõrmega risti
tähte tehha. Kui pühha koggudus, se lastearmastaja emma,
näggi, et naad temma sõnnakuulmisse alla taggasi tullid,
ja se läbbi ommaft endisest hukkamõistmisse süüst lahti said,
jüs ühhendas ta neid jälle ennesfega, ja wõttis neid omma
armulikku ühhenduse sisse ülles, ja ei keelnud neile mitte
kahhe sõrmega ristitähete teggemast; sest mitme aja pärrast
on teadwaks sanud, et nemmad selle juures ühtegi ei
mõttele, mis õigeusfu kogguduse õppetuse wastu olleks,
waid et naad ühhes kõige õige usfu ristikoggudusfega
pühha Kolmainust Jummalat ja Isfandat Jefust Kristust
kahhes ollemises auustawad.

Sepärrast meie, kes õigeusfu ristikogguduse ühhen-
dusfes olleme sündinud, ülleskaswatud ja alles ülleskaswame,
ehk kes meie ennaft temmaga olleme ühhendanud, ja temma
sisse olleme ülleswõetud sanud, ja kes meie kõik sedda, mis
temma kinni peab ja hoiab wiimse tähheni olleme wastu-
wõtnud, meie peame rahhuga nende peale waatma, kelle
isseärranisje prugi pärrast pühha koggudus on järrele
annud; ja peame isse kindlaste ja muudmata sedda wanna-
aegset kõigest koggudusfest peetud õppetust kinni piddama

ja hoidma, ja peame Kolmainu Jummal auku omma kolme esimeste kokkuihhendud sõrmedega ristitähete enneste ette teggema nõnda, kuidas se õigeusu kõigemaapealne hommikumaa ristikogudus sedda teeb, mitte ükspäinis Wenemaal üksi, waid ka Jerusalemmas, Antiohias ja Konstantinopolis, ja kõige se Kreeka, Egiptusse, Gruusia maal ja Athossi mäel ja iggas paikas, kus õiget usku rahwas ellawad.

Kes tahtwad omma enneste filmadega ühte tõsijst wannaaegset tunnistust näha, se mingu pühha Kiewi-Betsora-Kloostri koopadesse se munga Spiridoni Prosworniku pühha ihhu juure, ja seal näeb ta temma parrema kae, kelle kolm sõrme temma omma surma tunnil, ristitähete tehhes, olli kokkupannud, ja mis sedda wiisi kokkupandud weel tännapäwani seisab, ehk kül sest ajast jubba liggi seitse sadda aastad on mööda läinud.

Se kõigeheldem Jummal ja meie Issand Jesus Kristus, kes omma armuga kõik asjad lorda sadab, se kinnitagu kõik omma õige ussu kogudusse lapsi, kes õige ussu põhja-õppetused (dogmad) ja pühha isjade suusõnna õppetused wagga melega piddawad, et nemmad kõige pah-handuste eest ennaft hoiaksid ja kõikumatta tõsijse usku jääksid ja Temma käsksid täidaksid isselestise rahhu ja armastusse siddeme läbbi, ja wigu Ta neid selle eestimatta tee peal omma taewasse kogudusse sisse illes nende auustud pühhade ühhendusesse, iggawesse kuningriiki ja õnnis-tusse sisse. Amen.

Palwed pärrast unnest illestõusmist.

Kui ja unnest üllesärkad, siis tõuse woodist ülles ja ütle:

Jssand Jesus Kristus, meie Jummal, heida armu meie peäle meie pühha isjade palwete pärrast. Amen.

Siis: Pühha Jummal, pühha Wäggew . . .
Kõigepühham Kolmainus Jummal Meie
Jssa . . . ja needfinnatfed troparid 1 sel laulu wiisil:

Unnest illestõustes langeme meie So ette mahha, oh Helde, ja laulame Sulle sedda Inglitte laulu, oh Wäggew: Pühha, pühha, pühha olled Sinna Jummal, heida armu meie peale Jum-
mala Emma palwette pärrast.

Au olgu Jssale, ja Pojale, ja pühha Wai-
mule.

Sa aitafid mind ülles woodist ja unnest, oh
Jssand, walgusta mo mõistust ja süddant, ja
te lahti mo huled, et ma, oh pühha Kolmainus,
laulaks: Pühha, pühha, pühha olled Sinna Jum-

mal! heida armu meie peale Jummal Emma palwette pärrast.

Nüüd ja ikka ja iggaweste. Amen.

Äffitselt tulleb se Kohtumõistja, ja igga ühhe teud sawad awalikkuks, sepärrast meie hüiame hirmuga kesk öö ajal: Pühha, pühha, pühha, olled Sinna Jummal! heida armu meie peale Jummal Emma palwette pärrast.

Issand heida armu. 12 korda.

Ja siis loe se palwe:

Unnest üllestoustes, tännan ma Sind, oh pühha Kolmainus Jummal, et Sa omma sure helduse ja pitka mele pärrast mitte mo laisa ja pattuse peale ei olle wihhastanud, ja mind hukka- jaatnud mo pattude sees, waid ka nüüd, kui ikka olled mo wastu armuline olnud omma armastusse pärrast innimeste wastu, ja ülles mind aitnud, kui ma lootuseti maas olin, et hommiku So ette wõiksin astuda, ja So wägge kiita. Walgusta nüüd mo mõistusse filmad, te lahti mo suud, et ma So sõnna tundma õppiks, So käsjud mõista wõiks, ja Sinnu tahtmist täidaks, ja Sulle laulaks kõigest süddamest ja Sinnu se Issa, Poja ja pühha Waimu kõigepühhamat nimme kidaiks nüüd ja ikka ja iggaweste. Amen.

Teine palwe.

Au olgu Sulle, oh Kuningas, Sa kõigeüllespidajaja Jummal, kes ja Omma Jummalikku ja helde eesmurre läbbi mind pattust ja kõlwatumat innimest kõlblikkuks teggid unneft ülles tõusta, ja Sinnu pühha kotta astuda, wõtta wastu, oh Issand, mo palwe heält, kuidas Sa omma pühha ja waimulikku Wäggede palwed wastu wõttad, ja lasse mind puhta süddamega ja allandlikku melega ommast rojaseft juust Sulle kiitust tuua, et ka minna omma selge süddame lambiga nende targa neitside ossa wõiksin saada, ja sind Jummalat, jedda Sõnna kiita, kedda Issa ja Waimu sees kummardakse. Amen.

Iggapäwane Kesk-öö Jummalatenistus.

Preester algab: Kõidetud olgu meie Jummal.

Ja meie: Amen

Au olgu Sulle, meie Jummal, au olgu Sulle.

Taewane Kuningas, Sa Trööstja, Sa tõe Waim, kes Sa iggas paikas olled, ja kõik täidad, Sinna se headuste hallikas ja elluandja,

tulle ja ella meie sees, ja puhhasta meid kõigest rojusfest, ja peasta meie hinged, oh Armulinne.

Pühha Jummal, pühha Wäggen, pühha Iggawenne, heida armu meie peale. (Kolm korda.)

Au olgu Issale, ja Pojale, ja pühha Waimule; nüid ja ikka ja iggaweste. Amen.

Kõigepühham Kolmainus Jummal, heida armu meie peale; Issand, puhhasta meid meie pattudest; Wallitseja, anna andeks meie ülleastmissed; Pühha, tulle katsma meie nõdrusid ja arsti neid omma nimme pärrast.

Issand heida armu. (Kolm korda.)

Au olgu . . . nüid ja ikka

Meie Issa, kes Sa olled taewas; pühhitsetud sagu Sinnu nimmi; tulgu meile Sinnu riik; Sinnu tahtminne sündku kui taewas nõnda ka maa peal; meie iggapäwast leiba anna meile tännapäaw; ja anna andeks meie wõllad, kui ka meie andeks anname omma wõlglastele; ja ärra fada meid mitte kiufatusse fisse; waid peasta meid ärra fest kurjast.

Preester: Sest Sinnu, se Issa, ja Poja, ja pühha Waimu pärralt on se riik, ja wäggi, ja au; nüid ja ikka ja iggaweste.

Siis: Amen.

Išsand heida armu. (12 korda.)

Nu olgu Išsale, ja Pojale nüüd ja
ikka

Tulge, kummardagem meie Kuninga ja Jum-
mala ette.

Tulge, kummardagem ja langegem mahha
Kristusse, meie Kuninga, ja Jummalala ette.

Tulge, kummardagem, ja langegem mahha
Kristusse, meie Kuninga ja Jummalala Ennese
ette. (3 kummardust.)

Siis je 50 (51) Daweti laul: Jummal, olle mulle
armulinne, omma sure heldusse pärrast; ja kus-
tuta mo ülleastmisse, omma rohke hallastusse pärr-
rast; pesse mind hästi mo üllekohtust, ja puh-
hasta mind mo pattust: sest minna tunnen ommad
ülleastmisse, ja minnu pat on mo ees allati.
Sinnu, Sinnu wastu ükspäinise ollen ma pattu
teinud, ja sedda, mis So filma ees pahha, ollen
ma teinud, sepärrast olled Sa õige, kui Sinna
rägid, Sa olled puhhas, kui Sa kohhut mõis-
tad. Wata, üllekohtu sees ollen ma sünnitud,
ja pattu sees on mo emma mind ilmaile tonud.
Wata, Sul on hea meel sest tõest, mis on süd-
dame põhjas; ja Sa annad mulle sallajas tar-

kust teada. Puhhasta mind pattust isopiga, et ma puhtaks saan; pesse mind, et ma lähhen walgemaks, kui lummi. Anna mulle rõmustusje ja rõmu sõnnumed kuulda, et wägga rõõmsaks sawad mo luudkondid, mis Sa olled ärrarõhhunud. Wanne ommad filmad mo pattude eest warjule, ja kustuta ärra kõif mo üllekohhus. So mulle, Jummal, üks puhhas südda, ja uenda mo sees kindlat waimu. Ärra heida mind mitte ärra omma palle eest, ja ärra wõtta omma pühha Waimu mitte minnult ärra. Anna mulle jälle omma õnnistusje rõõmustust, ja kinnita mind juhhataja waimuga. Ma tahhan Sinnu teed õppetada ülleastujatele, et pattused So poole pöörwad. Oh Jummal, mo õnnistusje Jummal, peästa mind ärra werresüüft, siis mo keel laulab rõõmsaste So õigusjest. Issand, te lahti mo uled, siis peab mo juu Sinnu kiitust kulutama. Sest tappaohwrid ep olle So mele pärrast, muidu ma annaksin neid; Põlletamisje ohwrist ei olle Sul mitte head meelt. Jummal melepärralised ohwrid on üks rõhhutud waim; üht rõhhutud ja rusjaks pekstud süddant ei laida Sa mitte, Jummal. Te head omma hea mele pärrast Sionile, eh hita Jeru-Jalemma müirid. Siis on So melepärrast

õigusse ohwirid, ja se ohwer, mis hoopis ärra põlletakse; siis wiakse wärja So altari peale.

Siis se 118 Daweti laul, ehk 17nes Ratsesma:

Õnsad on need, kelle ellutee on ilmalaitmatta, kes käiwad Issanda käsjuõppetuse järrel; õnsad on need, kes Temma tunnistused peawad, ja kõigest süddamest Tedda tagganõudwad, need ei te tõeste mitte kõwwerust, ja käiwad Temma teede peäl. Sinna olled käskinud ommad käskmised sure holega piddada. Oh et mu elluteed saaksid kinnitatud, et Sinnu seadmised saaksid peetud! siis ei sa minna häbbi sisse, kui ma kõige so käskude peäle waatan. Ma tahhan Sind õiglasest süddamest tännada, kui ma õppin so õigusse kohtuseadused; ma tahhan piddada So seadmised; ärra jätta mind mitte kogguni mahha. Miska teeb üks noor inimenne omma teeraa selgeks? kui ta ennast peab Sinnu sõnna järrel. Ma nõuan Sind kõigest ommast süddamest tagga, ärra lasse mind eksida Sinnu käskudest. Ma pannen So sõnna tallele omma süddamesse, et ma pattu ei te Sinnu wastu. Aidetud olgu Sinna, Issand, õppeta mulle omma seadmissi. Omma uledega juttustan ma kõiki Sinnu juu-sõnna kohtuseadusfi. Mul on rõõm So tun-

nistuste tee pärrast, ennam kui kõigesugguse rik-
kusse pärrast; ma mötlen järrele So käskmised
ja waatan Sinnu teeraddade peale; ma trööstin
ennast So seädmistega, ei ma unnusta mitte
ära Sinnu sõnna. Te head omma sullasele,
et ma ellan ja hoian Sinnu sõnna; te lahti mo
filmad, et ma nään Sinnu immesju So käsku-
õppetusest. Ma ollen wõeras maa peal, ärra
panne ennese käsku mitte minnu eest warjule.
Minnu hing on rusjuks läinud iggatsemisse
pärrast So kohtuseäduste järrele iggal ajal. Sa
sõitled neid, kes uhked ja ärraneetud on, kes ekfiwad
So käskudest. Wereta mo pealt ärra laimaminne
ja laitminne, sest ma pean So tunnistused.
Würstidki istuwad ja kõnnelewad issekeskis minnu
wastu; agga So sullane mötleb järrele Sinnu
seädmised. So tunnistused on ka mo rõmus-
tajad ja mo nõuandjad. Mo hing on põrmu
külges kinni; te mind ellawaks omma sõnna jär-
rele. Sulle ma juttustan omma teesid, ja Sa
kuled mind; õppeta mulle omma seädmisi.
Anna omma käskmiste wiisid mulle ärramõista;
jiis tahhan ma So immeasjad järrele möttelda.
Mo hing nõrkeb ärra melehärmu pärrast; kinnita
mind omma sõnna järrele. Walskuse wiisid sada

minnuft ärra, ja anna mulle armuſt omma käſſu-
öppetufi. Ma ollen ärrawallitſenud töſfiduſſe
wiſid, ma ollen enneſe ette ſeädnud So kohtu-
ſeäduſſed. Ma pean kinni So tunniſtuſſiſt:
Iſſand, ärra laſſe mind mitte häbbi ſiſſe ſaada.
Ma jookſen So käſkude teed, ſeſt Sa olled mo
jüddamele laia maa teinud. Öppetä mind, Iſſ-
ſand, omma ſeädmiste teele, et ma ſedda hoian
otſani. Anna mulle mõiſtuſt, et ma pean So
käſſuöppetufſe, ja ſedda hoian kõigeſt jüddameſt.
Talluta mind omma käſkude jalgte peale, ſeſt
mul on hea meel ſeſtſammaſt. Käna mo jüdd-
dant omma tunniſtuſte poole, ja ei mitte ahnuſſe
poole. Põra mo ſilmad ärra tühja waatamaſt,
te mind ellawaks omma tee peal. Rinnita omma
ſõnna omma ſullafele, ſe ſadab Sind kartma.
Sada ärra mo teutus, miſ ma kardan, ſeſt So
kohtuſeäduſſed on head. Waata, ma iggaſſen
So käſkmiste järrele; te mind ellawaks omma
õiguſe läbbi. So helduſ tulgu mulle, Iſſand,
ja So õnniſtuſ, So ſõnna järrele, et ma wöin
koſta ühhe ſõnna ſellele, keſ mind laimab; ſeſt
ma lodan So ſõnna peale. Ärra kiſſu ial
minnu ſuufi töe ſõnna, ſeſt ma lodan So käſſu-
ſeäduſſe peale; ja ma tahhan hoida So käſſu-

õppetust allati, ikka ja iggaweste, ja tahhan ikka kääia laia maa peal, sest ma nõuan So käskmissi, ja ma tahhan räkida So tunnistusjst kunnin-gatte ees, ja ei mitte häbbeneda, ja ma tahhan ennast jahhutada Sinnu käskudega, mis ma armastan, ja ma tõstan ommad käed ülles So käskude poole, mis ma armastan, ja mötlen jär-rele So seädmisjed. Mälleta omma jullase heaks omma tõutusse sõnna, mis peale ja mind olled pannud lootma. Se on mulle rõmusta-misjeks mo willetsusjes, et So sõnna mind ella-waks teeb. Uhed pilkawad mind üpris wägga, fiiski ei kalla ma mitte ärra So käsjuõppetus-jest. Ma ollen möttelnud, Issand, so õige nuhtlusje peäle wannast ajast, ja ollen rõmus-tanud. Jällestus on mind finni wõtnud nende õelatte pärrast, kes So käsjuõppetusse mahhajat-tawad. So seädmisjed on mo kiitusje laulud olnud minnu wõerapõlwe kojaz. Ma tulletan, Issand, ööse So nimme omma meele, ja hoian So käsjuõppetust; se on mulle olnud rõmuks, et ma ollen Sinno käskmissjed piddanud. Issand on mo ossa; jedda ollen ma öölnud, et ma So sõnnad hoian. Ma pallun So palle ees alland-likkult kõigest jüddamest, olle mulle armulinne

omma sõnna järrele. Ma arwan ärra omma teed, ja pöran omma jallad jälle So tunnistuste poole. Ma tõttan, ja ei wiwi So käs-kusid piddamatta. Delatte wörgud kogguwad mo ümber: agga minna ei unnusta mitte So käs-suõppetust. Keef ööd tõusen ma ülles sind tännama So õige kohtuseäduste pärrast. Minna ollen nende kõikide felttimees, kes Sind kartwad, ja So käskmised hoidwad. Issand, mailm on täis Sinnu heldust; õppeta mulle omma seädmisfi: Sinna, Issand, olled head teinud omma sullasele omma sõnna järrele, õppeta mulle head mõistust ja tundmist, sest ma ussun So käskusid. Ennegu mind allandati, ekfiin minna: agga nüid hoian ma Sinnu sõnna. Sinna olled hea ja teed head; õppeta mulle omma seädmisfi. Uhted seuwad mo wastu wallet kofku: agga minna pean kõigest süddamest So käskmised; nende südda on an-gunud, kui rasw: agga ma jahhutan ennast So käs-suõppetusfega. Se on mulle hea, et mind on allandatud, et ma So seädmised õppin. So suu käs-suõppetus on mulle kallim, kui mittu tuhhat kuld ja hõbbe-tükki.

Au olgu Issale, ja Pojale, ja pühha Wai-mule; nüid ja ikka ja iggaweste. Amen. Halle-

luja, Halleluja, Halleluja. Au olgu sulle, oh Jummal (3 korda). Issand heida armu. (3 korda.) Au olgu Issale, ja Pojale, ja pühha Waimule; nüüd ja ikka ja iggaweste. Amen.

1^{ne} Jägg.

Sinnu käed on mind teinud ja mind walmistanud; anna mulle mõistust, et ma õppin Sinnukäsjud. Kes Sind kartwad, näwad mind ja rõmustawad, et minna So sõnna peale ollen lootnud. Ma tean, Issand, et So nuhtlused on selge õiged, ja et Sa mind ustawast mehest olled allandanud. Et olgu So heldus mind rõmustamas, nõnda kui Sinna omma sullasele olled rääkinud. So hallastused tulgu minnu peale, et ma ellan, sest So käsuõppetus on mo jahhutamine. Sagu häbbise uhked, et nemmad mind tahtwad walskussega rikkuda: agga minna mõtlen järrele So käskmised. Siis tullewad jälle minnu juure need, kes Sind kartwad, ja So tunnistusfi tundwad. Mo südda olgu täieste wagga, So seadmiste sees, et ma ei sa häbbise. Mo hing on ärralõppenud So abbi odates: ma lodan So sõnna peale. Mo filmad on ärralõppenud So sõnna odates, et ma ütlen: millal tahhad Sa mind jahhutada? Sest ma ollen kui nahkasti

suitsus; So seädmisfi ei unnusta ma mitte ärra. Mittu pääwa on weel So fullasel? Millal mõistad Sa kohhut nende peale, kes mind taggakiusawad? Uhted on mulle aukusid kaewanud, ei sünni se Sinnu käsuoppetusfega ühte. Kõik So käsjud on tõsfijed: nemmad kiusawad mind tagga walskufsfega, aita mind. Nemmad tewad pea otsa mo peale maa peal, agga minna ei jätta mitte mahha So käskmisfi. So heldusfe järrele te mind ellawaks, et ma hoian So juu tunnistust. Sinna, Issand, jääd iggaweste; So sõnna jääb kindlaste seisma taewas; põlwest põlweni kestab So tõsfius: Sa olled maad finnitunud, ja se seisab. So kohtuseäduste pärrast seisawad nemmad weel tännapäwani, sest need on kõik Sinnu fullased. Kui Sinnu käsuoppetus ep olleks mo jahhutamine olnud, siis olleksin ma ommas willetsjusses hukka läinud. Minna ei tahha ial So käskmisfi ärraunnustada, sest nende läbbi olled Sa mind ellawaks teinud.

2^{ne} Jäggu.

Sinnu pärralt ollen minna, peästa mind, sest ma nõuan So käskmisfi. Delad wahhiwad mind, et nemmad wõiksid mind hukka jata: agga ma pannen tähhele So tunnistusjed. Igga

kõigekallima asja otsa ollen ma näinud: agga Sinnu käsk on otsata lai. Kui wägga armastan minna So käsjuõppetust; iggapääw mõtlen ma sedda järrele. So käskude läbbi teed Sa mind targemaks, kui mo waenlased on, sest need on mo kae iggaweste. Ma ollen targem, kui kõik need, kes mind õppetasiid, sest ma mõtlen järrele So tunnistusjed. Ma mõistan ennam, kui wannad, sest ma pean so käskmissjed. Ma kelan ommad jallad ärra kõige kurja teeraa eest, et ma wõiksin hoida Sinnu sõnna. Minna ei lahku So kohtuseädussist, sest Sinna õppetad mind. Kui maggusad on So sõnnad mo suulaele, need on ennam, kui messi, mo suus. So käskimiste seest ollen ma mõistust janud, sepärrast wihtan ma kõiki walle teeraddasiid. Sinnu sõnna on mo jallale lambiks ja walgusjeks mo jalgte peal. Ma ollen wandunud ja sedda kindlaste piddanud, et ma piddin hoidma So õiged kohtuseädussjed. Ma ollen üpris wägga allandatud; Issand, te mind ellawaks omma sõnna järrele. Et olgu Sul hea meel sest, mis ma heal meelel tõutan, Issand, ja õppeta mind omma kohtuseädussi. Mo hing on allati mo peus, ja minna ei unusta So käsjuõppetust mitte ärra.

Delad on mulle köit pannud: agga minna ei ekfi mitte ärra So käskmistest. So tunnistused ollen ma pärrisosjaks janud iggaweste, seft need on mo süddame römustus. Ma ollen omma süddame kalkanud So seädmiste järrele teggema iggaweste otjani. Ma wihtan seggasid möttid; agga So käsjuoppetuft armastan minna. Sinna olled mo warjupaiß ja mo kilp: ma lodan So sõnna peale. Wahkuge minnuft ärra, teie tiggedad, seft minna pean omma Jummalä käskud. Toeta mind omma sõnna järrele, et ma ellan, ja ärra lasse mind mitte mo ootmisjes häbbisje jaada. Toeta mind, et ma peäsen, siis watan ma römuga So seädmiste peale allati. Sa tallad mahha köif, kes So seädmistest ärraeksiwad, seft nende kawwalus on walle. Sa rüüstad ärra köif öelad maa pealt kui höbbeda fitta; sepärrast armastan ma Sinnu tunnistusfi. So hirmu pärrast tulleb jällestus mo lihha peale, ja ma kardan So öige nuhtlusje eest. Ma tean, mis kohhus ja öigus on; ärra jätta mind mitte nende kätte, kes mulle liiga tewad. Olle käemees omma sullase heaks, et uhked mulle ei te liiga. Mo filmad löppewad ärra, So abbi ja So öigusje sõnna odates. Te omma sullasega omma hel-

dusse järrele, ja õppeta mulle omma seädmisfi. Minna ollen So fullane, anna mulle mõistust, et ma tunnen So tunnistusfi. Neg on, et Issand õigust teeb: nemmad on tühjaks teinud Sinnu käsjuõppetust. Sepärrast armastan minna So käskusid enam kui kulda ja selgemat kulda; sepärrast arwan ma kõik So käskimised kõikipiddi õigeks; ma wihkan kõiki walskusse teeraddasid. So tunnistused on immelikkud, sepärrast peab neid minno hing. Kus So sõnna ilmub, siis ta walgustab, ja annab mõistust neile, kes kohtlased on. Ma teen omma juu laiali lahti ahmides, sest ma iggatjen So käskude järrele. Au olgu Issale, ja Pojale, ja pühha Waimule; nüüd ja ikka ja iggaweste. Amen. Halleluja, Halleluja, Halleluja; au olgu Sulle, oh Jummal! (3 torba).

Issand heida armu. (3 torba). Au olgu Issale nüüd ja ikka

3as Jäggü.

Wata minno peale, ja olle mulle armulinne, nõnda kui kohhus on nende wastu, kes So nimme armastawad. Kinnita mo sammud omma sõnna sisse, ja ärra lasse ühtegi nurjatunud wiisi mo

ülle meelewalda saada. Lunnasta mind selle innimesse käest, kes liiga teeb, siis tahhan ma So käskimised hoida. Lasse omma palle paista omma sullase peale ja õppeta mulle ommad seadmisjed. Weesooned jookswad mööda mo filmi, sepärrast et nemmad ei hoia So käsjuõppetust, Sinna olled õige, Issand, ja So kohtuseadused on õiged. Sa olled käsju annud omma tunnistuste õigusse ja tõsidsusse pärrast kõwwaste. Mo õige wiha on mind ärralõppetanud, et mo waenlased So sõnnad on ärraunnustanud. So sõnna on wägga selgets sullatud, ja So sullane armastab jedda. Ma ollen alb ja ei mikski pandud, siiski ei unnusta minna So käskmisi mitte ärra. So õigus on õigus iggaweste, ja Sinnu käsjuõppetus on tõssi. Riisikus ja ahhatu on mo kätte tulnud, agga So käsjud jahhutamad mind. So tunnistuste õigus jääb iggaweste; anna mulle mõistust, et ma ellan. Ma hüian kõigest süddamest, kosta mulle, Issand, ma tahhan So seadmisjed piddada. Ma hüian So poole, peasta mind, et ma So tunnistused hoian. Ma jõuan enne puhhet, ja kiskendan; Sinnu sõnna ootan minna. Mo filmad jõudwad wahhikordade ette, et ma So sõnna järrele

mötlen. Kule mo heält omma heldusse pärrast, Issand, te mind ellawaks omma kohtuseädusse järrele. Mo liggi tulles need, kes wägga pahha tööd taggaajawad; nemmad on kaugel So käsuõppetusest ärra. Sinna olled liggi, Issand, ja kõik So käsud on tõssi. Wannast tean ma Sinnu tunnistusfist, et Sa neid olled iggaweste kinnitanud. Wata mo willestust, ja kisu mind sest wälja, sest ma ei unnusta mitte So käsuõppetust. Selleta mo riuasjad ärra, ja lunnasta mind; te mind ellawaks omma sõnna järrele. Delattest on õnnistus kaugel ärra, sest nemmad ei holi So seadmiskist. So hallastus on suur, Issand, te mind ellawaks omma kohtuseäduste järrele. Neid on palju, kes mind taggaajawad ja mo waenlasjed on; agga minna ei falla ärra So tunnistusfist. Ma nään neid, kes pettust tewad, ja mul on tüddimus, et nemmad So sõnna ei hoi. Waata, et ma So käskmiski armastan; Issand, te mind ellawaks omma heldusse pärrast. So sõnna hakkatus on tõssi, ja kõik So õigusse kohhus jääb iggaweste. Würestid kiusawad mind tagga ilmaasjata; agga mo südda tunneb hirmu So sõnna pärrast. Ma ollen rõmus So sõnna pärrast, kui se, kes palju

saaki leiab. Ma wihtan walstkust, ja se on mo meeleft hirmus; agga Sinnu käsjuõppetust armastan minna. Ma kidan Sind seitse kord pääwas So õigusse kohtuseäduste pärrast. Suur rahhu on neil, kes So käsjuõppetust armastawad, ja nemmad ei kommista mitte. Ma ootan So õnnistust, Issand, ja teen So käskude järrele. Mo hing hoiab So tuunistused, ja ma armastan neid wägga. Ma hoian So käskmised ja So tunnistused, et kõik mo teed on Sinnu ees. Tulgu mo kange hüidminne Sinnu ette liggi, Issand; anna mulle mõistust omma sõnna järrele. Tulgu mo allandlik palluminne So ette; peästa mind omma sõnna möda. Minnu uled peawad kiitust rohkeste ette saatma, kui Sa mind saad õppetanud omma seädmisfi. Mo keel peab So sõnna kulutama, sest kõik So käskud on õigus. Olgu So käski mind aitamas, sest ma ollen So käskimised ärrawallitjenud. Ma iggatjen Sinnu õnnistust, Issand, ja So käsjuõppetus jahhutab mind. Ellagu minnu hing, et ta Sind kiidab, ja So kohtuseädus aitagu mind. Ma ollen ekfinud, otsi omma sullast kui ärrakaddunud lammast, sest minna ei unnusta mitte ärra So käskusid.

Mu olgu Issale, ja Pojale nüüd ja
ikka

Ja siis:

Minna ussun se ainu Jummal, se Issa, se kõigeüllespiddaja, se taewa, ning maa ja kõige nähtawa ja näggematta loomade Looja sisse. Ja se ainu Issanda Jeesuse Kristusse, se ainu-sündinud Jummal Poja sisse, kes Issast on sündinud enne kõiki aegu, Walgus Walgussest, tõsine Jummal tõsisesest Jummalast, sündinud, mitte loodud, Issaga ühhelomulinne, kelle läbbi kõik loodud on; Kes meie innimeste ja meie lunnastamise pärrast on mahhatulnud taewast, ja lihha sisse sanud se pühha Waimu ja Neitsi Maria läbbi, ja innimesjeks sanud; Kes meie pärrast on risti löödud Pontiusse Pilatuse ajal, ja kannatanud ning mahhamaetud ja üllestõusnud kolmandamal päwal kirjade järrele; ja Kes on ülleslainud taewa ja istub Issa parremal käel, ja Kes jälle saab auuga tullesma kohhut mõistma ellawatte ja surnutte ülle, ja kelle riigil ei ja otša ollema. Ja se pühha Waimu, se Issanda, se Ellulooja sisse, kes Issast wäljalähäh, kedda ühtlassi Issa ja Pojaga kummar-dakse ja auustakse, ja kes prohwetide läbbi

räkinud on. Ühheainsa, pühha, kõigemaapealse ja Apostlikku Koggudusse sisse. Ma tunnistan ühte ristmist pattude andeksandmisjeks. Godan sur-
nutte ülestõusmist, ja ühte tulleva aja ellu.
Amen.

Pühha Jummal, pühha Wäggew (kolm
tummarduft).

Kõigepühham Kolmainus Jummal
Meie Issa, kes ja olled taewas

Ja preester ütleb walju heälega: Sest Sinnu, se Issa,
ja Poja ja pühha Waimu pärrast on

Eiis need traparid 3-mal laulu wiijil: Wata, peigmees
tulleb kesköösel, ja õnnis on se fullane, kedda Ta
walwamas leiab; agga kõlwatu on se, kedda Ta
maggamas leiab. Katsju siis, mo hing, ennast
unne eest hoida, et ja surmale antud ja rigist
wälja lütkatud ei saaks. Ärka ülles ja hüia:
Pühha, pühha, pühha olled Sinna, oh Jummal,
heida armu meie peale Jummalasünnitaja pärrast.

Au olgu Issale

Se hirmsa wiimse kohtu päwa peale möttel-
des, walwa, mo hing! Panne omma ölli lamp
põllema, sest ja ei tea mitte, mil ajal se heäl
hüiab: Wata, peigmees tulleb! Walwa sepärrast, mo
hing, ja ärra uinu maggama, et ja mitte ukse

tahha ei järe kopputama, kui need wiis neitsit; walwa holega, et sa rohke õlliga wõiksid Kristussele wastu minna ja et Ta sind omma Jummalikku au kotta wiiks.

Nüüd ja ikka

Sa ärrawõitmatta müür, ja ärrapeästmissel kindel lin. Meie pallume Sind, oh Jummalasünnitaja Neitsi: Kauta ärra kõik waenlaste kurjad nõud, põra omma rahwa kurbduft rõmuks, kaitse omma linna, olle abbiks Keisrile, pallu rahhu maailmale, sest Sinna, oh Jummalasünnitaja, olled meie lootus.

Issand heida armu (40 korda), ja jessinnane palwe: Oh Kristus, Jummal, kes Sa iggal ajal ja iggal tunnil taewas ja maa peal kummardud ja austud olled! Sa pitkameelelinne, rohkest helde ja armulinne, kes Sa õiged armastad, ja patuste peale armu heidad; kes Sa kõiki tulleswa ellu õnjusse tõutusse läbbi lunnastussele kutsud: Sa Issse, oh Issand, wõtta wastu meie palwed jessinnatsel tunnil, ja juhata meie ellu So käs-kude järrele; pühhitse meie hinge, ja puhhasta meie ihhud, parranda meie mõtted, jelleta meie meelt, ja peästa meid kõigest kurbdussest, kurjast ja haigussest. Wiira meid ümber omma pühha

Inglitega, et meie nende warjamisje läbbi hoitud ja juhhatud ussu ühhendust ja Sinnu liggisamatta auu mõistma saaksime; sest Sinna olled kidetud iggaweste. Amen.

Isfand heida armu. (3 korda). Au olgu Isfale nüüd ja ikka

Kes Sa üllem olled, kui Kerubid, ja palju ausam, kui Serawid, kes Sa puhtaks Neitsiks jäädes, Jummal, se Sõnna ilmale töid, Sind tõsist Jummalasünnitajat auustame meie.

Isfanda nimmel, õnnista, isja!

Preester; Jummal, olle meile armulinne ja õnnista meid, lasse omma palle paista meie peale, ja olle meile armulinne.

Ja kui halleluja lauldasje, teme kolm kummardust, ja loeme jallaja tedda pühha Ehvremi palwet, tedda kolme jäusje jäggades:

Mo ellu Isfand, ja Wallitseja, ärra anna mitte mulle laiskusse, meele ärraheitmisje, auuahnusse ja tühja lobbisemisje waimu. (Kummardus).

Waid anna mulle, So sullasele, mele puhtusse, allandusse, kannatusse ja armastusse waimu. (Kummardus).

Isfand, mo Kunningas, lasse mind nähha mo ülleastmisfi ja ärra lasse mind mitte mo

wenda hukka mõista; sest Sinna olled kidetud iggaweste. Amen. (Kummardus).

Siis 12 weikest kummardust; igga kummardusje juures ööldes: Oh Jummal, puhhasta mind pattust; pärrast sedda jälle kōit se palwe: Mo ellu Issand, ja Wallitseja . . . ja üks suur kummardus. Siis sefinnane palwe:

Oh Issand Jummal, Kõigeüllespiddaja, Issa, Issand, ainusündinud Poeg, Jeesus Kristus ja pühha Waim; Sa ainus Jummal, ainus wäggi, heida armu mo pattuse peale ja lunnasta mind, omma kõlwatumat sullast, misjugguse wi-figa Sa Issa tead, sest Sinna olled kidetud iggaweste. Amen.

Agga kui halleluja ei laulda, ei loeta mitte: Mo ellu Issand ja Wallitseja ja ei tehta kummardusfi, waid loeme ükspäinis: Oh Wallitseja Jummal ja needfinnatsed palwed: (Keid palwid loetakse 22. Septembri kuu päwast, kunni palmi puude pühhapäwani).

Wassiliusse se Sure palwe:

Oh Issand, Kõigeüllespiddaja, Sa waimude ja igga lihha Jummal, kes Sa kõrgel taewas ellad, ja allandlikkude peale mahha waatad, süddamed ja nerud läbbikatsud ja innimesse jallajad süddame

mõtted põhjani ärratead; Sa algmatta ja iggawenne walgus, kelle juures ei olle muutmist egga wahhetamisje warju: Sinna Isse, oh iggawenne Kunningas, wõtta wastu meie palwed, mis meie So rohke armu peale lootes, selfinnatsel tunnil Sulle rojaste uledega teme, ja anna meile andeks meie pattud, mis meie teu ja sõnna ja mõttega, melega ehk koggematta teinud olleme, ja puhhasta meid kõigest ihhu ja waimu rojussest, ja lasse meid walwja süddame ja selge mõttega kõik sellesinnatse ellu öö mööda saata, meid, kes Sinnu ainusündinud Poja meie Isjanda ja Jummal ja Vunnastaja Jesusse Kristusse walget ja awwalikku kohtupäawa ootame, millal, kõikide Kohtumõistja auuga tulleb igga ühhele temma teggusid mööda kätte maksma; et ta meid leiaks mitte maggamas ja laiskuses, waid walwamas ja teggemas ja et meie walmis olleksime Temma rõmu ja Jummalikku auu kotta minna, kus nende lõpmatta rõmu heäl kulufje, kes seal pühha piddawad, ja nendel ütlematta juur hea meel on, kes So palle ärramõistmatta illu näewad. Sest Sinna olled se tõssine walgus, kes kõiki walgustab ja pühhitseb, ja Sind kidad lauldes kõik loom iggaweste. Amen.

Siis tõstab preester käed ülles ja loeb selle samma pühha mehhe palvet:

Meie kidade Sind, oh kõigekõrgem Jummal, ja armulinne Issand, kes Sa meile allati ilmotjata palju suuri ja ärramõistmatta ausaid ja immelikkuid asju teed; kes Sa ka und olled meie nõdrusse kinnitamiseks ja raskest tööst waawatud ihhu puhkamiseks walmistanud. Meie tänname Sind, et Sa meid mitte ei olle hukka-
saatnud meie pattude sees, waid ka nüüd, kui ikka olled meie wastu armulinne olnud omma armastusse pärrast innimeste wastu, ja ülles meid aitnud, kui meie lotusjeta maas ollime, et meie Sinnu wägge kidaksime. Sepärrast pallume meie Sinnu ärraarwamatta suurt heldust: walgusta meie meelt ja ärrata ülles meie mõistust raskest unne laiskussest; te lahti meie uuled ja täida neid Sinnu kiitusega, et meie Sulle wõiksime kindla süddamega kiitust laulda ja Sind, sedda kõikis ja kõikidest kidetud Jummalat tunnistada, sedda algmatta Issa Sinnu ainusündinud Pojaga ja Sinnu kõigepühhama, hea ja ellawaksteggewa Waimuga; nüüd ja ikka ja iggaweste. Amen.

Siis: Tulge kumardagem 3 korda; kolm kumardust ja need Taweti laulud :

120 (121) Daweti laul: Ma tõstan ommad filmad ülles nende mägedede poole, kust mo abbi tulleb. Mo abbi tulleb Issanda käest, kes taewa ja maa teinud. Ei ta lasse so jalga wäratada; ei Se tuffu, kes sind hoiab. Wata, ei se tuffu egga uinu maggama, kes Issraeli hoiab. Issand on, kes sind hoiab, Issand on so warri so parrema käe poolt. Päwal ei pea päike sind waewama, egga kuu öösel. Issand hoiab sind kõige kurja eest, Temma hoiab so hinge. Issand hoiab so wäljaminnemist ja sinnu sissetullemist nüid ja iggaweste.

133 (134) Daweti laul: Wata, kiitke Issandad, kõik Issanda sullased, kes teie seisate Issanda kijas öö aegus. Tõstke ülles ommad käed pühha paiga poole, ja kiitke Issandat. Issand õnnistagu sind Sionist, kes taewa ja maa teinud.

Au olgu Issale nüid ja ifka

Pühha Jummal, pühha Wäggew (Kolm kummarduft.

Kõigepühham Kolmainus Jummal

Pärrast: Meie Issa Seft Sinnu se Issa ja Poia ja pühha Waimu pärralt
ja need troparid 2-sel laulu wiisil:

Mõttele, oh armulinne Issand, so sullaste

peale, ja anna neile andeks kõik pattud, mis nad omma ellu ajal on teinud; sest ükski polle puhhas pattust, kui agga Sinna üksnes, Sa võid ka nende puhkama läinud hingedele rahhu anda.

Oh ainus Looja, kes Sa tarkusse süggawusjega kõik armulikkult üleseehhitasid, ja kõikidele sedda annad, mis kasulik on, anna hingamist, oh Isjand, ka omma sullaste hingedele: sest Sinnu peale on nemmad omma lootust heitnud, Sinnu meie Looja, Ehitaja ja Jummalapeale.

Au olgu Isjale

Lasse puhkata, oh Kristus, omma sullaste hinged ühhes pühhadega seal, kus ei olle haigust, ei kurbdust, egga õhkamist, waid kus üks lõpmatta ellu on.

Müid ja ikka

Meie kädame sind õnjas kõik põlwe rahwas, oh Jummalasünnitaja Meitsi, sest se mahtumatta Kristus, meie Jummal, wöttis hea melega asjet Sinnu sees. Õnsad olleme ka meie, et ja meie eest pallujaks olled: sest ööd ja päwad pallud ja meie eest, ja ka riigiwallsusse keppid sawad sinnu palwette pärrast kinnitud; sepärrast

hüüame meie lauldes so poole: olle rõmus! kes
ja armu olled sanud, Issand olgu sinnuga.

Issand heida armu. (12 korda).

Siis se palwe:

Mõttele, oh Issand, meie wannematte ja
meie wendade peale, kes üllestõusmisje lootusjega
iggawesje ellu peale siit ilmaft on ärraläinud,
ja ka kõige nende peale kes Jummalakar-
tusjes ning uskus omma ellu teed on lõppe-
tanud, ja anna neile andeks kõik nende pattud,
mis nemmad melega, koggematta, sõnna, ehk
teuga ehk omma mõttega on teinud; asjuta neid
walgette kohtadesje, nore rohhu maade peale
ning jenna rahhu paika, kust kõik wallu, kurb-
dus ja õhkaminne on ärrapõggenud, ja kus
Sinnu palle walgus paistab, ja rõmustab kõiki
Sinnu pühhasid iggawesjest ajast; kingi neile
ja meile omma kunningriiki ja omma ärrarääki-
matta ja iggaweste headuste osjasaamist ja Sinnu
õnja ja iggawesje ellu rõõmu. Sest Sinna
olled omma puhkama läinud jullaste ellu, ülle-
stõusminne ja rahhu, oh Kristus, meie Jummal,
ja Sulle, ühhes Sinnu algmatta Issa ja Sinnu

kõigepühhama, ja hea ja ellawaksteggewa Waimuga anname meie au ja kiitust, nüid ja ikka ja iggaweste. Amen.

Oh kõigeausam Iikka-neitsi, Kristusse, meie Jummal, Emma, wii meie palwed so Poja ja meie Jummal ette, et Ta Sinnu läbbi meie hinged Innastaks.

Minnu lootus on se Issa, mo warjupait se Poeg, mo kaitjus se pühha Waim; Sa pühha Kolmainus Jummal, au olgu Sulle.

Au olgu Issale nüid ja ikka

Issand heida armu. (3 korda). Önnista!

Preester ütleb: Kristus meie tõsine Jummal ja same, nii kui wiis on, andeksandmist.

Siis pörab preester ennaft altari poole ja loeb sebdafinnast ekteniat:

Pallugem meie Öiget usku Wagga Issewallitseja, se Sure Herra, kõige Wenne Rigi Keisri Aleksandri Aleksandrowitschi eest.

Ja meie: Issand heida armu. (saggedaste).

Temma Abbikasa, se Öiget usku Wagga Keisri Praua Maria Teodorowna; Temma Aujärjepärrija, se öiget usku Tsesarewitschi ja Sure Würsti Nikolai Aleksandrowitschi, ja kõige Keiserlikku Sugguwõssa eest.

Se pühha Wallitfeja Sünodi eest.

Se Kristusfearmastaja sõawäe hea seisusse ja kinnituse pärrast.

Meie isja N., ja kõige meie wendade eest Kristusse sees.

Kõige nende eest, kes meid wihtawad ja kõige nende eest, kes meid armastawad.

Nende eest, kes meile head tewad ja meid teniwad.

Nende eest, kes meid kõlwatumaid pallusid nende eest palwid teha.

Sõawangide ärrapeäftmisse pärrast.

Meie ärraollewatte isjade ja wendade eest.

Nende eest, kes reisiwad merre peal.

Nende eest, kes haiged maas on.

Pallugem rohke põlluwilja kaswamisse pärrast.

Ja ka igga õiget usku ristiinnimesse hinge eest.

Kiitkem õnsaks waggaid keisrid.

Õige ussu piiskopisid.

Selle pühha templi ehhitajaid.

Meie wannemid, ja kõiki meie õiget usku isjasid ja wendasid, kes enne meid siit ilmast on ärraläinud ja siin ning iggal pool puhkawad.

Gesfeisja: Üttelgem ka nende eest.

Issand heida armu. (3 korda.)

Oh Issand, Jeesus, Kristus, meie Jummal, heida armu meie peale meie pühha isjade palwette pärrast.

Lauljad: Amen.

Panne tähhele, et kesk-öö Jummalatenistus saab nõnda kōit nāddalapāwabel peetud.

On tarwis tähhelepanna, et pühha Althose mäe peal pärrast: Mōtle, oh Issand, meie wannematte ja meie wendade peale need troparid loetakse: Heida armu meie peale Mu olgu Issale Issand heida armu meie peale nüid ja ikka Te lahti Ja siis loeb preester jedda efteniat: Heida armu meie peale, oh Jummal Meie pallume weel, et jesinnane lin ja se pühha klooster Issand heida armu (40 korda).

Preester: Kule meid, oh Jummal Pärrast jedda: Mu olgu Issale nüid ja ikka Arralastmisse sõnnad ja nõnda eddasi, kuidas üllemal kirjutud on.

Laupäwa kesk-öö Jummalatenistus.

Preester algab: Kidetud olgu meie Jummal . . .

Ja meie ütleme: Mu olgu Sulle, meie Jummal, au olgu Sulle. Taewane Kuningas . . . Pühha

Jummal, pühha Wäggen Kõigepühham
 Kolmainus Jummal Meie Issa
 Seft Sinnu se Issa ja Poja Issand
 heida armu. (12 korda). Tulge kumardagem
 Siis 50 (51) Tatweti laul: Jummal olle mulle armu-
 linne Ihas Katisma. (64, 66, 65, 67, 68, ja 69 Ta-
 weti laulud); ja pärrast sedda: Au olgu Issale
 nüid ja ifka . . . Minna ussun . . . Pühha Jum-
 mal . . . Meie Issa . . . ja need troparid 2jel laulu wiijil:

Oh loomatta Olleminne, Sa kõikide Booja,
 te lahti meie uled, et meie Sind wõikime kiita,
 hüides: Pühha, pühha, pühha olled Sinna, oh
 Jummal, heida armu meie peale Jummal Emma
 palwette pärrast.

Au olgu Issale

Meie laulame Sulle maa peal, oh Helde,
 nii kui taewa Wäed, sedda wõidu laulu: Pühha,
 pühha, pühha olled Sinna, oh Jummal, heida armu
 meie peale Jummal Emma palwette pärrast.

Nüid ja ifka

Sa aitajid mind woodist ja unnest ülles,
 oh Issand, walgusta mo mõistust ja süddant,
 ja te lahti mo uled, et ma Sulle, oh pühha
 Kolmainus laulaks: Pühha, pühha, pühha olled

Sinna, Jummal! heida armu meie peale Jummalasünnitaja palwette pärrast.

Issand heida armu. (40 torda.)

Oh Kristus Jummal, kes Sa iggal ajal . . .

Issand heida armu (3 torda). Mu olgu Issale nüid ja ikka Kes ja pühhamolled, kui Kerubid . . . Issanda nimmel, õnnista, isja.

Preester: Oh Jummal, olle meile armulinne ja õnnista meid ja se palwe: Oh Wallitseja, Jummal, Issa, Kõigeüllespiddaja ja se pühha Gwstratiusse palwe:

Ma austan ja kidan Sind kõigest süddamest, oh Issand, et Sa olled waatnud mo willetsjusse peale ja ei olle mind mitte finni annud waenlaste kätte, waid olled mo hinge peästnud, kui mul wägga kitsas kä olli. Warja mind ka nüid, oh Issand, omma käega, ja tulgu So heldus mulle: sest mo hing ehmatab wägga ärra, ja on täis wallu omma wäljaminnemisse pärrast sest willetsast ja rojast ihhust, et waenlane kurja nõuga mitte temma wastu ei tulleks ja pimmedusjes tedda ei wõrgutaks mo pattude pärrast, mis ma fiin ellus melega ja foggematta ollen teinud. Hallasta mo peale, oh Wallitseja, et

mo hing mitte kurja waimude hirmsaid näggusid ei nääks, waid et Sinnu walged ja hiilgawad Inglid tedda wastu wöttaksid. Anna au omma pühha nimmele, ja wi mind ülles omma Jummalikku kohtujärje juure: et, kui mo peale kohhut mõistetakse, sellesinnatse mailma würsti käsfi mitte minnuft kinni ei hakkaks, ja mind pattust mitte põrgu süggawusse ei wiskaks; waid aita mind ning olle mo ärrapeästja ja kaitsja; sest needsinnatjed ihhulikud piinamisjed on rööm Sinnu sullastele. Hallasta, oh Issand, mo hinge peale, mis sellesinnatse ellu himmude läbbi on ärrarojastud, ja wötta tedda wastu, kui ta pattukahhetsemisse ja meleparrandamisse läbbi puhkastud saab; sest Sinna olled kidetud iggaweste. Amen.

Pärrast jebda: Tulge, kummardagem . . . (3 korda).

Eiis need Latweti laulud: 120 (121): Ma tõstan ommad filmad ülles nende mäggede poole, kust mo abbi tulleb

133 (134): Waata, kiitke nüid Issandat, kõi Issanda sullased Au olgu Issale nüid ja ikka

Pühha Jummal, pühha Wäggew . . . Kõige-pühham Kolmainus Jummal . . . Meie Issa . . .

Sest Sinnu, se Issa... ja need troparid: Mõttele, oh armulinne Issand, So sullase hingede peale... Oh ainus Looja, kes Sa tarkusse süggamussega... Meie kiidame sind õnsaks kõik põlve rahvas, oh Jummalasünnitaja Neitsi... Issand heida armu. (12 korda.)

Mõttele, oh Issand, meie wannematte ja meie wendade peale, kes üllestõusmisse lootussega...

Kõik se on jo üllemal teise kesk-öö Jummalatenistuses kirjutud.

Preester teeb ärralaskmist, ja pallutakse üks teiselt andeksandmist.

Pühapäeva kesk-öö Jummalatenistus.

Preester: Kidetud olgu meie Jummal..... ja meie ütleme: Amen. Au olgu Sulle, meie Jummal, au olgu Sulle. Taewane Kuningas..... Pühha Jummal..... Kõigepühham Kolmainus Jummal..... Meie Issa..... Preester: Sest Sinnu, se Issa..... Issand heida armu. (12 korda.) Au olgu Issale... nüid ja ikka... Tulge kumardagem. (3 korda)..... 50 (51) Tateti laul: Jummal olle mulle armulinne...

Ja siis kanon Kolmainu Jumjala auuks:

Ja siis need laulud kolmainu Jumjala auuks:

On kohus tõeste kiita Sind Jummalat, sedda Sõnna, kelle ees Kerubid kartwad ja wärri-

fewad, ja kedda taewa wäed kiites laulwad; austagem siis kartusfega sedda elluandjat Kristust, kes kolmandamal päwal on hauast üllestõusnud.

Wõtkem kõik, nii kui kohhus, Jummalikku lauludega kiita sedda Issa, ja Poega ja Jummalikku Waimu, sedda kolmepallelikku wägge, sedda ühte wallitsust ja meelewalda.

Kedda kõik, kes maa peal sündinud, laulwad, ja taewa wäed austawad, Sind sedda kõigist uskjattest kummardatud Kolmainust Jummalat.

Kes Sa, kui Issand ülle Kerubide ja kui Jummal kõrgeist ülle Serawide wallitsed, Sind jäggamatta Kolmainust tõssist Wallitsejat Jummalat austame meie.

Ma kummardan sedda algmatta Issa ja Jummalat ja sedda niisamma algmatta Sõnna ühhes Waimuga; kiitkem lauldes sedda jäggamatta, sedda Kolmainust Ollemist.

Walgusta mind omma sure walgusse paistusfega, mo Kolmainus Jummal, Sa kõige Looja, ja te mind omma liggisamatta au walgets ja ikkahiilgawaks kojaks.

Kiitkem kartusfega Sedda Neitsist ärrarääkimatta wiisil lihhas janud Elluandjat Kristust,

kelle ees Kerubid kartwad ja wärrisewad ja kedda Inglitte wäed austawad.

Siis: Pühha Jummal, pühha Wäggen . . .

Pärrast: Meie Issa . . .

Spakoi juhtuwal wiisil: Issand heida armu. 40 korda.

Au olgu . . . nüüd ja ikka . . . kes Sa üllem olled, kui Kerubid . . .

Preester: Jummal, olle meile armulinne ja õnnista meid.

Palwe Kolmainu Jummalale.

Suggeja: Oh kõigewäggenam ja ellawaksteggew pühha Kolmainus Jummal, Sa walgusse algaja hallikas, kes Sa kõik lomad, mis maailmas ja üle maailma on, üksnes heldusse pärrast ja ei ühheftki asjast olled lonud, ja nende eest murretsed ja neid üllespead; kes Sa peale omma teiste ärraräkimatta heateggude, mis Sa innimesse soule olled teinud, ka meile, meie lihha nõdrusse pärrast meeleparrandamist meie surmani andsid: ärra lasse meid, willetsaid, mitte meie kurja teggude sees ärrasurra, ja se kurjusse algaja, se kaetseja ja ärrarikkuja naeruks olla; sest Sinna näed jo Issa, oh Helde, kui suur temma kiusaminne ja waen meie wastu on, ja kui sured ka meie himmud, meie

nõdrus ja holetus on; agga näita Sinna ommad lõpmatta heateggemissed meie wastu ülles, meie pallume Sind, kes meie iggal päwal ja iggal tunnil Sinnu meelt pahhandame Sinnu kalli ja ellawasteggewa käskude ülleastmissse läbbi; jätta mahha ja anna meile andeks kõik pattud, mis meie kõige omma mõdaläinud ellu aja kunni se praegusse tunnini teggude, sõnnade ja mõttetega olleme teinud. Te meid kõlblikkus meie eddespiddist ellu aega meelevarrandamisses, rõhnutud waimus ja Sinnu pühha käskude täitmisses lõppetada. Ja kui meie ilmalikku rõmu läbbi efsitud, mitmesuggused pattud olleme teinud, ehk, kui meie roppu, tühja ja kahjuteggewa himmude läbbi pettetud, omma ellu olleme ärra ellanud, kui meie wiha ehk meletuma wiuhastusse sees ühte omma wendade seast olleme kurwastanud; kui meie omma keele läbbi ennast olleme kindla, petliku ja tuggewa wõrkude fissse wõrgutanud; kui meie ühhe ehk kõikide meie ihhulikku tundmistega, melega ehk koggematta, teadmissega, ehk teadmatta, sundmusse ehk nõuandmissse läbbi olleme kormistanud; kui meie kurja ja tühja mõttega omma süddametunnistust olleme rojastanud, kui meie ühhegil teisel wiisil olleme pattu tei-

nud, harjumisest, kurjast ettevõtmisest ja seks
 sunnitud, anna kõik meile andeks, ja unusta
 ärra, oh kõigearmulissem ja kõigeheldem ja roh-
 kest hallastaja Issand, ja kingi meile peale
 sedda, wägge ja jõudu Sinnu heat, melepärra-
 list ja täit tahtmist tehha: et meie kõlwatumad
 meleparrandamisese walgusse läbbi õõsifest ja pim-
 medast kurjussest lahtisaame ja nagu päwa ajal
 aufaste käime ja, puhhastud, Sinnu hallastusse
 ette astume, Sind kiites ja austades iggaweste.
 Amen.

Siis ärralastmisese sõnnad ja üks teisele andeksandminne; pärrast
 sedda loeb preester etteniat:

Pallugem meie õiget usku wagga Issewallit-
 seja eest;

agga meie wagga ja tasfase heäleaga: Issand heida armu...

ja pärrast sedda ütleb eesseisja: Oh Issand, Jesus
 Kristus, meie Jummal, heida armu meie peale,
 pühha isfade palwette pärrast. Agga meie: Amen.

Hommiku Jummalatenistus.

Kui jure Paastu aeg on, siis pärrast preestri sõnnu: Kide-
 olgu meie Jummal . . . loeme meie: Pühha Jum-
 mal, pühha Wägge . . . Kõigepühham Kolm-
 ainus Jummal . . . Meie Issa . . .

Jssand heida armu. (12 korda). Mu olgu . . .
nüid ja ifka . . .

Tulge kummardagem . . . (3 korda). Ja Daweti
laulud:

Agga kui sure paastu aeg ei olle, siis pärrast preestri sõnnu:
Kidetud olgu meie Jummal . . . , Tulge kum-
mardagem . . . (3 korda) ja Daweti laulud:

Kloostrites jawad need laulud pitkamisõi loetud, et preester wõiks
kõik kloostri wendi suitsutada.

Laul 19 (20): Jssand, wõtku Sind kuulda sel
päwal, kui kitsas kää; Jakobi Jummal nimmi
pangu sind kõrge warjupaika. Ta läffitagu
Sulle abbi sealt pühhast paigast ja toetagu sind
Sionist. Ta möttelgu kõige so roaohwrite peale,
ja so põlletamisõe ohwer arwagu Ta raswasõeks.
Ta andku sulle, mis so jüdda kutsjub, ja lastu
kõik so nõu korda minna. Siis tahhame Sinnu
wõimusse pärrast õiskada, ja omma Jummal
nimmel lippu üllestõsta: Jssand tehku täieste
kõik, mis ja pallud. Nüid tean minna, et Jss-
sand omma wõitud mehhele abbi jadab, Ta ku-
leb tedda ommast pühhast taewast. Temma
parrema kää abbi tulles sure wäega. Teised
lootwad wanõritte, ja teised hooste peale; agga
meie mõtleme Jssanda, omma Jummal nimme
peale. Nemmad on ennast kokuweddanud ja

langenud, agga meie seisame püsti, ja olleme alles ollemas. Issand, sada abbi kuningale ja kule meid sel päwal, kui meie hüiame.

Laul 20 (21): Issand! Sinnu tugewusses rõmustab kuningas, ja kui wägga rõõmsaks saab temma So abbi pärrast! Sa olled temmale temma süddame iggatsemissee järrele annud, ja mis ta omma uledega püiab, ei polle Sa keelnud. Sest Sa jõuad kõigesugguse hea õnnega temma ette; Sa panned kroni kallist kiwist ta pähhe. Öllu on ta Sinnu käest pallunud ja Sa olled temmale sedda annud, pitka ea ifka ja iggaweste. Suur on temma au Sinnu abbi pärrast, suurt auu ja auustust olled Sa ta peale pannud. Sest Sa panned tedda sureks õnneks iggawessjeks ajaks: Sa teed tedda rõõmsaks omma palle rõmuga. Sest kuningas loodab Issanda peale, ja Kõigeförgema heldusse läbbi ei kõigu ta mitte. Kül Sinnu käsfi leiab kõik So waenlased, kül So parrem käsfi leiab neid, kes Sind wihtawad. Sa teed neid petsahju farnatsjeks, mis kõeb, sel ajal, kui Sa kätte nääd; Issand neelab neid omma wihta sees ärra ja tulluke põllatab neid ärra. Nende sugguwõssjad hukkad Sa maa pealt ärra ja nende suggu inimeste laste

seast. Sest nemmad on püidnud kurja Sulle teha; nemmad on kurja nõu piddanud, agga neil ep olnud jõudu. Sest Sa teed, et nemmad selja pöörwad, omma ammu nõriga tautad Sa nende wastu filmi. Tõsta ennast kõrgeks, Issand! ommas tugewusses: meie tahhame laulda ja kiites laulda Sinnu wõimust.

Au olgu . . . nüid ja ikka . . .

Pühha Jummal, pühha Wäggew . . . Kõige-pühham Kolmainus Jummal . . . Meie Issa . . . Sest Sinnu se Issa . . . ja siis need troparid:

Lunnasta, oh Issand, omma rahwast, ja õnnista omma pärrisõssa; anna wõitu meie õiget usku Keisri Aleksandri Aleksandrowitsile temma waenlaste ülle, ja kaitse omma ristiga omma Koggudust.

Au olgu

Oh Kristus, meie Jummal, kes Sa omma tahtmist möda risti peale minna wõtjid! kingi armu omma Koggudussele, kes ennast So nimemega nimmetab; rõmusta omma wäega meie õiget usku Keisrit Aleksandri Aleksandrowitsi, ja anna Temmale wõitu Temma waenlaste ülle,

et Sinnu abbi Tale ikka ühhes rahhu sõariistaks ja ärrawõitmatta wõiduks olleks.

Müid ja ikka

Oh kõigist kidetud Jummalasünnitaja, Sa ustaw ja hirmuwäärt eestseisja, ärra põlga mitte ärra, oh helde, meie palwid; kinnita õigeusju Koggudust; hoia meie õiget usku Keisrit Aleksandri Aleksandrowitsi, kedda Sa Wallitsejaks seadsi; anna Temmale wõitu taewast; sest Sinna se ainus õnnistud, olled Jummalat sünnitanud.

Preester: Heida armu meie peale, oh Jummal

Meie pallume weel omma Õiget usku Wagga Issjewallitseja, se Sure Härra kõige Wennerigi Keisri Aleksandri Aleksandrowitschi, Temma Abbi-kasa, se Õiget usku Wagga Keisri Proua Maria Weodorowna, Temma Aujärjepärrija, se Õiget usku Härra Tšesarewitschi ja Sure Würsti Nikolai Aleksandrowitschi ja kõige Keiserlikku Sugguwõssa eest. Ja nõnda eddasi.

Sest Sinna olled helde ja innimessearmastaja Jummal . . .

Laulutoor: Amen. Issjanda nimmel õnnista, isja!

Preester: Mu olgu se pühha ja ühhelomulisse . . .

Laulukoos: Amen.

Ja siis hakkame waggera ja härda melega 6-e Tatweti laulu luggemist (3, 38, 63, 88, 103, 143) kuulama.

Luggeja ütleb Jummalakartuslega:

Au olgu Jummalale kõrges ja maa peal rahhu, inimestest hea meel. (kolm korda).

Issand, te lahti mo uled, siis peab mo su Sinnu kiitust kulumama. (üks korda).

Issand, kui palju on mo waenlasi; palju seisawad mo wastu; palju ütlewad mo hingele: polle temmal abbi Jummalala käest. Agga Sinna, Issand, olled üks kilp minnu ees, minnu au, ja kes mo pea üllestöstab. Omma healega hüüan ma Issanda poole, ja Ta wastab mulle omma pühha mäe pealt, Ma heitsin mahha ja uinusin maggama: ma ärkasin ülles, sest Issand toetas mind. Ei ma kardata ni mitme kümne tuhhande eest rahwa seast, kes ümberringi mo wastu pannerwad. Tõuse ülles, Issand, päästa mind, mo Jummal; sest Sa lööd kõiki mo waenlasi löua peale, Sa murrad katki õelatte hambad. Issanda käes on ärrapeästminne, So rahwa peale jägu Sinnu õnnistus. Ma heitsin mahha ja uinusin maggama: ma ärkasin ülles, sest Issand toetas mind.

Issand, ärra nomi mind mitte ommas suures wihhas, ja ärra karrista mind mitte ommas tullises wihhas. Sest Sinnu noled on mo fiske läinud, ja So käsfi mo peale tulnud. Ep olle terwist ühtegi mo lihhas So sure pahhandusse pärrast; ei olle rahhu mo luukontide sees mo pattu pärrast. Sest kõik mo üllekohhus on üle mo pea läinud, kui raske koorm on need läinud raskemaks, kui ma sudan kanda. Mo muhhud haisewad pahhaste, ja mäddanewad mo meletuma wisi pärrast. Ma kõnnin wägga küürus ja kummarkülle, ma käin kurwalt kõige päwa. Sest mo pused on täis põlletusse haawu, ja ep olle terwist ühtegi mo lihhas. Ma ollen rammaks ja kogguni wäetimaks läinud, ma oigan omma süddame kohhisemisse pärrast. Issand, kõik mo iggatseminne on Sul teada, ja mo õhkaminne ep olle So eest warjul. Mo südda pöritab wägga, mo rammu on minnuft lõppenud, ja mo filmade selgust, ei sedda polle mul poolegi. Kes mind armastawad ja mo sõbrad on, need hoidwad kõrwale mo wigga pärrast, ja mo suggulased seiswad kaugel. Ja kes mo hinge püidwad, seadwad mulle fallajaid wõrkusid, ja kes mo õnnetust nõudwad, räkivad hukka-

mist, ja iggapäwa mõtlewad nemmad kawwalusse peale. Ja minna ollen otsegu kurt, ei ma kule, ja kui üks keeletu, kes ei te omma suud lahti. Ja minna ollen kui se, kes ei kule, ja kelle suus ei polle selgid wastamissi. Agga Sinnu peale, Issand, lodan minna, kül Sinna, Issand, mo Jummal, wõttad kuulda. Sest ma ollen ütlenud: Ärgu sagu nemmad rõõmsaks minnu pärast; kui mo jalg peaks wäratama, siis surestelleksid nemmad mo wastu. Ma ollen mahha langemas, ja mo wallu on allati mo ees; sest ma rāgin omma üllekohhut ülles; mo pattud tewad mulle hirmu; agga mo waenlastel on hea ellu, nemmad on wāggewad, ja neid on palju, kes mind ilma asjata wihtawad; ja kes hea eest mulle kurja tasjuwad, need on mo wastased, sepärast et ma head tagganōuan. Ärra jätta mind mitte mahha, Issand, mo Jummal; ärra olle minnuft kaugel ärra. Tōtta mulle appi, oh Issand, mo Õnnisteggija. Ärra jätta mind mahha, Issand, mo Jummal, ärra olle minnuft kaugel ärra. Tōtta mulle appi, oh Issand, mo Õnnisteggija.

Jummal, Sinna olled minnu Jummal, ma tahhan Sind warra otsida; mo hingel on jānnu

So järrele, mo lihha ihhaldab Sind poudse maa fees, mis märga tahhab, et ep olle wet. Nõnda ollen ma Sinnu järrele waatnud pühhas paikas, et ma jaaksin So tuggewust ja So au nähha; sest So heldus on parrem, kui ellu; minnu uled kiitwad Sind. Nõnda tahhan ma Sind kiita ommas ellus, So nimmel tahhan ma ommad käed üllestõsta. Mo hing saab täidetud, otsegu selge raswaga, sepärrast peab mo juu Sind kiitma rõõmsa heäleaga. Kui minna Sind ennese mele tulletan ommas jängis, siis mötlen ma öö wahhikordade aeges Sinnu peale; sest Sa olled mulle abbiks olnud, ja So tibade warju al tahhan ma õiskada. Mo hing hoiab Sinnu poole, So parrem käsfi peab mind ülles; agga need, kes püidwad mo hinge ärrahäwwitada, need peawad maalluste paiku minnema; neid peab ärraantama mõega kätte; rebbaste ossaks peawad nemmad jaama. Agga kunnigas on rõmus Jummalala fees; iggaüks, kes temmale truust wannub, peab kiitlema; sest nende juud peab kinni pandama, kes walstkust räkiwad. Siis mötlen ma öö wahhikordade aeges Sinnu peale, sest Sa olled mulle abbiks olnud, ja So tibade warju al tahhan ma õiskada. Mo hing

hoiab Sinnu poole, So parrem käsfi peab mind ülles.

Mu olgu . . . nüid ja ikka . . .

Halleluja, Halleluja, Halleluja. Mu olgu Sulle, oh Jummal. (Kolm korda ilma kummardušeta.)

Jšsand heida armu. (Kolm korda.)

Mu olgu Jšsale . . . nüid ja ikka . . .

Agga preester loeb sel ajal täšja hommitu palwid, katmata peaga pühha ufje ees seisstes.

Jšsand, mo önnistusse Jummal, päwa aeges kışfendan, ööše ollen ma Sinnu ees. Tulgu mo palwe So ette, pöra omma kõrwo mo kange hüidmisse poole; šest mo hing on önnetust täis, ja mo ellu on hawa liggi jõudnud. Mind arwatakse nende šekka, kes alla lähhäwad auku; ma ollen šanud kui üks mees, kel ep olle rammu, kes šurnutte šekka wiššatud, kui need, kes mahhalöödud, kes haudas maggawad, kelle peale Sinna ennam ei mõtle, ja kes So käelt on ärralükktatud. Sinna olled mind allumisše auku pannud, pimmedatte ja šüggawatte kohtade šisse. So tulline wišha toetab mo peale, ja kõige omma laenettega waewad Ša mind; mo tuttawad olled Ša kaugele minnušt ärrasaatnud, Ša olled mind nende melešt teinud hirmsaks asjaks; ma ollen

finni ja ei ja wälja. Mo film on oimatu mo willetsusse pärrast; Issand, Sind hüian ma appi kõik se päwa, ma lautan ommad käed So poole laiali: Kas Sinna surnutte kallal immet teed? Kas need kaddunud ülestõusewad, ja Sind tännawad? Kas hua sees So heldust juttustafse ja hukatusses So tõsitudust? Kas tunnukse So immetöö pimmedas, ja So õigus unnustusse maal? Agga minna hüian Sinnu poole, Issand, ja mo palwe jõuab warratselt Sinnu ette. Miks Sinna, Issand, heidad mo hinge ärra, ja panned omma palle mo eest warjule? Ma ollen willets ja waewas mo norest põlwest saadik, ma kannan So hirmutussed ja nõrken ärra. So suur kange wiha käib mo peale, So hirmutamissed lõppetawad mind hoopis ärra. Kõik se päwa on nemmad mo ümber, kui wessi; nemmad piirawad mo ümber hoopis. Sa olled mo head sõbrad ja seltsimehhed kaugele minnuft ärrasaatnud, mo tuttawad on pimmedusses. Issand, mo õnnistusse Jummal, päwa aeges kiskendan ma, ööse ollen ma Sinnu ees. Tulgu mo palwe So ette, pööra omma kõrw mo kange hüidmissse poole.

Mo hing, kida Issandat, ja kõik, mis minnu

Jees, Temma pühha nimme. Mo hing, kida Issandat, ja ärra unnusta mitte Temma heateggemisfi ärra. Temma on se, kes kõik so üllekohhut andeks annab, kes ärraparrandab kõik so wiggadusjed, kes so ellu lunnastab hukatusjest, kes sind ehhitab heldusse ja hallastusjega, kui krooniga, kes sinnu juu täidab heaga, et so igga ueks jaab, kui kottal. Issand teeb õigust ja annab kohhut kõikile, kellele liiga tehakse. Ta on Mosesjele ommad wiisid teada annud, Israeli lastele ommad teud. Hallastaja ja armulinne on Issand, pitka melega ja rikkas heldusjest. Ei Ta wotta lõpmatta kõwwaste waidelda, egga iggaweste wiחה piddada. Temma ei te meile mitte meie pattu möda, ja ei tasju mitte meie kätte meie üllekohhut möda. Sest ni kõrge kui taewas on ülle maa, nõnda wõttab Temma heldus wõimust nende ülle, kes Tedda kartwad. Otskui hommiku pool kangel on õhtu poolt ärra, ni kaugele jädab Ta meie ülleastmissjed meist ärra. Otskui issa laste peale hallastab, nõnda hallastab Issand nende peale, kes Tedda kartwad. Sest Ta teab meie sündimist, se on Temma meeles, et meie põrm olleme. Waese innimesse päwad on kui rohhi, ta õitseb nõnda,

kui õiete wäljal; kui tuul temma ülle lähheb, siis ep olle tedda ennam, ja temma asje ei tunne tedda mitte ennam. Agga Issanda heldus on iggawesjest iggaweste nende peal, kes Tedda kartwad, ja Temma õigus jääb laste lastele, neile, kes Temma seadust piddawad, ja kes mõtlewad Temma käskmiste peale, et nemmad nende järrele tewad. Issand on omma aujärje taewas kinnitanud, ja Temma kuningriik wallitsseb kõikide ülle. Kiitke Issandat, teie, Temma Inglid, teie wäggewad wahwad, kes teie Temma sõnna järrele tete, Temma sõnna heält kuuldes. Kiitke Issandat, kõik Temma wäed, Temma teendrid, kes teie Temma mele pärrast tete. Kiitke Issandat, kõik Temma teud kõikis Temma wallitsusse paifus! Kida, mo hing, Issandat! Kõikis Temma wallitsusse paifus, kida mo hing Issandat.

Issand, kule mo palwet, wõtta kuulda mo allandlikkussi pallumisssi omma tõsfidusse pärrast, kule mind omma õigusse pärrast. Ja ärra minne mitte kohtusse omma fullasega, sest ükski ellus innimenne ep olle õige Sinnu palle ees. Sest waenlane ajab mo hinge tagga, ta rõhhub mo ellu mahha, ta panneb mind istuma pimmedussesse kui need, kes ammugi furnud. Ja mo

waim nõrkeb ärra mo sees, ja mo südda ehmatab wägga ärra minnu sees. Ma tulletan omma meele neid päiwi, mis wannast, ma mötlen järrele kõik So teggemist, ma mötlen järrele So kätte tööd. Ma lautan ommad käed laiali So poole, mo hing himmustab So järrele kui maa, mis märga tahhab. Kule mind pea, Issand, mo waim lõppeb ärra; ärra panne omma pallet mitte mo eest warjule, et ma mitte ei sa nende sarnatsjeks, kes hauda allalähhäwad. Anna mulle aegjaste kuulda omma heldust; sest Sinnu peale lodan minna. Anna mulle teada, Issand, sedda teed, mis ma pean käima; sest Sinnu poole tõstan ma omma hinge. Peästa mind ärra, Issand, mo waenlaste käest, sest Sinnu poole tõttan minna. Spjeta mind teggema omma mele pärrast, sest Sa olled mo Jummal. Sinnu hea Waim, se juhhatagu mind tassase tee peale. Issand, te mind ellawaks omma nimme pärrast, sada wälja mo hinge kitsikussest, omma õigusse pärrast, ja kauta ärra mo waenlased omma heldusse pärrast; ja hukka ärra kõik, kes mo hingele kitsast tewad, sest minna ollen Sinnu sullane. Issand, kule mind omma õigusse pärrast, ja ärra minne mitte kohtusse

omma sullasega. Issand, tule mind omma õigusse pärrast, ja ärra minne mitte kohtusse omma sullasega. Sinnu hea Waim, se juhhatagu mind tasfaje tee peale.

Au olgu . . . nüid ja ikka . . .

Halleluja, Halleluja, Halleluja. Au olgu Sulle, oh Jummal (3 korda).

Siis loeb preester efteniat, ja järjelt lauldasje juhtuwa päwa tropari laulu wiifil:

Se on Jummal Issand, ja Temma on meile ilmunud; õnnistud on se, kes tulleb Issanda nimmel.

Salm 1. Tännage Issandat, sest Ta on hea, sest Temma heldus on iggawessjeks ajaks.

Salm 2. Nemmad on mo ümber tulnud, kül nemmad on mo ümber tulnud; Issanda nimmel tahhan ma neid wististe mahha raiuda.

Salm 3. Ei ma kül surre, waid jään ellama, ja tahhan Issanda teggusid juttustada.

Salm 4. Se kiwwi, mis hone ehhitajad on ärrapõlgnud, se on nurgakiwwiks janud. Issanda käest on se sündinud, se on immeassi meie filma ees.

Siis lauldasje faks korda näddali pühha tropar juhtuwal laulu wiifil, ehk muu pühha tropar ehk tropar pühha innimesse auks, kelle mällestust peetakse, ja laul Jummalasünnitajale juhtuwal laulu wiifil:

Kui lauldaske: **Se on Issand Jummal**
 siis lähhäb eesluggeja ja jääb kesket kirrikut palja peaga seisma ja loeb tasja illewal kirjutud salmid; ta seisab seal jenni, kui lauljad laulu Jummalasünnitaja auks laulma hakkawad. Siis kummardab ta selle kohha peal, kus ta seisab, pöörab ennaft laulukooreide poole, neile kummardust tehhes, ja siis lähhäb ärra.

Kui „Halleluja“ saab lauldud, ehk sure paastu aeg on, siis laulame Halleluja 3 korda selle salmi asjemel: **Se on Issand Jummal** Ja siis sawad need salmid loetud:

Salm 1. Warra hommiku tõttab mo waim Sinnu poole, oh Jummal, sest Sinnu käsjud on walguš maa peal.

Salm 2. Öppige õigust, teie, kes maailmas ellate.

Salm 3. So õige wiha langeb selle rahwa peale, kes pattust pöörmata.

Salm 4. Karrista neid, Issand, karrista neid maailma suresuggusid.

Ja siis lauldaske laulud Kolmainu Jummalala auks, igga üks üksford.

Pärast jedda loetaske Katesmid*), ning lauldaske seätud Katesmi laulud; siis se 50 (51) Daweti laul ja kanonid salmide luggemisega. Ühheksama kanoni laulu ees laulame meie kõigepühama Jummalasünnitaja laulu:

Mo hing auustab wägga Issandat ja mo

*) Õigeusju foggudusjes on kõik Daweti laulud Jummalatenistusje pruunikimisjeks kahhekümneks Katesmiteks ja igga Katesma kolmeks jäuks jäntud.

waim on wägga rõmus Jummal minnu Önnis-
teggija pärrast.

Kes ja üllem olled kui Kerubid ja palju
ausam kui Serawid, kes ja puhtaks neitsiks jää-
des Jummal se Sõnna ilmale töid, sind tõs-
sift Jummalasünnitajat auustame meie.

(Sedda lauldaske igga salmi juure.)

Sest Temma on waatnud omma ümmardaja
allandusse peale, sest waata, sest ajast kiitwad
mind õnsaks kõige põlwe rahwas.

Sest mulle on suuri asju teinud se Wäggen
ja kelle nimmi pühha on, ja Temma hallastus kestab
põlwest põlweni nende üle, kes Tedda kartwad.

Temma on omma käewarrega suurt wägge
üllesnäitnud, Temma on laiale pillanud neid,
kes ommas meeles surelissed on. Temma on
mahhalüffkanud wäggewaid aujärgede pealt ja
allandlikud üllendanud.

Näljatsed on Temma täitnud hea andi-
dega ja rikkaid tühjalt ärrasaatnud.

Temma on wastuwõtnud omma sullase
Israeli, et Ta pididi omma hallastust meeletulletama
iggaweste, nõnda kui Temma on rääkinud meie wan-
uematte wastu, Abramile ja temma soule.

Siis se ühheksas kanoni laul.

Kui se muudu üks nädala pääw on, siis laulakse pärrast Irmosfi: On kohhus tõeste õnneks kiita, Sind Jummalasünnitaja . . .

Agga kui se üks nädala pühha pääw ehk suur pühha on, siis loetakse pärrast katawasjia ettenia;

Issand meie Jummal on pühha. (Kolm korda).
Hommikune Eksapostellari.

Sure paastu ajal loeme walgukse laulud juhtuwal laulutwiil. Agga kui mitte sure paastu aeg ei olle, siis juhtuwa päwa eksapostellari ja kiitukse salmidega laulud. Agga kui nädala ehk Issanda pühha on, ehk ühhe pühha innimesse mälestusse pääw on, mil suur auustamise laul laulakse, siis saab „Iggauks kel õhk on . . .“ juhtuwal laulu wiil lauldud.

Iggauks, kel õhk on, se kiitku Issandat!
Kiitke Issandat teie, kes taewas ollete, kiitke Tedda üllel kõrges. Sinnule on kohhus laulda, oh Jummal.

Agga muil päiwil nõnda:

Esfimenne koor: Kiitke Issandat teie, kes taewas ollete; Sinnule on kohhus laulda, oh Jummal!

Sesamma koor: Kiitke Issandat teie, kes taewas ollete, kiitke Tedda üllel kõrges, Sinnule on kohhus laulda, oh Jummal!

Teine koor: Kiitke Tedda kõik Temma Inglid, kiitke Tedda kõik Temma sõawäed; Sinnule on kohhus laulda, oh Jummal!

Kiitke Tedda päike ja kuu; kiitke Tedda kõik wal-
gusfe tähhed. Kiitke Tedda taewaste taewad, ja kõik
weſi, mis ülle taewaste on. Nemmaad peawad Issan-
da nimme kiitma, sest kui Temma olli käskinud,
ſiis on nemmaad loodud. Temma on neid pan-
nud seisma ikka ja iggaweste; Ta on seadmist
teinud, ja ükski ei lähhä selle ülle. Kiitke Iss-
sandat maa peal wallaskallad ja kõik süggawusſed.
Tulli ja rahhed, lummi ja uddu, suur kange
tuul, mis Temma sõnna järrele teeb; mäed ja
mäekünkad, wiljalisſed puud ja kõik seedrid;
metsalisſed ja kõik lojuksed, roomajad ja tiiba-
dega linnud; maa kuningad ja kõik rahwas,
würstid ja kõik maailma kohtumõistjad; nored
mehhed ja neitsid, wannad ja nored. Need
peawad Issanda nimme kiitma, sest Temma
nimmi on ükspäinis kõrge; Temma suur au on
ülle maa ja taewa. Ja Temma on sureks tõst-
nud ühhe sarwe omma rahwale, kiitust kõikile
omma waggadele, Issraeli lastele, selle rahwale,
kes Temma liggi on.

Laulge Issanda auuks uut laulu, ja Temma
kiitust waggade koggudusſes. Issrael römustagu
sellest, kes tedda teinud; Sioni lapsed sagu wägga
rõõmsaks omma kunninga pärrast; need kiitku

Temma nimme riddastiffku; trummidega ja kanneltega laulgu nemmad Tedda kiites; sest Isjandal on hea meel ommast rahwast; Ta ehhitab häddaliszi illufaste õnnistusfega. Waggad peawad rõmu pärrast hüppama auuga, nemmad peawad õiskama omma woodite peal. Jummalat suureks tõsta, se peab nende juus ollema, ja kahhe terraga mõef nende käes, et nemmad woiwad pagganatte kätte maksta ja rahwast sõitelda; et nemmad nende kunningad ahhelattega finni pannewad ja nende auulissed mehhed jalgraudu.

Siin hakkame stihwaid juure laulma, kui neid kuus on:

Et nemmad neile tewad sedda kochhut möda, mis kirjutud on; sesamma auustus on kõikile, kes Temma melest armsjad on.

Kiitke Jummalat Temma pühhas paikas, kiitke Tedda Temma aulisses lautusses.

Kui nelli on:

Kiitke Tedda Ta wäggewatte teggude pärrast; kiitke Tedda Temma wägga suurt suurust mööda.

Kiitke Tedda passuna puhhumissfega; kiitke Tedda nablimgangi ja kanneltega.

Kiitke Tedda trummidega ja riddastikku;
kiitke Tedda keeltega, mängiga ja pilliga.

Kiitke Tedda helleda siltseli mängidega; kiitke
Tedda siltseli mängidega, mis kauniste hüidwad.
Iggauks, kel õht on, se kiitku Issandat.

Pühhapäwal lauldaske pärrast neid salmisi: Au olgu Iss-
salle . . . ja siis Ewangeliumi stihira; nüüd ja ikka . . .
sejinnane laul Jummal Emmale:

Kõigeennam õnnistud olled Sinna, oh Jum-
malasünnitaja Neitsi, sest selle läbbi, kes Sin-
nust lihhasse tulli, jai põrguhaud wangi wõetud,
Adam üllesärratud, needminne ärrakautud, Ewa
lahti peästetud, surm ärrasurmatud ja meie ue
ellule kutsutud; sepärrast hüiame meie lauldes:
Kidetud olgu Kristus, meie Jummal, kes sedda
ni heaks arwas: Au olgu Sulle.

Au olgu Sulle, kes Sa meile walgust näitsid!

Au olgu Jummalale kõrges, ja maa peal
rahhu, innimestest hea meel. Meie kidame Sind,
meie hüiame Sind õnsaks, meie kummardame Sind,
auustame Sind ja tänname Sind So sure au
pärrast. Oh Issand, taewa Kuningas, Jum-
mal, Issa, Kõigeüllespiddaja, Issand ainusün-
dinud Poeg, Jesus Kristus ja pühha Waim.
Issand, Jummal, Jummalal Tal, Issa Poeg,

kes Sa maailma pattu Ennese peale wõtšid, heida armu meie peale; kes Sa maailma pattud Ennese peale wõtšid, wõtta wastu meie pattwet; kes Sa Issa parremal käel istud, hallasta meie peale. Sest Sinna olled üksi pühha, Sinna olled ainus Issand Jesus Kristus Jummal se Issa auuks. Amen.

Igga pääw fidan ma Sind, ja auustan ma So nimme iggaweste ja iggawesjeks ajaks. Issand, aita meid se pääw pattu eest ennašt hoida. Kidetud olled Sinna, Issand meie wannematte Jummal, kidetud ja auustud olgu Sinnu nimmi iggaweste. Amen.

Sinnu arm oh Issand, olgu meie peal, nõnda kui meie So peale lodame.

Kidetud olled Sinna, Issand, õppeta mulle omma seädmisfi. (Kolm korda.) Issand, Sa ollid meie warjupaik põlwest põlweni; ma ütlesin: Issand, olle mulle armulinne, te terweks mo hinge, sest ma ollen So ees pattu teinud. Issand, Sinnu juure tötan ma, õppeta mind omma tahtmist teggema, sest Sinna olled mo Jummal; Sinnu juures on ellu hallikas, Sinnu walgusses fame meie walgust näggema; lauta wälja omma armu nende peale, kes Sind tundwad.

Pühha Jummal, pühha Wäggew, pühha
Iggawenne heida armu meie peale. (kolm korda).

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . .

Pühha Iggawenne heida armu meie peale.

Siis waljema heälega: Pühha Jummal, pühha
Wäggew, pühha Iggawenne, heida armu meie
peale.

(Pärast suurt austamise laulu preester ei ütleneid sõnnu:
„Sest Sinnu se Issa ja Poja ja pühha Wai-
mu pärralt on se riik . . .“, kuidas mitmed ütlevad,
agga järjelt pärrast „Pühha Jummal . . .“ loeme ärra-
lastmise tropari ja laulu Jummalajünnitaja auuks.

Kui näddala pühha pääw on, siis loeme pühha päwa tropari:
kui 1ne, 3as, 5es ja 7es lauluwiis on, siis loeme jebda tropari.

Tänna ilmus lunnastus maailmale; laulgem
omma ellu Üllemale, kes hauast on üllestõusnud:
sest Temma on omma surma läbbi surma ülle
wõimust sanud, ja meile wõitu ja suurt armu
annud.

Agga kui 2, 4, 6 ja 8 lauluwiis on, siis loeme jebda:

Issand, hauast üllestõustes, kiskufid Sa
katki pörgu ahhelad; peätsid meid surmale mõist-
missest, ja teggid kõiki lahti waenlasse wõrku-
dest, näitsid ennast omma Apostlitlele, läkkitasid
neid wälja armuõppetust kulutama, ja saatid

nende läbbi omma rahhu kõige maailmale, oh ainus rohkest Armulinne.

Sure paastu ajal ja muil päivil, kui suurt auustamisje laulu ei laulda, siis loeb luggeja pärrast kiitusse salmidega laulusfi: Au olgu Issale . . . nüid ja ifka . . .

Sinnu pärrast on au, oh Issand, meie Jummal, ja Sulle, Issa ja Poja ja pühha Waimule anname meie au nüid ja ifka ja igga-
weste. Amen.

Au olgu Sulle, kes Sa meile walgust näitfid.

Au olgu Jummalale kõrges ja maa peal rahhu, innimestest hea meel. Meie kidame Sind, meie hüiame Sind õnsaks, meie kummar-
dame Sind, auustame Sind ja tänname Sind, So sure auu pärrast. Oh Issand, taewa Kuningas, Jummal Issa, Kõigeüllespiddaja, Issand, ainusündinud Poeg, Jesus Kristus, ja pühha Waim! Issand, Jummal, Jummalal, Issa Poeg, kes Sa maailma pattu Gnese peale wõtsid, heida armu meie peale; kes Sa maailma pattud Gnese peale wõtsid, wõtta wastu meie palwet; kes Sa Issa parremal käel istud, hallasta meie peale. Sest Sinna olled

üksi pühha, Sinna olled ainus Issand Jesus Kristus Jummal ja Issa auuks. Amen.

Iggapäaw kidan ma Sind ja auustan ma So nimme iggaweste ja iggawesjeks ajaks. Issand, Sa olled meie warju paik põlwest põlweni ma ütlesin: Issand, olle mulle armulinne, te terweks mo hinge, sest ma ollen So ees pattu teinud. Issand, Sinnu juure tõttan ma, õppeta mind omma tahtmist teggema, sest Sinna olled mo Jummal; Sinnu juures on ellu hallikas. Sinnu walgusjes fame meie walgust näggema; lauta wälja omma armu nende peale, kes Sind tundwad.

Issand aita meid se päaw pattude eest enast hoida. Kidetud olled Sinna, Issand, meie wannematte Jummal, kidetud ja auustud olgu Sinnu nimmi iggaweste. Amen.

Sinnu arm, oh Issand, olgu meie peal, nõnda kui meie So peale lodame. Kidetud olled Sinna, Issand, õppeta mulle omma seädmisfi. Kidetud olled Sinna, Wallitseja, anna mulle mõista ommad seädmisjed. Kidetud olled Sinna, Pühha, walgusta mind omma seädmistega.

Jssand, Sinnu heldus kestab iggaweste, ärra põlga omma kätte tööd ärra; Sinnu pärralt on kiitus, Sinnu pärralt on kiituse laul, Sinnu pärralt on au, Sinnu se Jssa ja Poja ja pühha Waimu pärralt nüid ja ikka ja iggaweste. Amen.

Preester: Täitkem omma hommiku palwet Jssanda ees . . .

Siis loetakse stihirad Ottoihi ramatust, kui mitte Jssanda pühha ei olle, siis loetakse need salmid.

Esimesenne salm:

Täida meid warratselt omma heldusjega, oh Jssand, siis tahhame rõõmsaste laulda, ja rõmustada kõige omma ellu aja. Rõmusta meid neid päiwi mööda, kui Sa meid olled allandanud, neid aastaid mööda, kui meie olleme õnnetust näinud; ja wata mahha omma sullaste peale ja omma kätte töö peale ja õppeta nende lapsi.

Teine salm:

Ja Jssandal, meie Jummalal, olgu lahke meel meie wastu; Ta finnitagu meie kätte tööd meie juures; jedita meie kätte tööd finnitagu Temma.

Au olgu Jssale . . . laul ommal wiisil, kui jedita on: nüid ja ikka . . . laul Jummalasünnitajale.

Pärrast jedita:

Se on hea, et Jssandat tännatakse, ja Sinnu nimme lauldakse kiites, Sa Rõigekõrgem;

et So heldust homniku, ja So tõsfidust öö aegus kulutakse.

Siis: Pühha Jummal, pühha Wäggew . . .

Meie Issa . . . Preester: Sest Sinnu se Issa ja Poja . . .

Selle pääwa tropar; Mu olgu Issale . . . nüid ja ifka . . . laul Jummalasünnitaja auuks.

Preester loeb efteniat: Heida armu meie peale, oh Jummal . . .

Kui jure paastu aeg on, siis loetakse: „Se on hea, et Issandat tännatakse . . .“ 2 korda. Pühha Jummal . . . Meie Issa . . . Preester: Sest Sinnu se Issa ja Poja . . . ja meie ütleme:

Sinnu auu templis feistes, arwame meie ennast taewas ollewad: oh Jummalasünnitaja, ja taewa uks, te meile omma armu ufsed lahti.

Issand heida armu. 40 korda.

Mu olgu Issale . . . nüid ja ifka . . .

Kes Sa pühham olled, kui Kerubid . . .

Issanda nimmel, õnnista, issa!

Preester: Kidetud olgu Kristus, meie Jummal nüid ja ifka ja iggaweste. Amen.

Ja meie loeme: Oh taewa Kuningas! kinnita meie õiget usku Keisrit Aleksandri Aleksandro-

witschi, te kindlaks meie usku, te taltšaks rahwa hulgad, waigista maailma, hoia heästi sedda-finnast pühha templit, asjuta meie isšasid ja wendasid, kes enne meid siit ilmašt on ärraläinud, õiglaste koddadesse ja wõtta meid pattu kahhetsejaid ja meeleparrandajaid wastu, sest Sinna olled helde ja Innimesšearmastaja.

Siis kolm suurt kummardušt, ja igga kummarduše ajal loeme isšeenneses Šhwremi Siriamehhe palwet: **Mo** ellu **Šššand** ja **Wallitseja** . . . On kirjutud kest-öö Jummalatenistusjes . . . Siis 12 weikešt kummardušt, pärrast weel üks suur kummarduš, ja tedda tehhes, loeme nimmetud palwet ja pärrast sedda eesšeisja hatkab esšimešt tundi.

Esšimeene Tund.

Tulge, kummardagem meie Kunninga ja Jumjala ette.

Tulge kummardagem ja langegem mahha Kristusse, meie Kunninga ja Jumjala ette.

Tulge kummardagem ja langegem mahha Kristusse, meie Kunninga ja Jumjala Ennese ette.

5 (6) Laweti laul: Šššand, kule mo šõnnu, wõtta ärra mõista mo iggatšemisše; panne tähhele mo pallumisše heält, minnu Kunningas ja mo Jum-

mal, sest Sind ma pallun. Issand, kule warra mo heält, warra tahhan ma ennaft So poole walmistada, ja Sind pitki filmi odata; sest Sinna ep olle mitte Jummal, kel hea meel on õelussest; kes pahha, se ei wõi So juures asjet olla; hullutajad ei jää So filma ette seisma, Sa wihkad kõiki, kes nurjatumat tööd ette wõt- wad; Sa hukkad neid ärra, kes wallet räkiwad, Issanda melest on se hirmus, kel werresüi, ja kes katwal on. Agga minna tahhan Sinnu sure heldusse pärrast So kotta minna, ja kum- mardada So pühha templi poole Sinnu kar- tusses. Issand, juhata mind, ommas õigusjes mo waenlaste pärrast, te omma tee mo ette tas- saseks. Sest nende juus ep olle mitte, mis õige, nende südda on selge tiggedus; nende kurf on üks lahti haud; omma kelega libbawad nem- mad. Mõista neid süüalluseks, Jummal, lan- gegu nemmad omma nõude pärrast; nende mit- me ülleastmisse pärrast lüffa neid ärra, sest nemmad pannewad So wastu. Agga rõõmsad olgu kõik, kes Sinnu peale lootwad; iggaweste õiskagu nemmad, sest Sa wõttad nende sees ellada, ja nemmad wõtwad rõmuga hüppada Sinnu pärrast, need, kes So nimme armastawad.

Sest Sinna, Issand, õnnistad õiget: hea melega ehhitad Sa tedda nõnda, kui kilbiga.

89 (90)es Lawetilaul: Issand, Sa olled meie warjupaik põlwest põlweni. Enne kui mäed sündisid, ja enne kui maa ja maailm loodi, olled Sinna, Jummal, iggawesest iggaweste. Sinna teed, et innimenne jälle põrmuks saab, ja ütled: Tulge taggasi innimesse lapsed; sest tuhhat aastat on Sinnu melest kui eilne pääw, kui se saab möödaläinud, ehk kui wahhikord ööse; Sa wõttad neid ärra, kui sure weega; nemmad on kui unni, kui rohhi, mis hommiku kasvab, öitses ja haljas on, õhtu ärra lõigatakse, ja ärra kuiwab. Sest So wihha läbbi lõppeme meie ärra, ja So tulise wihha läbbi tunneme meie hirmu. Sa paned kõik meie üllekohtu Ennese ette, meie teadmatta pattu omma palle walgusse ette; sest kõik meie päwad lähäwad ärra So hirmsa wihha läbbi, meie lõppetame ommad aastad juttu wiisi. Meie aastade päiwi on seitsekümmend aastat, ja kui kegi wägga tuggew on, siis on neid kahheksakümmend aastat ja nende üllem asji on waew ja willetsjus: sest need sawad otsegu äkkitselt ärranidetud, ja meie lähhäme lennates ärra. Kes tunneb Sinnu kanget wihha, ja So hirmust wihha, nõnda

kui kohhus on Sind karta? Öppeta meid meie päiwi üllesarwama, et meie tarkust süddamesse same. Võõra jälle, Issand! Oh kui kaua? ja hallasta omma sullaste peale. Täida meid warratselt omma heldussega, siis tahhame rõõmsaste laulda, ja rõmustada kõige omma elluaja. Rõmusta meid neid päiwi mööda, kui Sa meid olled waewand, neid aastaid mööda, kui meie olleme õnnetust näinud. Sagu Sinnu töö nähtawaks So sullastele ja So auustus nende lastele. Ja Issandal, meie Jummalal, olgu lahke meel meie wastu; Ta kinnitagu meie kätte tööd meie juures; meie kätte tööd kinnitagu Temma.

100 (101) Daweti laul. Heldussest ja kohtust tahhan ma laulda, ja Sind, Issand, kiites laulda. Ma tahhan targaste ommad asjad ajada ilmalaitmatta tee peal; millal tulled Sa mo juure? Ma tahhan omma süddame waggadusses käia ommas kojäs; ei ma tahha pahharetti asja omma filma ette panna: ma wihtan nende tööd, kes kõrwale lähhäwad, ei need pea mitte mo seltsi jääma; pörane südda peab minnuft ärralahkuma, ei ma tahha mitte hoolida sest, kes kurri on. Kes sallaja omma liggimesse peale keelt pek-
sab, tedda tahhan ma ärrakautada; ei ma jalli

sedda, kel ülbed filmad ja hooplik südda on. Mo filmad vaatavad nende järrele, kes maa peal ustavad, et nemmad minnu juures ellavad: kes ilmalaitmatta tee peal käib, se peab mo teener ollema. Gi pea se mitte mo kotta jääma, kes pettust teeb; kes walskust rägib, se ei pea mo filma ette mitte jääma. Igga hommiku kautan minna kõik öelad siit maalt ärra, et ma Issanda linna seest kõik ärrahuffan, kes nurjatumat tööd tewad.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Halleluja, Halleluja, Halleluja: Au olgu Sulle oh Jummal. (Kolm torba), kolm kumardust.

Issand heida armu. (Kolm torba).

Ja kui „Se on Jummal Issand“ lauldakse, siis ütleme: Au olgu Issale . . . selle päwa tropar . . . nüid ja ikka . . . Kuidas wiisi peame meie Sind nimmetama . . .

Agga kui „Halleluja“ lauldakse, siis laulame sedda tropari 6mal laulu wiisil:

Kule warra hommiku mo heält mo Runningas ja mo Jummal.

1 salm: Issand, kule mo sõnnu, mõista mo iggatseminne ärra.

2 salm: Sest sind ma pallun, oh Issand!

Mu olgu Issale . . . nüid ja ikka . . . , laul Jummalasünnitajale.

Kuidas wiisi peame meie Sind nimmetama, kes Sa armu olled sanud? Täewaks, sest Sinust on se õigusse päike ülestõusnud; paradisiiks, sest Sinust on se hukkaminnematta õieke üleskaswanud; neitsiiks, sest Sinna jäid ilmapiggata; puhtast Emmaks, sest Sinna kandsid omma kätte peal Poega, sedda kõikide Jummalat; pallu Tedda, et Ta meie hinged lunnastaks.

Kinnita mo sammud omma sõnna sees, ja ärra lasse ühtegi nurjatumat wiisi mo ülle meelwalda saada.

Peästa mind selle innimesse käest, kes liiga teeb, siis tahhau ma So käskmised hoida.

Lassee omma palle walgust paista omma sullase peale, ja õppeta mulle omma seädmissi.

Sagu mo suu täis So kiitust, oh Issand, et ma laulaksin So auust, ja kõik se pääw So suurussest.

Kuidas need salmid sure paastu ajal lauldaske, se on Triodi ramatus üleskirjutud.

Pühha Jummal, pühha Wäggew . . .

Ja pärrast: Meie Issa . . . ütleb preester: Sest Sinnu, se Issa ja Poja ja pühha Waimu pärralt on . . .

Kui jure paastu aeg ei olle, siis loeme juhtuva pühha päwa kondati, ehk kondati pühha innimesse auuks, kelle mällestust peetakse.

Ugga jure paastu ajal, ehk kui kondati ei olle, loe Esmaspäwal, Teisipäwal ja Neljaspäwal sedda laulu Jummalasünnitaja auuks:

Kiitkem lõpmatta suu ja süddamega sedda kõigeauusamat Jummalat Emma, kes pühham kui kõik Inglid on, ja tunnistagem tedda Jummalasünnitajaks, sest Emma on tõest sedda lihhas janud Jummalat ilmale tonud ja pallub allati meie hingede eest.

Ugga Reeknädalal ja Reedel loe sedda:

Jõua pea meie wastu, oh Kristus, meie Jummal, enne kui meie neist waenlastest same orjadeks tehtud, kes Sind teotawad, ja meid ähwardawad; hukka omma ristiga kõiki neid ärra, kes meie wastu sõddiwad, et nemmad ärratunneksid, oh ainus Helde, kuidas usk õigeusfulisssi aitab Jummalasünnitaja palwette pärrast.

Laupäwal: Kõik maailm toob Sulle, oh Is-sand, se igga loma Loojale neid Jummalafartlikkuid kannatajaid, kui loomusse esimest wilja ohwrianniks; hoia, oh rohkest armulinne, nende palwette läbbi omma Koggudust, sedda So ellupaika, süggawa rahhu sees, Jummalasünnitaja pärrast.

Issand heida armu. (40 korda).

Oh Kristus, Jummal, kes Sa iggal ajal ja iggal tunnil taewas ja maa peal kumardud ja auustud olled, Sa pitkamelelinne, rohkest helde ja armulinne, kes Sa õigid armastad ja pattuste peale armu heidad, kes Sa kõiki tullesse ellu õnnesse tõutusse läbbi lunnastussele kutsud: Sa Issse, oh Issand, wõtta wastu meie palwed sel-finnatsel tunnil, ja juhata meie ellu So käskude järrele, pühhitse meie hinged ja pühhasta meie ihhud, parranda meie mõtted, jelleta meie meelt ja peästa meid kõigest kurbdussest, kurjast ja haigussest. Piira meid ümber omma pühha Ingliittega, et meie nende warjamisse läbbi hoi-tud ja juhhatud, ussu ühendust ja Sinnu liggisamatta auu mõistma saaksime; sest Sinna olled kidetud iggaweste. Amen.

Issand heida armu. (Kolm korda).

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . .

Kes Sa pühham olled, kui Kerubid . . .

Issanda nimmel, õnnista isä!

Preefter: Oh Jummal, heida armu meie peale ja õnnista meid, lasse omma palle paista meie peale ja olle meile armulinne.

Ja kui sure paastu aeg on, siis teme kolm suurt kummarduft, neid seätud palwid luggedes.

Mo ellu Issand ja Wallitseja . . .

Siis 12 weikeft kummarduft, ja wiimne, ühte koftu 16.

Siis: Pühha Jummal, pühha Wäggew . . .

Pühha Kolmainus Jummal Meie
Issa

Issand heida armu. (12 korda), ja se palwe.

Oh Kristus, Sa tõsine walgus, kes wal-
gustab ja pühhitseb kõik innimesfi, kes maailma
fisse tulleswad, tõsta omma palle walguft meie
peale, et meie temma sees jedda liggisamatta
walguft näekfime ja ommad sammud kinnitaksime
Sinnu käskude täitmiseks Sinnu kõigepuhtama
Emma ja kõige Pühhade palwette pärrast. Amen.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Issand, heida armu. (Kolm korda). Onnista.

Ja siis ärralaskmise sõnnad.

Kolmas tund.

Pärrast preestri sõnnu: Kidetud olgu meie Jum-
mal . . . ütleme: Amen.

Au olgu Sulle, meie Jummal, au olgu Sulle.

Taewane Kuningas, Sa trööstja, Sa tõe
Waim, kes ja iggas paikas olled, ja kõik täidad

Sinna se headuste hallikas ja Elluandja, tulle ja ella meie sees, ja puhhasta meid kõigest rojussest, ja lunnasta meie hinged, oh Armulinne.

Pühha Jummal, pühha Wäggew, pühha Iggawenne, heida armu meie peale. (Kolm korda).

Au olgu Issale, ja Pojale, ja pühha Waimule, nüid ja ifka ja iggaweste. Amen.

Kõigepühham Kolmainus Jummal, heida armu meie peale; Issand, puhhasta meid meie pattudest; Wallitseja, anna andeks meie ülleastmissed; Pühha, tulle katsma meie nõdrusid ja arsti neid omma nimme pärrast.

Issand heida armu. (Kolm korda).

Au olgu Issale . . . nüid ja ifka . . .

Meie Issa, kes Sa olled taewas; pühhitse jagu Sinnu nimmi; Tulgu meile Sinnu riik; Sinnu tahtminne sündku kui taewas, nõnda ka maa peal; meie iggapäwast leiba anna meile tänna pääw, ja anna meile andeks meie wõllad, kui ka meie andeks anname omma wõlglastele; ja ärra sada meid mitte kiusatusse sisse; waid peästa meid ärra sest kurjast.

Breester: Sest Sinnu, se Issa, ja Poja, ja pühha Waimu pärralt on se riik . . .

Issand heida armu. (12 korda).

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . .

Tulge, kummardagem meie Kuninga ja Jum-
mala ette.

Tulge, kummardagem, ja langegem mahha
Kristusse, meie Kuninga ja Jummalala ette.

Tulge kummardagem, ja langegem mahha
Kristusse, meie Kuninga ja Jummalala En-
nese ette.

Ja siis need laulud:

16 (17) laul: Kule, Issand mo õigust, panne
tähhele mo kanget hüidmist, wõtta mo palwet
kuulda, mis ei tulle kawalalast uuldest. Mo
kohtumõistus tulgu Sinnu käest wälja, So fil-
mad wadaku õige wiisi peale. Sa olled mo
jüddame läbbikatsunud, Sa olled jedda ööse
tulnud katsma. Sa olled mind ärrasullatanud,
ei Sa polle middagi leidnud; ma ollen ette-
wõtnud, et mo suu ei pea ülleastuma. Inni-
meste teggemiste juures ollen ma So uulte
fõnna läbbi hoidnud ülleannetumatte teeraddade
eest. Pea mo sammud hästi finni omma tee-
jälgede peal, et mo jallad ei kõigu. Ma hüian
So poole; sest Sa wastad mulle, oh Jummal;
kääna omma kõrw mo poole, kule mo kõnnet.
Näita immelikult omma heateggemisfi, Sinna,

kes Sa peästad neid, kes So peale lootwad, nende pärrast, kes So parrema käe wastu seiswad. Hoia mind, kui filmaterrakest, mis filma munnas; omma tiibade warju alla panne mind warjule õelatte eest, kes mind ärraraiskawad, mo hinge waenlaste eest, kes mo ümber piirawad. Nemmad pannewad omma süddame kinni, omma snuga räkiwad nemmad kõrkusfega. Nemmad tullewad nüüd meie ümber, kus meie jalla paneme; ommad filmad pannewad nemmad senna, et nemmad meid mahha ajaksid. Nemmad on lõukoera sarnatsed, kel himmu on murda, ja noore lõukoera sarnatsed, kes maas seisab sallajas paikas. Tõuse ülles, Issand, jõua nende ette, kõwwerda neid; peästa mo hing õela käest omma mõegaga, innimeste käest omma käega, oh Issand; innimeste käest, kes siit maailmast, kelle jäggu on siin ellus, kelle kõhhu Sa täidad omma warraga, kelle lapsed rohkest sawad, kes pannewad tallele omma laste lastele, mis neile üllejäab. Ugga minna saan So pallet nähha õigusfes, kül ma saan kõif rohkest So näust, kui ma üllesärkan.

24 (25) laul: Issand, Sinnu poole ma tõstan omma hinge. Mo Jummal, Sinnu peale lodan ma, ärra lasse mind mitte häbbi sisse saada,

ärta lasse mo waenlassi mitte römuga hüppada minnu pärrast; ei ja ka mitte häbbisse ei ükski neist, kes Sinnu peale lootwad, häbbisse sawad need, kes üllekohtusjel wiil Sinnust ärratagga-newad. Issand, anna mulle teada omma teed, õppeta mulle omma teeraddasid; sada mind käima ommas töes ja õppeta mind, sest Sinna olled mo õnnistusse Jummal, Sind ma ootan kõige se päwa. Mõttele, Issand, omma mitmesugguse hallastusse ja omma helduste peale, sest need on iggawessest ajast. Ärra mõttele mitte mo nore ea pattude peale, egga mo ülleastmiste peale; omma heldusse järrele mõttele Sinna mo peale, omma headusse pärrast, oh Issand. Hea ja õiglane on Issand, sepärrast sadab Temma ärraeksinud jälle tee peale; Ta sadab allandlikkud käima, nõnda, kui kohhus ja õppetab allandlikkusi omma teele. Kõik Issanda teeraad on heldus ja tõdde neile, kes Ta seädust ja Temma tunnistussi piddawad. Omma nimme pärrast, Issand, et anna andeks mo üllekohhus, sest sedda on palju. Kes on se innimenne, kes Issandat kardab, Ta õppetab tedda teele, mis ta peab ärrawallitsema. Temma hing peab allati hea põlwe jääma ja ta suggu peab maa

pärrima. Issanda sallaja asfi on neil, kes Tedda kartwad, ja Ta seädus, et Ta sedda neile tahhab teada anda. Mo filmad on allati Issanda poole, sest Temma sadab mo jallad wõrgust wälja. Wata mo peale ja olle mulle armulinne, sest üksik ja willets ollen minna. Mo süddame kitsikusjed on endid laiale loutanud; sada mind wälja mo mitmesuggusse ahastusse seest. Waata mo willetsust ja mo waewa, ja anna andeks kõik mo pattud; waata mo waenlasfi, et neid palju on, kes mind wihtawad wäggiwaldse wihta waenuga. Hoiä mo hinge ja peästa mind; ärra lasse mind mitte häbbisse saada, sest ma lodan Sinnu peale. Ilmalaitmatta ja õiglane meel hoidku mind, sest ma ootan Sind. Lunnasta, oh Jummal, Israeli kõigest temma kitsikussest.

50(51) Daweti laul: Jummal, olle mulle armulinne, omma sure heldusse pärrast, ja kustuta mo ülleastmised omma rohke hallastusse pärrast; pesse mind hästi mo üllekohtust, ja puhhasta mind mo pattust; sest minna tunnen omma ülleastmised, ja minnu pat on mo ees allati. Sinnu, Sinnu wastu ükspäinis ollen ma pattu teinud, ja sedda, mis So filma ees pahha, ollen

ma teinud; sepärrast olled Sa õige, kui Sinna rägid, Sa olled puhhas, kui Sa kohut mõistad. Wata, üllekohtu sees ollen ma sünnitud, ja pattu sees on mo emma mind ilmale tonud. Wata, Sul on hea meel sest tõest, mis on süddame põhjas ja Sa annad mulle sallajas tarkust teada. Puhhasta mind pattust isopiga, et ma puhtaks saan; pesse mind, et ma lähän walgemaks, kui lummi. Anna mulle rõmustusse ja rõmu sõnumid kuulda, et wägga rõõmsaks sawad mo lnuhtondid, mis Sa olled ärrarõhhunud. Panna ommad filmad mo pattude eest warjule ja kustuta ärra kõik mo üllekohhus. Oo mulle, Jummal, üks puhhas südda, ja uenda mo sees kindlat Waimu. Ärra heida mind mitte ärra omma palle eest, ja ärra wõtta omma pühha Waimu mitte minnult ärra. Anna mulle jälle omma õnnistusse rõmustust, ja kinnita mind omma juhataja Waimuga. Ma tahhan Sinnu teed õppetada ülleastujattetele, et pattused So poole pöörwad, Oh Jummal, mo õnnistusse Jummal, peasta mind ärra werre süüst, siis mo keel laulab rõõmsaste So õigusest. Issand, te lahti mo uled, siis peab mo suu Sinnu kiitust kuulutama. Sest tappaohwrid ep olle So mele

pärrast, muidu ma annaksin neid; põlletamisse ohwrist ei olle Sul head meelt. Jummalale melepärralised ohwrid on üks rõhnutud waim, ühte rõhnutud ja rusjaks pekstud süddant ei põlga Sa mitte Jummal. Te head omma hea mele pärrast Sionile, ehkita ülles Jerusalemma müürid. Siis on So mele pärrast õigusse ohwrid, ja se ohwer, mis hoopis ärrapõlletakse; siis wiakse wärja So altari peale.

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . .

Halleluja, Halleluja, Halleluja; au olgu Sulle, oh Jummal. (Kolm korda).

Issand heida armu. (Kolm korda).

Ja kui: „Se on Jummal Issand“
lauldakse, siis ütle:

Au olgu Issale . . . selle päwa tropar, nüüd ja ikka . . .

Oh Jummalasünnitaja, Sinna olled se tõs-fine wiinapu . . .

Agga kui „Halleluja“ lauldakse, siis ütle sedda tropari:

Issand, Sa läkitasid omma kõigepühhamat Waimu omma Apostlitte peale kolmandamal tunnil, ärra wõtta Tedda ka mitte meilt ärra, oh Helde, waid uenda meid, kes meie Sind pallume.

1 salm: Loo mulle, Jummal, üks puhhas südda ja uenda mo sees kindlat waimu.

2 salm: Ärra heida mind mitte ärra omma palle eest, ja ärra wõtta omma pühha Waimu mitte minnult ärra.

Nende salmide juure laulame meie: Issand, Sa läkkitasid . . . ja kummardame ühhe korra.

Siis: Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . . laul Jummalasüunitajale:

Oh Jummalasüunitaja, Sinna olled se tõsine winapu, kes meile elluwilja kaswatas; meie pallume sind; pallu meie eest, oh Wallitseja, ühhes pühha Apostlittega, et meie hinged armu leiaksid.

Issand Jummal olgu kidetud; kidetud olgu Issand iggapäaw; Jummal, meie Ärrapeästja, sadab meile abbi, meie Jummal on Ärrapeästja.

Siis: Pühha Jummal, pühha Wäggen . . . ja pärast: Meie Issa . . . kondat pühha innimesse auuks, kelle mällestust peetakse, ehk pühha päwa kondat.

Paastu ajal loeme needfinnatsjed troparid 8mal laulu wiisil:

Sa olled auustud, oh Kristus, meie Jummal, kes Sa neid kallamehhi targaks teggid, kui neile pühha Waimu mahha saatsid, ja nende läbbi maailma omma wõrku püidsid; oh Innimessfarmastaja, au olgu Sulle.

Au olgu Issale . . .

Anna, oh Jeesus, meile, Sinnu sullastele, ühte nobbedat ja tõsist trööstimist, kui meie waim kurwaks lähhäb, ärra lahku mitte meie hingedest ärra ahhastusse ajal, ärra minne mitte meie mõttete juurest ärra kiusatusse sees, waid jõua ikka meie wastu; tulle meie liggi, olle meie juures iggas paikas, ja kuidas Sa allati omma Apostlitte juures olled, nõnda ühhenda ennast ka kõige nendega, kes Sinnu järrele himmustawad, oh Helde, et meie Sinnuga ühhendud, wõikšime Sinnu kõigepühhamat Waimu kiites laulda ja auustada.

Nüid ja ikka . . .

Oh kõigepuhtam Jummalasünnitaja, Sa olled ristirahwa lootus, abbi ja warjupaik ja wäetimatte tuggew müir ja wäikne rahhu paik; agga Sinna, kes ja omma lõpmatta palwettega maailma ärrapeästad (kõigest häddadest), mõtle ka meie peale, oh kõigist auustud Meitsi.

Issand heida armu. (40 korra.)

Oh Kristus, Jummal, kes Sa iggal ajal ja iggal tunnil taewas ja maa peal kummardud, ja auustud olled, Sa pitkamelelelinne, rohkest helde ja armulinne, kes Sa õigid armastad ja

pattuste peale armu heidad, kes Sa kõiki tulleva ellu õnnsusse tõutusse läbbi lunnastussele kutsud. Sa Issse, oh Issand wõtta wastu meie palwed, selsinnatsel tunnil ja juhata meie ellu So käs-kude järrele; pühhitse meie hinged ja puhhasta meie ihhud, parranda meie mõtted, selleta meie meelt ja päästa meid kõigest kurbdussfest, kurjast ja haigusfest; piira meid ümber omma pühha Inglittega, et meie nende warjamisse läbbi hoitud ja juhhatud, ussu ühhendust ja Sinnu liggisamatta au mõistma saaksime; sest Sinna olled kidetud iggaweste. Amen.

Issand, heida armu. (Kolm forda.)

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Kes Sa pühham olled kui Kerubid . . .

Issanda nimmel, õnnista issa!

Preester: Oh Issand, Jesus Kristus, meie Jummal, heida armu meie peale, meie pühha isjade palwette pärrast.

Luggeja: Amen.

Kui sure paastu aeg on, siis teeme kummardusfi nõnda, kuidas se esimesse tunni lõppetuses on näidatud.

Siis loeme jebda pühha Mardariusse palwet:

Oh Issand Jummal, Kõigeüllespiddaja Issa, Issand, ainusündinud Poeg Jesus

Kristus ja pühha Waim; ainus Jummal, ainus wäggi, heida armu mo pattuse peale ja lunnasta mind So kōlwatumat sullast, mis-misjugguse wiſiga Sa Issē tead; sest Sinna olled fidetud iggaweste. Amen.

Kues tund.

Tulge kummardagem . . . (Kolm korda). Kolm kummardust.

53 (54)as Laweti laul: Oh Jummal, peästa mind omma nimme pärrast, ja anna mulle kohhut omma wäe läbbi. Oh Jummal, kule mo palwet, pööra omma kōrw mo suu kōnnete poole; sest waenlasjed kippuwad mo peale, ja wägga waljud püidwad mo hinge, nemmad ei panne Jummalat mitte enneſte ette. Waata, Jummal on mulle abbimehheks, Issand on nende seas, kes mo hinge toetawad. Kūil Ta kallab õnnestust taggasi mo waenlaste peale; kauta neid ärra omma tõe läbbi. Hea melega tahhan ma Sulle ohwerdada; So nimme, Issand, tahhan ma üllestunnistada, sest se on hea; sest Ta kīssub mind wälja kōigeſt abhastusſest, ja mo waenlastest on mo film rōõmu näinud.

54 (55)es Taweti laul. Oh Jummal, pööra omma kõrwo mo palwele, ja ärra hoia mitte kõrwale mo allandlikku palwe eest, panne mind tähhele ja wasta mulle; ma jään kõrwaste omma kaebdusjesse, ja wingun waljuste, waenlaste kurja kõnnete ja õelatte taggakiusamisse pärrast; sest nemmad lükkawad mo peale nurjatumaid asju, ja wihtawad mind kurjaste. Mo südda wabbi-seb mo sees ja surma hirmutusjed on langenud mo peale. Kartus ja wabbiseminne tulleb mo peale, ja jällestus kattab mind. Ja ma ütlesin: kes annab mulle tui tiibad, ma lendaksin ärra, et ma asjet saaksin; ma põggeneksin ärra kaugele ja jääksin allati kõrbe; ma ruttaksin, et ma ärra-peäseksin tule tuhkina ja kurja ilma eest. Hukka neid ärra, Issand, segga nende keelt, sest ma näen wäekaubä tööd ja riidu linnas; ööd ja päwad käiwad nemmad selle ümber ta müiri peal, ja nurjatu töö ja waew on kesk temma sees. Tiggedusjed on kesk temma sees, ja kawwalus ja pettus ei taggane ta ulitsatte pealt ärra. Sest waenlanne ei laima mind, muidu ma kannataksin; se ei surusta mo wastu, kes mind wihtab, muidu lähhäksin ma temma eest warjule. Agga sinna olled sesuggune, kedda

auustati kui mind, mo sõbber, kellega ma õppi-
nud, kes meie issekeskis sallajaisi asjust kauniste
rääkisime, ja seltsis Jummalala kotta läksime. Rippu-
gu surm nende peale, mingu nemmad alla pör-
gusse ellawalt, sest selge kurjus on nende majas,
seestpidi nende sees. Minna tahhan Jummalala
poole hüida, ja Issand peästab mind. Ohtu ja
hommiku ja lõuna tahhan ma kaebada ja wal-
juste winguda, kül Ta kuleb mo heält. Ta
wõttab mo hinge rahhu sees lunnastada mo
waenlastest, sest neid on palju mo kallal. Jum-
mal wõttab kuulda ja neid allandada, Temma
kes ellab iggawesssest ajast; sest nemmad ei ja
teiseks innimesseks, ja ei karda mitte Jummalat;
nemmad pistwad ommad käed nende külge, kes nendega
rahhu piddasid, nad teutawad omma seädust ärra,
nende suusõnnad on libbedamad kui wõi, agga nende
süddames on sõddiminne, nende sõnnad on pehmemad
kui õlli, needsammad on ommeti paljad mõegad.
Heida Issanda peale ommad murred, ja Temma
peab find ülles, Temma ei lasse mitte iggaweste
kõikuda sedda, kes õige on. Agga Sinna, oh Jummal,
lükka neid mahha huffatusse auku; need mehhed, kel
werresüid ja pettust on, need ei ja omma ellu päiwi
polelegi; agga minna lodan Sinnu peale.

90 (91)ne Taweti laul: Kes kõigekõrgema Jummalalaitsemisese al ellab, ja allati Kõigewäggewama warju alla jääb, se ütleb Issandale: Sinna olled mo warjupaik ja mo tuggew linn, mo Jummal, kelle peale ma lodan; sest Temma peästab sind ärra linnupüüdja paelast, kahjuteggewa katku käest; omma tiiba sulgedega kat- tab Ta sind, ja Temma tiibade alla wõid ja kippuda; Temma tödde on kilp ja sõariist. Ei sa pea mitte kartma öö hirmu, egga noolt mis päwa ajal lendab, ei jedda katku, mis mustas pimmedas käib, egga surmatõbbe, mis lõuna ajal ärraraiskab. Ehk tuhhat langewad sinnu kõrwa, ja kümmetuhhat so parrema poole, ei pea se mitte so liggi saama; agga omma sil- maga pead sa waatama ja nähha saama, kuidas õelatte kätte maksetakse. Sest Sinna, Issand, olled mo warjupaik; sinna, mo hing, olled Kõigekõrgemat omma elluasjemeks wõtnud. Ei lasta õnnetust so peale tulla, ja wigga ei pea mitte so maja liggi saama; sest Temma tahhab ommad Inglid sinnu pärrast käskida, et nemmad sind peawad hoidma kõige so teede peal, kätte peal peawad nemmad sind kandma, et sa omma jalga kiwi wastu ei tõuka; tõmmu lõukoerte ja wihhasematte maddude

peale pead ja tallama, ja pead noored lõukoerad ja lendavad maud ärratallama. Sest ta armastab Mind wägga, sepärrast tahhan Ma tedda ärrapeästa, Ma tahhan tedda üllendada, sest ta tunneb Mo nimme. Temma hüiab Mind appi, ja Ma tahhan temmale wastada; Minna ollen temma juures abhastusfes, Ma tahhan tedda wäljakiskuda ja tedda auustada. Pitka eaga tahhan Ma tedda täita, ja omma õnnistust temmale nähha anda.

Au olgu Issale . . . nüid ja ifka . . .

Halleluja, Halleluja, Halleluja; au olgu Sulle, oh Jummal. (Kolm korda.)

Issand, heida armu. (Kolm korda.)

Ja kui lauldakse, „Se on Jummal Issand“ . . .
fiis loeme: „Au olgu Issale . . . selle päwa tropar.

Agga kui: „Halleluja“ lauldakse, fiis ütleme sebda tro-
pari 2sel laulu wiisil:

Kuendamal päwal ja tunnil naelasid Sa risti külge, oh Kristus, Jummal, Adama paradiiſis tehtud pattu; kustuta ka meie pattude wõllakirja ärra, ja lunnasta meid.

1ne ſalm: Oh Jummal, pöra omma kõrw mo palwele, ja ärra hoia mitte kõrwale mo alland-
likku palwe eest.

2ne salm: Minna tahhan Jummal poole hüida,
ja Issand peastab mind.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Laul Jummalasünnitaja auuks:

Et meil kindlat julgust ei olle meie hulga
pattude pärrast, siis pallu Sinna, oh Meitji, Jum-
malasünnitaja, sedda Sinnust Sündinud (Boega)
meie eest; sest Emma palwe maksab palju Iss-
sanda heldusse ees. Ärra põlga mitte ärra meie
pattuste palwid, oh puhhas, sest Temma on
wägga armuline ja ikka wäggew ärrapeästma,
ja on ka hea melega meie eest kannatanud.

Jõua pea meie wastu omma hallastusfega,
oh Issand, sest meie olleme wägga alwaks ja-
nud. Mita meid meie õnnistusse Jummal, omma
nimme au pärrast, ja peästa meid ärra, ja puh-
hasta meid meie pattudest omma nimme pärrast.

Pühha Jummal, pühha Wäggew . . .

Meie Issa . . . tondak jelle pühha iunimesse auuks,
kelle mällestust sel päwal peetakse.

Kui paastu aeg on, siis loeme needjinnatsed troparid 2sel
lauulu wiil:

Sinna olled õnnistust maa peale saatnud,
oh Kristus Jummal, ja olled ommad kõige-

puhtamad käed risti peal väljasirrutanud, se läbbi kõik rahwad kofukorjades, kes So poole hüidwad: Au olgu Sulle, oh Issand.

Au olgu Issale . . .

Meie kumardame So kõigepuhtama kaju ette, oh helde Kristus, Jummal, ja pallume So käest pattude andeksandmist. Sest omma tahtmist möda wõtjid Sa ihhu polest risti peale minna, et neid, kedda Sa olled lonud, waenlasse orjussest ärrapeästa. Sepärrast hüiame meie tännulikkult So poole: Sa olled kõiki römuga täitnud, oh meie Lunnastaja, kes Sa maailma lunnastama tullid.

Müid ja ifka . . .

Te meid omma armu wäärt, oh Jummalasünnitaja, kes Sa se armu hallikas olled; wata mahha selle rahwa peale, kes pattu on teinud, ja näita ifka omma wägge ülles, sest Sinnu peale lootes hüiame meie So poole, kui ükskord Kabriel, se waimulikku Wäggede sõaüllem: Kõmusta ennaft.

Se wiimne tropar loetakse Gsmaspäwal, Teisipäwal ja Neljaspäwal; agga Keelkännadal ja Keedel loetakse temma assemel se allamal kirjutud laul Jummalasünnitaja ja risti auuks 2sel wiisil:

Kõigeennam õnnistud olled sinna, oh Meitsi, Jummalasünnitaja; meie kädame find lauldes:

sest sinnu Poja risti läbbi sai põrgu wõimus
 ärrahäwitud ja surm ärrasurmatud, ja meie,
 kes surnud ollime, olleme üllestõusnud ja ella-
 waks sanud, ja paradisi, selle endise rõmu jälle
 kätte sanud; sepärrast auustame meie tännulikku
 melega Kristust, meie Jummalat, kui sedda kõi-
 gewäggetamat ja ainust rohkest Hheldet.

Issand, heida armu. (40 korda.)

Dh Kristus Jummal, kes Sa iggal ajal . . .

Eiis: Issand, heida armu. (kolm korda.)

Au olgu Issale . . . nüid ja ifka . . .

Kes Sa üllem olled, kui Kerubid . . .

Issanda nimmel, õnnista isja!

Preester: Dh Issand Jesus Kristus, meie Jum-
 mal, heida armu meie peale meie pühha isjade
 palwette pärrast.

Ja siis, kui paastu aeg on, kummardusjed, kuidas tõeldud on.
 Eiis Wasfiliusse se Sure palwe:

Dh Jummal ja wäggede Issand ja kõige
 loma Pooja, kes Sa omma ärrarääkimatta armu
 ja otsatuma heldusse pärrast omma ainusündi-
 nud Poega, meie Issandat Jesust Kristust in-
 nimeste juggu lunnastamisse pärrast mahhaläk-
 kitasid ja Temma kalli risti läbbi meie pattude
 wõllakirja mahhakustutasid ja se läbbi pimme-

dusse wüerstirigid ja wallad ärrawõitfid. Sinna Issse, oh armulinne Issand, wõtta ka meie pattuste käest needfinnatsed tännud ja pallumissed wastu ja peästa meid ärra iggast ärrarikkujast ja pimmedast pattust ja kõikist nähtawast ja näggematta waenlastest, kes meile kurja teha püidwad, löö meie lihha Sinnu hirmu külge kinni ja ärra lasse meie süddamid mitte kurja sõnnade ning kurja mõttete poole pöördä, waid lasse omma armastust meie hingede sisse tungida, et meie ikka Sinnu poole ülleswataksime, ja, Sinnu walgussest juhhatud, Sind sedda liggišamatta ja iggawest walgust nähhes, lõpmatta Sulle wõiksime auustamisse ja tännu palwid üllesšaata, Sulle se algmatta Issale ja Sinnu ainusündinud Pojale ja Sinnu kõigepühhama ja hea, ja elluandja Waimule; nüid ja ikka ja iggaweste. Amen.

Kui lauldakse, „Se on Jummal Issand“, siis loeme sedda Jummalatenistust, mis Liturgia ašsemel on seätud pärrast kuendamät tundi. Agga, kui „Halleluja“ lauldakse, siis loetakse sedda pärrast 9mat tundi, ja 9mat tundi hakkatakse pärrast kuendamät nõnda luggema: Pühha Jummal, pühha Wäggew . . . ja pärrast Meie Issa . . . Issand, heida armu (12 korda.) Mu olgu Issale . . . nüid ja ikka . . . Tulge, kummardagem . . . (3 korda.) Siis Laweti laulud j. n. e.

Jummalatenistusse kord, mis Liturgia asse- mel on seätud.

Laula need Taweti laulud:

102 (103) Taweti laul: Mo hing, kida Issandat: Ri-
detud olgu Sinna, Issand. Mo hing, kida
Issandat ja kõik, mis minuu sees, Temma pühha
nimme. Mo hing, kida Issandat, ja ärra un-
nusta mitte Temma heateggemissi ärra. Temma
on se, kes kõik so üllekohhut andeks annab, kes
ärraparrandab kõik so wiggadussed, kes so ellu
lunnastab hukatussest, kes sind ehitab heldusse
ja hallastussega, kui kroniga, kes sinnu juu täi-
dab heaga, et so igga ueks saab kui kottal.
Issand teeb õigust ja annab kohhut kõikile, kellele
liiga tehakse. Ta on Moosessele ommad wiisid
teada annud, Israeli lastele ommad teud. Hal-
lastaja ja armulinne on Issand, pitka melega
ja rikkas heldussest. Ei Ta wõtta lõpmatta
kõmwaste waidelda, egga iggaweste wihha pid-
dada; Temma ei te meile mitte meie pattu
mööda, ja ei tasju mitte meie kätte kõik meie
üllekohhut mööda. Sest nii kõrge kui taewas
on ülle maa, nõnda wõttab Temma heldus wõi-

must nende ülle, kes Tedda kartwad. Otsekui hommiku pool kangel on õhtu poolt ärra, nii kaugele sadab Ta meie ülleastmised meist ärra. Otsekui isja laste peale hallastab, nõnda hallastab Issand nende peale, kes Tedda kartwad. Sest Ta teab meie sündimist, se on Temma meeles, et meie põrm olleme. Waese inimese päwad on kui rohhi, ta õitseb nõnda kui õieke wäljal; kui tuul temma ülle lähhäb, siis ep olle tedda ennam ja temma asse ei tunne tedda mitte ennam. Agga Issanda heldus on iggawesest iggaweste nende peal, kes Tedda kartwad, ja Temma õigus jääb laste lastele, neile, kes Temma seadust piddawad, ja kes mötlewad Temma käskmiste peale, et nemmad nende järrele tewad. Issand on omma aujärge taewas kinnitanud, ja Temma kunningriik wallitseb kõikide ülle. Kiitke Issandat, teie Temma Inglid, teie wäggewad wahwad, kes teie Temma sõnna järrele tete, Temma sõnna heält kuuldes. Kiitke Issandat, kõik Temma wäed, Temma teenrid, kes teie Temma mele pärrast tete. Kiitke Issandat, kõik Temma teud kõikis Temma wallitusse paikus! Kida mo hing Issandat.

Mu olgu Issale laulab esjimenne koor kõr-

gema heälega, nüüd ja ikka teine foor. Siis jälle esfimenne foor.

Mo hing, kida Issandat, ja kõik, mis minnu sees, Temma pühha nimme. Aidetud olgu Sinna, Issand.

Au olgu Issale, ja Pojale, ja pühha Waimule.

145(146)es Laweti laul: Minnu hing, kida Issandat. Ma tahhan Issandat kiita omma ellu aeges, ma tahhan omma Jummalat kiites laulda, nii kaua kui ma alles ollen. Ürge lootke mitte würstide peale, egga muu innimesse lapse peale, kelle käe ep olle abbi. Kui temma waim wälja lähhäb, siis lähhäb ta jälle omma mulda; sel-sammal päwal lähhäwad temma kõrged mõtted hukka. Wägga õnnis on se, kelle abbi Jakobi Jummal, kelle ootminne on Issanda, omma Jummalala järrele, kes on teinud taewa ja maa, merre ja kõik mis nende sees on, kelle tõsfidus jääb iggaweste; kes kohhut annab neile, kellele liiga tehakse; kes leiba annab näljatsile; Issand on se, kes lahti peästab neid, kes on kinni-seutud. Issand on, kes pimmedatte filmad lahti teeb; Issand on, kes panneb püsti seisma neid, kes kõwwerdud; Issand on, kes armastab neid,

kes õiged on. Issand on se, kes wõerad hoiab, kes waesed lapsed ja lesked naesed üllespeab; agga õelatte wiisid rikkub Temma ärra. Issand on kunningas iggaweste; sinnu Jummal, oh Sion, põlwest põlweni.

Küid ja ikka

Oh ainusündinud Jummal Boeg ja Jum-mala Sõnna! Sinna, se iggawenne, wõtsid meie lunnastamisje pärrast lihha sisse tulla pühha Jummalasünnitajast ja ikka=Neitsist Mariast; said muudmatta innimesseks, lastsid ennast risti puua, oh Kristus Jummal, ja wõitsid surmaga surma ärra. Sa üks sest pühha Kolmainussest, kedda Issa ja pühha Waimuga ühhes kidetakse, lunnasta meid.

On tarwis teada, et jure Paastu ajal need üllemal kirjutud Laweti laulud mitte loetud ei ja, waid pärrast kedda 9ma tunni palwet: Oh Issand Wallitseja, Jesus Kristus . . . hakkab seätud koor nõnda laulma 8mal wiisil: Issand, mötle meie peale . . . Ja siis: Onjad on need, kes wai-mus waesed . . . Kui salmid on ärra lauldud, siis lähhawad mõllemad korid ühte kofku ja laulwad täie heälega: Issand, mötle meie peale . . .

Issand, mötle meie peale, kui Sa omma kunningriiki tuled.

Unjad on need, kes waimus waesed; sest nende pärrast on taewariik.

Unjad on need, kes kurwad on; sest nemmad peawad römustud sama.

Unjad on tassased; sest nemmad peawad maad pärrima.

Unjad on need, kellel nälg ja jännu on õigusse järrele; sest nemmad peawad täis saama.

Unjad on armulised; sest nemmad peawad armu saama.

Unjad on need, kes puhtad süddames; sest nemmad peawad Jummalat näggema.

Unjad on rahhunõudjad; sest neid peab Jummalala lapsiks hüitama.

Unjad on need, kedda taggakiusatakse õigusse pärrast; sest nende pärralt on taewariik.

Unjad ollete teie, kui innimesjed teid minnu pärrast laimawad ja taggakiusawad ja kõiksuggu kurja teie peale rägivad, kui nemmad walle-
tawad.

Römustage ja olge wägga röömsjad, sest teie palk on suur taewas.

Ja kui jure Paastu aeg on, siis lähäwad möllemad korid tokku ja laulwad: **Isjand mõtle meie peale . . .** ja igga kord üks kummardus.

Agga kui mitte sure Paastu aeg ei olle, siis ruttuste:

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . .

Issand, mõtle meie peale, kui Sa omma funningriiki tulled.

Wallitseja, mõtle meie peale, kui Sa omma funningriiki tulled.

Pühha, mõtle meie peale, kui Sa omma funningriiki tulled.

Se taewa laulu koor kidad Sind ja ütleb: Pühha, Pühha, Pühha on Wäggede Issand; taewas ja maa on täis Sinnu auu.

Salm: Tulge liggi Temma juure, ja teie sate walgust nähha ja teie filmad ei pea mitte häbbisse saama.

Se taewa laulu koor kidad Sind ja ütleb: Pühha, Pühha, Pühha on Wäggede Issand, taewas ja maa on täis Sinnu auu.

Au olgu Issale, ja Pojale ja pühha Waimule.

Se pühha Inglitte ja Peainglitte koor kõige taewa Wäehulgadega kidad Sind ja ütleb: Pühha, Pühha, Pühha on wäggede Issand; taewas ja maa on täis Sinnu auu.

Nüüd ja ikka iggaweste. Amen.

Minna ussun se ainu Jummalala, se Issa, se Kõigeüllespiddaja, se taewa ning maa ja kõige nähtawa ja näggematta lomade Looja sisse. Ja se ainu Issanda Jeesuse Kristusse, se ainu-sündinud Jummalala Poja sisse, kes Issast on sündinud enne kõiki aegu, walgus walgusfest, tõssine Jummal tõssisest Jummalast, sündinud, mitte lodud, Issaga ühhelomulinne, kelle läbbi kõik loodud on. Kes meie innimeste pärrast ja meie lunnastamisse pärrast on mahhatulnud taewast, ja lihha sisse sanud se Pühha Waimu ja se Neitsi Maria läbbi, ja innimesseks sanud; kes meie pärrast on risti löödud Pontiusse Pilatusse ajal, ja kannatanud ning mahhamaetud, ja üllestõusnud kolmandamal päwal kirjade järrele, ja kes on ülleslänud taewa ja istub Issa parremal käel, ja kes jälle saab auga tullemä kohhut mõistma ellawatte ja furnutte ülle, ja kelle rigil ei sa otsa ollema. Ja se Pühha Waimu, se Issanda, se Ellulooja sisse, kes Issast wäljalähhäb, kedda ühtlasi Issa ja Pojaga kummar-dakse ja auustakse, ja kes prohwetide läbbi rääkinud on. Ühheainsa, pühha, kõigemaapealse ja Apostlikku Kogudusse sisse. Ma tunnistan ühte ristmist pattude andeksandmisseseks. Lodan

furnutte üllestõusmist, ja ühte tulleva aja ellu.
Amen.

Wähhenda, unusta, anna andeks, oh Jummal, meie pattud, mis meie tahtmisega, ehk tahtmata, jõnna ehk teuga, teadmisesega ehk teadmatta, päwal ehk öösel, mele ehk mõttega olleme teinud; anna meile kõik andeks, sest Sinna olled helde ja innimessearmastaja.

Meie Issja, kes Sa olled taewas . . .

Ja kui Issjanda pühha on, siis loeme selle pühha kondati. Agga kui sel pühhal weel pühha innimesse mällestust peetakse, siis saab esiteks kondat selle pühha innimesse auuks loetud: **Au olgu Issjale . . . nüid ja ikka . . .** Issjanda pühha kondat.

Agga kui: „Halleluja“ laudakse, ehk kui mitte Issjanda pühha ei olle ja ta pühha innimesse mällestust ei peeta, siis loe esite Kristusse muudmise pühha kondati, ja siis selle päwa kondati ja kondati selle pühha auuks, kelle mällestusjeks firrif on ehhitud. Agga kui firrif Issjanda pühha auuks on ehhitud, siis loe esite selle Issjanda pühha kondati, siis selle päwa kondati ja kondati järgis-olleva pühha innimesse auuks: **Au olgu Issjale**

Lassee puhhata, oh Kristus . . . Nüid ja ikka . . .

Sa ristirahwa Gestsjisja . . . ehk Jummalasünnitaja templi pühha kondati. Esmaspäwal kondat ilmihhuta Wäggede auuks, Teispäwal Joannesje se Gellkäija auuks ja nõnda järge möda.

Kristusse muudmise pühha kondat:

Mäe peal muudsid Sa ennast ärra, oh Kristus Jummal, ja So jüngrid said Sinnu

au nähha ni palju kui nad wõisid; et nad Sinnu risti surma nähhes olleks mõistnud, et Sa omma tahtmist möda kannatad, ja maailmale kulutanud, et Sinna olled tõest se Issa paistus.

Esmaspäwal tondat ilmihuta Wäggedele 2sel wiisil:

Teie Jummal Peainglid, Jummal au teenrid, Inglitte üllemad ja inimeste juhatajad, palluge meile juurt armu ja kõik mis meile kasulik on; sest teie ollete nende ilmihuta waimude üllemad.

Teispäwal tondat Kristusse Gekäijale 2sel wiisil:

Oh Jummal prohwet ja armu Gekäija: sinu Pea olleme meie, kui ühhe kõigekallima rosi maast leidnud, ja same allati temmast terweksjani; sest Sinna kulutad ka nüüd, kui enne, maailmale meleparrandamist.

Reisnädalal ja Redel 2sel wiisil:

Oh Kristus, meie Jummal, kes Sa omma tahtmist möda risti peale minna wõtsid, kingi armu omma Koggudussele, kes ennast So nimemega nimmetab; rõmusta omma wäega meie õiget usku Reisrit Aleksandri Aleksandrowitschi, ja anna Temmale wõitu Temma waenlaste üle, et Sinna abbi Tale ikka ühheks rahhu sõariis-taks ja ärrawõitmatta wõiduks olleks.

Neljaspäwal tondat Apostlittete, 2sel wifil:

Sinna, oh Issand, wötsid siit ilmast omma õnnsusse ja rahhu sisse need kindlad ja Jummalikku õppetusse kulutajad, kes üks illu So jüngritte seas ollid; sest nende werrewaew ja surm ollid So mele pärrast kui miskisuggune põlletamise ohwer So ees, oh ainus süddame põhja tundja.

Selammal päwal tondat pühha Nikolausele:

Sa ollid, oh pühha, Mira linnas Sakramentide tallitajaks. Kristusse Ewangeliumi sõnnu täites, tahtsid sa, oh Wagga, omma ellu so rahwa pärralt jätta, ja peästsid ilmasüita innimesi surmast; sepärrast said sa pühhitsetud kui suur Jummal armutundja.

Laupäwal, kui loeme: Au olgu Issale . . . Dasse puhhata, oh Kristus . . . siis: Müid ja ifka . . . se laul martritte auuks:

Kõif maailm toob Sulle, oh Issand, se igga loma Doojale neid Jummalakartlikkuid kannatajaid, kui lomusse esimest wilja ohwri anniks; hoida, oh rohkest armulinne, nende palwette läbbi omma Koggudust, jedda So ellupaika, süggawa rahhu sees, Jummalasünnitaja pärrast.

Agga se allamal kirjutud laul Jummalasünnitaja auuks saab loetud muil päiwil, ükspäinäs agga laupäwal mitte:

Sa ustaw ristirahwa eestseisja, ja kindel eestpalluja Looja ees; ärra põlga mitte ärra patuste palwe heält, waid tulle meie wastu, kui helde, sest et meie lotusjega Sind appi hüiame: tötta pea meie palwele, ja witta meie eest palwet teha, ja nende iggawenne eestseisja, kes sind austawad, oh Jummalasünnitaja.

Ja kui jure paastu aeg on: Issand, heida armu. (40 korda).

Mu olgu Issale ja Pojale . . . nüid ja ifka . . . Kes Sa üllem olled, kui Kerubid . . . Issanda nimmel, õnnista, issa! Preester: Oh Jummal, heida armu meie peale ja õnnista meid, lasse omma palle paista meie peale ja olle meile armulinne. Siis seätud 16 kummardust, mis juures Chwremi Siria mehhe palwe saab loetud.

Pärast kummarduste lõppetust hakkab preester õhtu Jummalatenistust. Tulge kummardagem . . . ja hakkatusse laul: Kida mo hing Issandat . . .

Agga kui mitte jure paastu aeg ei olle, siis pärast kondakide luggemist: Issand heida armu. (12 korda) ja palwe:

Oh kõigepühham Kolmainus Jummal, Sa ühhelomuline wäggi, jäggamatta kuninglik walitjus, kõige headuste hallikas, olle ka mulle pattusele armulinne; kinnita ja õppeta mo süddant ning puhhasta mind kõigest rojussest; walgusta mo meelt,

et ma allati wõiksin kiita, laulda ja kummar-
dada ja öölda: Üks on pühha, üks Issand Je-
sus Kristus, Jummal se Issa auuks. Amen.

Agga kui Liturgia tenistus on, siis ütleme: Amen. Sagu
meie juu täis So kiitust, oh Issand, et meie
kiites laulaksime Sinnu auust; sest Sinna olled
meid kõlblikkuks teinud omma pühha Jumma-
likku, iggawesse ja ellawaksteggewa Sakramentist
osja wõtta, hoia meid So pühhitjusjes, et meie
iggapäaw So õigust õppiksime. Halleluja, Hal-
leluja, Halleluja.

Issanda nimmi olgu fidetud nüid ja igga-
weste. (Kolm korda.)

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

33(34)as Daweti laul: Ma tahhan Issandat kiita
iggal ajal, allati olgu Temma kitus mo juus.
Issandast kiitleb mo hing, häddalissed kuulwad
ja sawad rõõmsaks. Tõstke Issandat sureks
minnuga, ja tõstke Temma nimme ühtlaszi
kõrgekse. Ma ollen Issandat nõudnud, ja Ta
on mind kuulda wõtnud ja mind ärrapeästnud
kõigest sest, mis ma kartsin. Kes Temma poole
watajid, need said walgustud, ja nende filmad
ei pea mitte häbbisse jaama. Sefinnane willets
hüidis, ja Issand kuulis ja peästis tedda kõigest

temma ahhastusfest. Issanda Ingel lööb leri ülles nende ümber, kes Tedda kartwad ja päästab neid lahti. Maitske ja wadake, kui hea on Issand; wägga õnnis on se mees, kes Temma peale lodab. Kartke Issandat teie, Temma pühhad; sest neil, kes Tedda kartwad, ep olle puudu ühtegi. Nored lõukoeradki on kehwad ja nälgas; agga kes Issandat nõudwad, neile ei puudu ühtegi head. Tulge lapsed, kuulge mind, ma tahhan teile õppetada Issanda kartust. Kes on se innimenne, kes head ellu tahhab, kes armastab päiwi, et ta saaks head nähha? Hoi omma keelt kurja eest; ja omma uuli pettust rääkimast. Taggane kurjast ärra ja te head; otsi rahhu ja aja sedda tagga. Issanda filmad watawad õigete peale ja Ta kõrwad kuulwad nende palwe heält, agga Issanda filmad on nende wastu, kes kurja tewad, et Ta nende mällestusse maa pealt ärrakautaks. Õiged kiskendawad, ja Issand tuleb ja päästab neid kõikist nende ahhastustest. Issand on liggi neile, kes rõhnutud süddamest ja päästab neid, kes rusjufs pekstud waimust. Kes õige, sel on palju õnnetust, agga Issand kiskub tedda neist kõikist wälja. Ta hoiab kõik temma luukonta, ei

ühteainustki neist ei pea katkimurtama. Snnetus wõttab öela surmata, ja kes õiget wihtawad, need peawad süiallused ollema. Issand peästab omma sullaste hinge, ja kes Temma peale lootwad, need ei pea mitte häbbisse saama.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . . ja siis ärralastmisse sõnnad.

Ühheksas tund.

Pärrast: Kidetud olgu meie Jummal . . . Au olgu Sulle, meie Jummal, au olgu Sulle. Taewane Kuningas . . . Pühha Jummal, pühha Wäggew . . . Kõigepühham Kolmainus Jummal . . . Meie Issa . . . Sest Sinnu se Issa, ja Poja ja pühha Waimu pärrast on se riik . . .

Issand heida armu. (12 korda.)

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Tulge, kumardagem . . . 3 korda, ja siis need Taeweti laulud:

83(84)as Taeweti laul: Kui armsad on Sinnu honed, wäggede Issand! Issanda õuesid ihhaldab mo hing, et ta ka ärranõrkeb; mo südda ja mo lihha, need hüidwad sure heäleaga ellawa Jum-mala poole. Lind on ka asjeme, ja päsjute

ennefele pesja leidnud, kus ta ommad pojad panneb; Sinnu altaritte juure, wäggede Issand, mo Kuningas ja minnu Jummal. Wägga õnsad on need, kes Sinnu kojäs ellawad, need kiitwad Sind allati. Wägga õnnis on se innimenne, kel tuggewus on Sinnu sees, ja kelle süddames on üks parrandatud tee. Kes nuttu orrust läbbi käiwad, tewad sedda kaewuks; se õppetaja kattab neid sure õnnistussegaga; nemmad käiwad ühhest wäest teise, iggaüks näikse Jumala juures ollewad Sionis. Issand, wäggede Jummal, kule mo palwet, wotta kuulda, Jakobi Jummal. Oh Jummal, meie kaitzja, wotta nähha, ja waata omma wõituid mehhe palle peale, sest üks pääw So õuede sees on parrem, kui muid tuhhat; ma tahhan enneminne läwwe jures seista omma Jumala kojäs, kui kaua seista neis majades, kus õelus sees on. Sest Issand Jummal, on päike ja kilp, kül Issand annab armu ja auu, ei Ta keela head neile, kes ilma-laitmatta ellawad. Wäggede Issand, wägga õnnis on se innimenne, kes Sinuu peale lodab.

84 (85)es Laweti laul: Issand, Sa olled omma maa peale hallastanud, Sa olled Jakobi wangipõlwe pöörnud, Sa olled omma rahwa üllekohtu an-

deks annud, Sa olled kõik nende pattud finnikatnud, Sa olled omma hirmsa viha hoopis ärravõtnud, Sa olled ennast pöörnud ommast tullisest vihhasi. Pööra meid, meie õnnistusse Jummal, ja lõppeta omma meelepahhandus, mis meie vastu olnud. Kas Sa iggaweste tahhad meie peale vihhaneda olla, ja omma viha ühte luggu piddada põlwest põlweni? Eks Sa ei tahha meid jälle ellawaks teha, et So rahwas võiksid rõmustada Sinu sees? Issand, anna meile omma heldust näha ja anna meile omma abbi. Ma tahhan kuulda, mis Issand Jummal rägib; sest Ta rägib rahhu omma rahwa vastu, ja omma waggade vastu, et nemmad mitte ei pööra jõlledusse poole. Agga Temma õnnistus on liggi neile, kes Tedda kartwad, et meie maal auu ellaks. Heldus ja tõdde tulleswad teine teise vastu, õigus ja rahhu andwad teine teisele suud, tõdde tõuseb maast, ja õigus waatab taewast maha. Kui Issand annab head, siis annab meie maa omma wilja; õigus saab Temma eel käima, ja temma panneb ommad jäljed tee peale ärrapeästmiseks.

85 (86)es Laweti laul: Issand, pööra omma kõrw ja kule mind, sest minna ollen willets ja waene.

Hoia mo hinge, sest ma ollen Sinnu teener; peästa, mo Jummal, omma sullast, kes Sinnu peale lodab. Issand, hallasta mo peale, sest ma hüian So poole kõik se pääwa, rõmusta omma sullase hinge, sest ma himmustan wägga Sinnu järrele, oh Issand! Sest Sinna, Issand, olled hea ja andeksandja, ja rikkas heldussest kõikide wastu, kes Sind appi hüidwad; wõtta kuulda, Issand, mo palwet ja panne tähhele mo allandlikku pallumisje heält. Omma abhastusse päwal hüian ma Sind appi, sest Sinna kuled mind, Issand. Sinnu sarnast ei ei olle jummalatte seas, ja ep olle neid teggujid, kui Sinnu teud on. Kõik pagganad, kedda Sa olled teinud, sawad tulles ja So ette kummardama, Issand, ja Sinnu nimme auustama. Sest Sinna olled suur ja teed immeasju, Sinna olled Jummal, Sinna üksi. Öppetamulle, Issand, omma teed, siis tahhan ma Sinnu toes käia; ühhenda mo südda ennesega, et ma Sinnu nimme kardan, siis tahhan ma Sind tännada, Issand, mo Jummal, kõigest ommast süddamest, ja So nimme auustada iggaweste. Sest So heldus on suur mo wastu, ja Sa olled mo hinge allumisest põrgust ärrakiskunud.

Jummal, uhked kippuvad mo peale ja wägga waljude selts püidwad mo hinge, ja nemmad ei panne Sind mitte ennesta ette. Agga Sinna, Issand, olled üks hallastaja ja armulinne Jummal, pitka melega ja rikkas heldussest ja tõest. Võõra minnu poole ja olle mulle armulinne, anna omma sullasele omma tuggewust; ja sada abbi omma ümmardaja pojale. Te mulle tähte mo heaks, et need, kes mind wihtawad, saaksid nähha ja häbbeneda, et Sinna, Issand, mind olled aitnud ja mind trööstinud. Te mulle tähte mo heaks, et need, kes mind wihtawad, saaksid nähha ja häbbeneda, et Sinna, Issand, mind olled aitnud ja mind trööstinud.

Nu olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . .

Halleluja. (Kolm korda.)

Issand, heida armu. (3 korda.)

Ja kui: „Se on Jummal Issand . . .“ lauldakse, siis loeme selle päwa tropari. Agga kui „Halleluja“ lauldakse, siis jedda tropari 8mal laulu wiisil:

Ühhetjamal tunnil, oh Kristus Jummal, surrid Sa meie pärrast lihhalikult ärra, surreta ka meie lihha meelt ärra, ja lunnasta meid.

1ne salm: Tulgu mo palwe Sinnu ette liggi, Issand, anna mulle mõistust omma sõnna järrele.

2ne salm: Tulgu mo allandlik palluminne So ette, Issand, päästa mind omma sõnna möda.

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . . laul Jummalasünnitaja auuks:

Oh helde Issand, kes Sa meie pärrast Meit-
sist sündisid ja risti lõmist kannatasid, kes Sa
omma surma läbbi surma ärrahukkatasid ja sur-
nuist ülestõusmist näitsid, kui Jummal. Ärra
põlga mitte neid, kedda Sa omma käega olled
lonud. Näita omma armastust innimeste wastu,
oh armulinne, wõtta wastu omma Emma pal-
wed, mis ta meie eest teeb, ja lunnasta, oh
meie Lunnastaja, neid innimesi, kes meelt on
ärraheitmas.

Ärra lükka meid mitte kogguniste ärra omma
pühha nimme pärrast, ja ärra wõtta omma hal-
lastust mitte meie pealt ärra, omma armja
sõbra Abrami pärrast, ja omma sullase Issaaki
ja omma pühha mehhe Israeli pärrast.

Pühha Jummal, pühha Wäggew . . . ja pär-
rast „Meie Issa“, kui pühha pääw on, siis loe kondaki,
agga kui mitte, siis need troparid:

Kui se rōwel jedda Üllemat risti peal poodud
näggi ollewat, siis ütles ta: Kui jesinnane, kes
ühhes meiega on risti löödud, se lihhas janud

Jummal ei olleks, siis ei varjaks päike mitte omma walgust ärra, ja ei wärrijeks ka wabbi-
sedes maa; agga Sinna, kes Sa kõik ärrakanna-
tad, oh Issand, mötle mo peale ommas tun-
ningrifis.

Au olgu Issale . . .

Sinnu rist on ühheks õigusse waekausiks
janud kahhe rööwli wahhel: üks langes omma
teutamisse koormaga alla põrguhauda, ja teine,
omma üllekohtusjest teggudest kergitud, sai Jum-
mala tundmisje poole üllendud. Au olgu Sulle,
oh Kristus Jummal.

Nüid ja ifka . . .

Kui Sinna Sünnitaja, Sind, jedda Talle
ja maailma Lunnastajat näggi risti peal rip-
puwad, siis ütles ta filmaweega: maailm on
kül nüid römüs, et ta ärrapeästmist saab; agga
minnu sisselond põlleb Sinna ristipoomist näh-
hes, mis Sinna kõikide eest ärrakannatad, oh
mo Poeg ja mo Jummal.

Issand, heida armu. (40 korda.)

Oh Kristus Jummal, kes Sa iggal ajal . . .

Issand, heida armu. (3 korda.)

Au olgu Issale . . . nüid ja ifka . . .

Kes Sa üllem olled, kui Kerubid . . .

Jssanda nimmel, õnnista isja!

Preester: Oh Jummal, heida armu meie peale...

Ja kui Paast enne Kristusse sündimise pühha, ehk pühha Apostlitte Paast on, siis tehakse üllemal näidetud 16 kummarduft. Agga sure paastu ajal peab ükspäinis kolm juurt kummarduft tegema. Agga kui mitte paastu aeg ei olle, siis loetakse pärrast preestri sõnnu jedda Wassiliusse se sure palwet:

Wassiliusse se sure palwe:

Oh Jssand, Wallitseja, Jesus Kristus, meie Jummal, kes Sa pitkamelelinne meie ülleastmiste wastu olled olnud ja meid sellesinnatse tunni jure olled saatnud, millal Sinna selle elluandja puu peal rippusid ja targa rööwlile sisseminne mist paradisi walmistafid, ja omma surma läbbi surma ärrakautafid; puhhasta meid, Sinnu pattusi ja kõlwatumaid jullafid: sest meie olleme pattu ja üllekohhut teinud, ja ep olle mitte wäärt, et meie ommad filmad üllestõstame ja kõrge taewa poole watame; sest meie olleme Sinnu õigusse teed mahha jätnud ja omma süddame himmude järrele käinud. Agga meie pallume Sinnu otjatumat heldust: hallasta meie peale, oh Jssand, omma rohke hallastusse pärrast, ja lunnasta meid omma pühha nimme pärrast, sest meie päwad on tühja käimisfega

ärta lõppenud; peästa meid ärra waenlasse käest, ja anna meile andeks meie pattud, ja surreta ärra meie lihha meelt, et meie sedda wanna innimest ärraheidaksime, ja sedda uut innimest ennese peale wõttaksime, ja Sinnule, meie Issandale ja Heateggiale ellaksime, ja sedda wiisi Sinnu käskude järrele ellades, selle iggawesse hingamisse sisse saaksime, kus kõikide rõmutundjatte elluasse on. Sest Sinna, Kristus, meie Jummal, olled tõest se tõssine rõõm ja nende rõmus- tus, kes Sind armastawad, ja Sulle, ühhes Sinnu algmatta Issale ja Sinnu kõigepühhama ja hea ja elluandja Waimule anname meie auu; nüid ja ifka ja iggaweste. Amen.

Au olgu Issale . . . nüid ja ifka . . .

Issand heida armu. (3 korda.) Onnista!

Ja preester ütleb ärralastmisse sõnnad.

Õhtu Jummalatenistus.

Preester ütleb: Kidetud olgu meie Jummal, nüid ja ifka ja iggaweste.

Suggeja: Amen.

Tulge, kummardagem meie Kuninga ja Jum- mala ette.

Tulge, kumhardagem ja langegem mahha Kristusse, meie Kuninga ja Jummalä ette.

Tulge, kumhardagem ja langegem mahha Kristusse, meie Kuninga ja Jummalä Ennese ette.

Siis se 103 (104)as Daweti laul: Kida, mo hing, Issandad. Issand, mo Jummal, Sinna olled wägga suur, sure auu ja auustusfega olled Sa ennast kui riidega ehhitanud. Sa kattad ennast walgusfega kui kuega, Sa lautad taewad kui ühhe tekki wälja; Sa kummitad weega ommad ülle mad tuad, Sa teed pakjud pilwed ommaks töllaks, Sa käid tule tibade peal. Sa teed ommad Ingrid waimudeks, ommad teenrid legitsewaks tulleks. Sa olled maa kindlaste rajanud temma alluste peale, et se ei pea kõikumä, ei ial, ei iggaweste. Süggawusse kohha olled Sa katnud otsekui kuega; weed seisid mäggede peal. Sinnu sõitlusse pärrast põggenesid nemmad ärrä, Sinnu kõue mürristamisest ruttasid nemmad ärrä. Nemmad tõusid mäggede peale, nemmad wajasid orgudesse, jenna paika, mis Sa nende alluseks olled pannud. Sa olled raja pannud, ei nemmad lähhä sealt ülle, ei nemmad ja taggasi maad ärrakatma. Sinna sadad hallikad orgude seest wälja, nemmad jooksewad mäggede wahhel; nemmad jootwad kõiki metsälisfi; metseeslid aja-

wad omma jännu ärra. Linnud, mis taewa al
tewad nende ääre pesja, okste wahhel laulwad
nemmad. Ta kastab mäggesid omma üllemaist
tubbadest; Sinnu tehtud asjust saab sesinnane
maa kül. Ta lassseb rohhu kastwada lojustele,
ja orraksed innimeste tarwidusfeks, et Ta maa
seest leiba wälja sadab. Et wiin innimesse süd-
dant rõmustab ja temma palle rõõmsaks teeb
ommast rammust, ja leib innimesse süddant kin-
nitab. Issanda puud sawad rammu kül, Liba-
noni seedrid, mis Ta istutand; kus linnud pesja
tewad; tonefurgede majad on männad. Rõrged
mäed on kiwikitste ja kaljud mäerottide warju-
paigad. Ta on teinud kuu aegade arruks;
päike teab omma loojaminnemist. Sa teed pim-
medat, et öö saab, siis roomawad wälja kõik
metzellajad; nored lõukoerad, kes mõirawad, et
saaksid murda, ja et nemmad otsiksid Jummalala
käest omma toidust. Tõuseb pääw, siis lähhä-
wad nemmad omma teed, ja heitwad mahha
omma pesjasse. Siis lähhäb innimenne wälja
omma tööle ja omma teggemist teggema õhtuni.
Kui sured on Sinnu teud, Issand! Sa olled
neid kõik targaste teinud: maa on täis Sinnu
pärrandussi. Siin on suur merri ja lai kõigelt

poolt! Seal on ellajaid liikumas ilmaarvamatta palju, pissufessi ja juuri. Seal käivad laewad; wallaskalla, mis Sinna walmistand, et ta seal sees peab mängima. Kõik need ootwad Sind, et Sa neile nende roa annad ommal ajal. Annad Sa neile, siis korjawad nemmad kofku; teed Sa omma käe lahti, siis sawad nende kõh-
hud täidetud heaga. Panned Sa omma palle warjule, siis tundwad nemmad hirmu; korristad Sa ärra nende waimu, siis heitwad nemmad hinge ja sawad jälle põrmuks. Lassed Sa omma waimu wälja, siis luakse neid, ja Sinna teed maa näu ueks. Mu olgu Issandale iggaweste; Issand wõttab römustada omma teggude sees. Kui ta waatab maa peale, siis se wabbiseb. Ta pudub mägedede külge, siis suitsewad nem-
mad. Ma tahhan Issandale laulda omma ellu aja, ja omma Jummalat kiites laulda, kunni ma alles ollen. Olgu mo laul Temma melest armas; minna tahhan Issanda sees römustada. Lõppegu pattused maa pealt ärra, ja õelaid ärgu olgu ennam teps. Kida, mo hing, Issandat. Päike teab omma loojaminnemist; Sa teed pim-
da, et öö saab. Kui sured on Sinnu teud, Issand, Sa olled neid kõik targaste teinud.

Au olgu Issale, ja Pojale ja pühha Waimule;
niid ja ikka ja iggaweste. Amen.

Halleluja, Halleluja, Halleluja, au olgu
Sulle, oh Jummal. (3 korda.)

Eiis suur ettenia. Eiis katesma luggeminne Laulu ramatuft
ja pärrast katesma luggemist weike ettenia, ja siis: Issand ma
hüian . . . juhtuwal laulu wiil:

Issand, ma hüian So poole, kule mind;
kule mind, oh Issand.

Issand, ma hüian So poole, kule mind; kule
mo palwe heält, kui ma So poole hüian, kule
mind, oh Issand.

Teine koor:

Olgu mo palwe, kui suitsutamisse rohhi So
palle ees, mo kätte üllestõstminne, kui õhtune
ohwer. Kule mind, oh Issand.

Eiis loetakse järgi mööda need salmid:

Issand, panne wahti mo juu ette; panne
hoidjat senna juure, mis mo uledest tulleb.

Ärra lasse mo süddant mitte kurja mõttete
poole pöördä, et ma pattu süis ennast ei wab-
bandaks, nende innimestega, kes nurjatumat tööd
teewad, et minna ei sööks nende maiussest.

Dige lögu mind, se on heldus, ja noomigu mind, se on kui õlli mo pähha; agga õela õlli ärgu tulgu mitte mo pea peale.

Sest ma tahhan weel palluda nende õelatte kurjuste wastu; nende peamehhed jagu kalju otsast mahhakukkutud.

Kes minnu kõnnet kuulwad, peawad sedda löbbusaks; otsekui põllumees maad lõhkiab ja semet laiale wiskab, nõnda sawad meie luudfondid pillatud haua juus.

Sest mo filmad, Issand Jummal, waatwad Sinnu poole; Sinnu peale ollen ma lootnud; ärra jätta mo hinge mitte kaitsematta.

Hoi mind kõie eest, mis nemmad mulle wõrguks pannud, ja nende wõrgutamisse paelte eest, kes nurjatumat tööd tewad.

Õelad langegu iggäiks omma wõrkude sisse, funni ma agga saan mööda läinud.

Omna heälega hüian ma Issanda poole; omna heälega pallun ma Issandat allandlikkult.

Ma tahhan omna kaebdusse Temma ette wäljawallada, ma tahhan omna ahhastusse Ta ette teada anda.

Kui mo waim on ärranõrkend mo sees, siis tunned Sa mo jäljed ärra.

Teeraa peal, kus ma käin, jenna on mulle
kõied sallaja pandud.

Ma watan parrema poole ja näen, et mul
ep olle sedda, kes mind tunneb.

Belgupaik on mo eest ärrakaddunud, ükski ei
holi mo hingest.

Ma hüian Sinnu poole, oh Issand, ma ütlen:
Sa olled mo warjupaik, mo osja ellawatte
maal,

Panne tähhele mo palwe heält, sest ma ollen
wägga alwaks janud.

Peästa mind ärra nende käest, kes mind
taggaajawad, sest nemmad on wäggewamad
kui minna.

Salmid 10 stihira ette:

Sada mo hing wangi tornist wälja, et ma
So nimme wõiksin üllestunnistada.

Diged sawad mo ümber kogguma, kui Sinna
mulle jaad head teinud.

Salmid 8 stihira ette:

Bõhjatumä hädä seest hüian ma So poole,
Issand; Issand, kule mo heält.

Sinnu kõrwad pangu tähhele mo allandlikku
pallumisse heält.

Salmid 6 stihira ette:

Kui Sinna, Issand, tahhaksid kõik üllekohtu meeles piddada, kes siis jõuaks, Issand, So ees seista? sest Sinnu käe on andeksandminne.

Sinnu nimme pärrast ootan ma, oh Issand, mo hing ootab, ja ma lodan Sinnu sõnna peale; mo hing ootab Issandat.

Salmid 4 stihira ette:

Israël ootku Issandat ennam, kui wahhi-mehhed hommikut, kes hommikuni wahhi korral on.

Sest Issanda juures on heldus, ja Temma juures on kõigerohkem lunnastus. Sesamma lunnastab Israeli kõigest temma üllekohtust.

Riitke Issandat kõik pagganad, auustage Tedda kõik rahwas.

Sest Temma heldus on meie ülle wõimust wõtnud, ja Issanda tõdde jääb iggawesjeks ajaks.

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . .

Sohroniusse Jerusalemma linna patriarhi kirjutud laul:

Oh Jeesus Kristus, Sa iggawesje taewasse, pühha õnsa Issa pühha auu löbbus walgus. Päwa loojaminnemisse liggi jõudes ja õhtust walgust nähhes, laulame meie Sulle Jummalale,

Issa, Poja ja pühha Waimule. Sa olled wäärt, et Sulle allati wagga innimeste heäled kiites laulaksid, oh Jummal Poeg, kes Sa ellu annad; sepärrast auustab Sind maailm.

On tarwis tähhele panna, et sure Paastu ajal, ehk neil päi-wil, kui „Halleluja“ lauldakse, nädala päwade profimenide asjemel needfinnatfed jalmid laulame:

Esmapäwal õhtu: Halleluja. (3 korda.)

Salm: Issand ärra nomi mind mitte ommas wihhas, ja ärra karrista mind mitte ommas tullises wihhas. Halleluja.

Salm: Ja iggawesest ajast iggaweste. Ja meie kõrgema heälega: Halleluja.

Teisi päwal ja Neljaspäwal õhtu: Halleluja.

Salm: Tõstke sureks Issandat meie Jummalat, ja kummardage Temma jalge allusse ette; sest Temma on pühha. Halleluja.

Salm: Ja iggawesest ajast iggaweste. Hal-leluja.

Kesk-nädalal õhtu: Halleluja, Halleluja, Halleluja.

Salm: Nende heäl käib kõik maad läbbi, ja nende sõnnad maailma otsani. Halleluja.

Salm. Ja iggawesest ajast iggaweste. Hal-leluja.

Kedel ja Pühhapäwal ei ja ialgi „Halleluja“ lauldud.

Agga kui: „Se on Jummal Issand“ saab laul-
bud, siis lauldakse need profimenid:

Pühapäeval õhtu, 8mal wiisil: Waata, kiitke nüüd
Issandat, kõik Issanda sullased.

Salm: Kes teie seisate Issanda templis, meie
Jummala koja õuede sees.

Esmaspäeval õhtu, 4mal wiisil: Issand wõttab mind
kuulda, kui ma Temma poole hüian.

Salm: Kui ma Temma poole hüian, siis ku-
leb mind mo õigusse Jummal.

Teisipäeval õhtu, 1sel wiisil: Sinnu heldus, oh Iss-
sand, saab mind hoidma kõige mo ellu aja.

Salm: Issand on mo karjane, ei mulle polle
ühtegi waja; nore rohhu maade peale asjutab
Ta mind.

Keskäädalal õhtu, 5mal wiisil: Peästa mind omma
nimme pärrast, oh Jummal, ja anna mulle koh-
hut omma wäe läbbi.

Salm: Jummal, kule mo palwet, põra omma
kõrw mo suu kõnnete poole.

Keljaspäeval õhtu, 4mal wiisil: Mo abbi tulleb Iss-
sanda käest, kes taewa ja maa teinud.

Salm: Ma tõstsin ommad silmad ülles mäg-
gede poole, kust mo abbi tulleb.

Kedel õhtu, 7mal wiisil: Jummal, Sa olled mo kaitjsja, ja Sinnu heldus jõuab mo ette.

Salm: Jummal, päästa mind mo waenlastest, ja sada mulle abbi nende wastu, kes minnu wastu tõuswad.

Laupäwal õhtu, 6mal wiisil: Issand on kunningaks sanud, Lemma on kõrgusfega ennast ehhitanud.

Salm 1: Issand on tuggewust kui wöö ennese ümber pannud.

Salm 2: Sepärrast on maailm finnitud, et ta ei kõigu.

Salm 3: Sinnu kajas on pühhastus, oh Issand, pitkaks ajaks.

Pärrast profimeni loeb luggeja:

Issand, aita meid se õhtu pattudest ennast hoida. Kidetud olled Sinna Issand, meie wanmatte Jummal, kidetud ja auustud olgu Sinnu nimmi iggaweste. Amen.

Sinnu arm, Issand, olgu meie peal, nõnda kui meie So peale lodame. Kidetud olled Sinna, Issand, õppeta mulle omma seädmissi. Kidetud olled Sinna, Wallitseja, anna mulle mõista ommad seädmissjed. Kidetud olled Sinna, Pühha, walgusta mind omma seädmistega.

Issand, Sinnu heldus kestab iggaweste. Ärra põlga omma kätte tööd ärra. Sinnu pärralt on kiitus, Sinnu pärralt on kiitusse laul, Sinnu pärralt on auu, Sinnu se Issa, ja Poja ja pühha Waimu pärralt, nüid ja ikka, ja iggaweste. Amen.

Preester: Täitkem omma õhtu palwet Issanda ees . . . j. n. e.

Pärrast jedda loetakse salmidega laulud, mis ajal need salmid ommal laulu wiisil sawad lauldud, kui mitte Issanda pühha ei olle:

1ne salm: Ma tõstan ommad filmad ülles Sinnu poole, kes Sa taewas istud. Waata, otsekui sullaste filmad watawad omma issandatte peale. Otsekui ümmardaja filmad watawad omma emmanda käre peale, nõnda watawad meie filmad Issanda meie Jummalala peale, kunni Temma armu meie peale heidab.

2ne salm: Olle mulle armulinne, Issand, olle mulle armulinne, sest meie olleme wägga täis laitmist sanud. Meie hing on wägga täis sanud holetumatte hirwitamist ja kõikide laitmist.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . . laul
Jummalasünnitajale.

Pühha Simeoni se Jummal wastu-
wõtja palwe:

Issand, nüid lasjed Sinna omma sullast rahhus ärra minna omma sõnna järrele, sest minnu filmad on Sinnu lunnastust näinud, mis Sinna olled walmistanud kõige rahwa nähhes, walgusfeks, pagganaid walgustama, ja omma Israeli rahwa auuks.

Pühha Jummal, pühha Wäggew . . . ja pär-
rast „Meie Issa“ juhtuwa pühha tropar, ehk tropar pühha
innimesse auuks, kelle mällestust peetakse, ehk jelle päwa tropar,
Mu olgu Issale . . . nüid ja ikka . . . laul Jum-
malasünnitajale.

Agga kui sure Paastu aeg on, ehk muu paastu aeg on, ehk
„Halleluja“ lauldaske, siis needsiinnatjed troparid, Isel wiisil:

Oh Jummalasünnitaja Neitsi! rõmusta en-
nast Maria, kes ja armu olled sanud; Issand
olgu sinnuga, õnnistud olled sinna naeste seas;
ja õnnistud on sinnu ihhu suggu, sest sinna
olled meie hingede Lunnastaja ilmale tonud.

üks kummarduš. Mu olgu Issale . . .

Oh Kristusse Kristija, mötle meie kõikide
peale, et meie omma ülleastmistest ärrapeästetud
saaksime, sest sulle on arm antud meie eest pal-
luda. üks kummarduš. Nüid ja ikka . . .

Balluge meie eest, oh pühhad Apostlid, ja kõik Pühhad, et meie häddaist ja kurbdussest ärrapeäseksime, sest teid olleme meie holelikuks eestseisjaks Lunnastaja ees sanud. üks kummardus.

Sinnu armu warju alla tõttame meie, oh Jummalasünnitaja; ärra põlga mitte ärra meie palwid hädda ajal, waid peästa meid häddadest, Sa ainus puhhas ja ainus õnnistud. Ilma kummardusjeta :

Issand, heida armu. (40 korda.)

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . .

Kes Sa pühham olled kui Kerubid . . .

Issanda nimmel, õnnista, issa!

Preester: Kõidetud olgu Kristus, meie Jummal, nüüd ja iggaweste. Amen.

Ja meie teme palwet Keisri eest:

Oh taewane Kuningas, kinnita meie õiget usku Keisrit Aleksandrit Aleksandrowitšhi, te wäggewaks meie usku, te taltšaks rahwa huljad, jada rahhu maailmale, hoia heästi seddasinnast pühha templit, asjuta meie issasid ja wendasid, kes enne meid siit ilmast on ärraläinud, õiglaste ellukohtadesse, ja wõtta meid pattukahhetsejaid

ja meleparrandajaid wastu, kui se helde ja innimessefearmastaja.

Pärast jebda teeme kolm suurt kummarduft, ja igga kummar-
dusje ajal loeme wagga Ghwremi se Siriamehhe palwet:

Mo ellu Issand ja Wallitseja, ärra anna mulle mitte laiskusse, meleärraheitmisje, au-ah-
nusje ja tühja lobbisemisje waimu. Suur kummarbus.

Waid anna mulle, So fullasele, mele puh-
tusje, allandusje, kannatusje ja armastusje
waimu. Suur kummarbus.

Issand, mo Kunningas, lasse mind nähha
mo ülleastmissed ja ärra lasse mind mitte mo
wenda hukka mõista; sest Sinna olled kidetud
iggaweste. Amen. Suur kummarbus.

Siis teeme 12 weifest kummarduft, igga kummar-
dusje aegas isje enneses tasja öölde: Jummal, puhhasta mind pat-
tust. Pärast neid kummardusji loeme jälle jebda üllemal kirjutud
palwet: Mo ellu Issand ja Wallitseja . . .
ja teme ühhe sure kummarbusje.

Siis: Pühha Jummal, pühha Wäggew . . .
ja pärast: Meie Issa . . . Issand, heida armu.
(12 korda), ja siis se palwe:

Oh kõigepühham Kolmainus Jummal, Sa
ühhelomulinne wäggi, jäggamatta kuninglik wal-
litsus, kõige headuste hallikas, olle ka mulle pattusele
armulinne, kinnita ja õppeta mo süddant ning puh-

hasta mind kõigest mo rojussest; walgusta mo meelt, et ma allati wõiksin kiita, laulda ja kummardada ja öölda: Üks on pühha, üks Issand Jesus Kristus, Jummal se Issa auuks. Amen.

Pärrast sedda:

Issanda nimmi olgu fidetud iggaweste. (Kolm torda), ja kolm kummardust. Au olgu Issale . . . nüid ja ifka . . .

Siis 33mas Laweti laul: Ma tahhan Issandat kiita iggal ajal . . . (Wata 106 lehhefülg.)

Siis: Kes Sa pühham olled kui Kerubid . . .

Au olgu Issale . . . nüid ja ifka . . .

Issand, heida armu. (Kolm torda.) Önnista!

Ja siis ärralastmisje sõnnad:

Wiimaks loetasse jefinnane Wasfiliusse se Sure palwe:

Kidetud olled Sinna, Kõigeüllespiddaja Wal-litseja, kes Sa pääwa walgustad päikesse wal-gusfega ja ööd tulle walgusse läbbi walgete teed; kes Sa meid kõlblikkuks teggid sedda pääwa mööda saata ja öö liggi jõuda; wõtta kuulda meie ja kõige So rahwa palwed ja anna meile kõigile andeks kõik meie tahtmisfega ja tahtmata tehtud pattud; wõtta wastu meie õhtu palwed ja sada omma rohket armu ja heldust So pär-ris=ossa peale. Warja meid omma pühha Ing-

littega; ehhita meid õigusse sõariistaga; kaitse meid omma tõega; hoia meid omma wäega, päästa meid ärra kõigist waenlasse wõrkudest ja kiusatussest; lasse meid sedda õhtut ja ka tullewat ööd ja kõik meie ellupäwad puhtaste, pühaste, rahhu sees, pattuta, pahhandusseta, ilma tühja mõtteta ellada pühha Jummalasünnitaja ja kõige Pühhade palwette pärraft, kes maailma algmisest So tahtmisse järrele on ellanud. Amen.

Kes Sa üllem olled, kui Serubid . . . ja siis ärralastmisse sõnnad.

Suur Pärraft-õhtu Jummalatenistus.

Preefter ütleb: Kidetud olgu meie Jummal . . .
Ja luggeja hakkab luggema:

Au olgu Sulle, meie Jummal, au olgu Sulle.
Taewane kuningas . . . ja pärraft „Meie Issa“ . . .

Issand heida armu. (12 korda.)

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . .

Tulge, kummardagem . . . (3 korda.)

Ja kui jure Paastu aeg on, siis loeme: Oh Jummal, tötta mind päästma; Issand tötta mulle appi . . .
(Waata 159 lehekülgl.)

Kui je laul loetud on, siis laulame suurt kanoni. Agga kui mitte sure Paastu aeg ei olle, siis loeme jedda wiiji:

4 Taweti laul: Kui ma hüian, siis wasta mulle, mo õigusse Jummal! Kui mul kitsas käe olli, teggid Sa mulle ruumi; olle mulle armulinne ja kule mo palwet. Teie suurt suggu mehhed, kui kaua peab mo au teutusseks ollema? Kauaks armastate tühja, ja otsite wallet? Agga mõistke, et Issand jedda immelikkul wiisil hoiab, kes Temma melest armas on; Issand kuleb, kui ma Ta poole hüian. Olge wihhased, agga ärge tehke mitte pattu; rääkige ommas süddames ommas woodis, ja seiske rahhu. Ohwerdage õigusse ohwrid, ja lootke Issanda peale. Palju ütlewad: Kes annab meile head nähha? Issand, tõsta omma palle walgust meie peale. Sa olled ennam rõõmu mo süddamesse annud, kui sel ajal, kui teistel wilja ja nende wärsket wiina palju on. Rahhu sees tahhan ma ühtlasfi mahha heita ja uinuda maggama, sest Sinna, Issand, üksi sadad, et ma julgeste wõin ellada.

6 Taweti laul: Issand, ärra nomi mind mitte ommas wihhas. Issand, olle mulle armulinne, sest ma ollen rammutu; te mind terweks, Issand, sest mo luudfondid wabbisewad.

Ja mo hing rõhutatse mahha, ja Sinna, Issand, kui kaua? Pööra, Issand, mo poole, kisu mo hing hädda seest wälja, peasta mind omma heldusse pärrast. Sest surmas ep olle Sinnust mällestust; kes wõib haudas Sinnu au üllestunnistada? Ma ollen ärrawässinud ommas äggamisjes, kõige öö uiutan ma omma woodit, omma filmaweega leutan ma omma jängi. Mo filmad on ärrakuinud melehaigusse pärrast, need on wannaks läinud kõikide mo waenlaste pärrast. Tagganege minnust ärra kõik, kes teie nurjatumat tööd teete, sest Issand kuleb mo nutmisje heält. Issand kuleb mo allandlikku palwet, Issand wõttab mo palwe wastu. Sagu kõik mo waenlased häbbiks ja tundku suurt hirmu, tagganegu nemmad ärra ja häbbenegu äkkitselt.

12 (13)nes Laweti laul: Kui kaua unnustad Sinna mind hoopis ärra, oh Issand! Kui kaua panned Sa Ennese palle minnu eest warjule? Kui kaua pean ma nõu piddama ommas hinges, ja murret ommas süddames kõige pääwa? Kui kaua peab mo waenlane mo wastu ennast sureks tõstma? Waata jeie, wasta mulle, Issand, mo Jummal, walgusta mo filmi, et ma ei uinu surma magama; et mo waenlane ei ütle: ma ollen wõimust

ta peale sanud; ja mo wastased ei sa wägga röömsaks, kui ma kõigun. Agga minna lodan So heldusse peale, mo südda peab wägga röömsaks saama So abbi pärrast; ma tahhan Issandale laulda, et Ta mulle head teeb, ja tahhan laulda se Kõigekõrgema Issanda nimmel. Waata seie, wasta mulle, Issand, mo Jummal! Walgusta mo filmi, et ma ei uinu surma maggama; et mo waenlane ei ütle: ma ollen wõimust ta peale sanud.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Halleluja, Halleluja, Halleluja, au olgu Sulle, oh Jummal. (3 forda.)

Issand, heida armu. (3 forda.)

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

24 (25)es Daweti laul: Issand, Sinnu poole ma tõstan omma hinge. Mo Jummal, Sinnu peale lodan ma, ärra lasse mind mitte häbbi sisse saada, ärra lasse mo waenlasfi mitte römuga hüppada minnu pärrast; ei sa ka mitte häbbisje ei ükski neist, kes Sinnu peale lootwad; häbbisje sawad need usjupõlgjad jallalikkud. Issand, anna mulle teada omma teed, õppeta mulle omma teeraddasid; sada mind käima ommas tões ja õppeta mind; sest Sinna olled mo õnnistusse

Jummal, Sind ma ootan kõige se päwa. Mõttele, Issand, omma mitmesugguse hallastusse ja omma helduste peale; sest need on iggawesest ajast. Ärra mõttele mitte mo nore ea pattude peale, egga mo ülleastmiste peale; omma heldusse järrele mõttele Sinna mo peale, omma headusse pärrast, oh Issand. Hea ja õiglanne on Issand, sepärast sadab Temma ärraeksinud jälle tee peale. Ta sadab allandlikkud käima nõnda kui kohhus, ja õppetab allandlikkud omma teele. Kõik Issanda teeraad on heldus ja tõdde neile, kes Ta seädust ja Temma tunnistused peawad. Omma nimme pärrast, Issand, et anna andeks mo üllekohhus, sest sedda on palju. Kes on se innimenne, kes Issandat kardab? Ta õppetab tedda teele, mis ta peab ärrawallitsema. Temma hing peab allati hea põlwe jääma, ja ta suggu peab maa pärrima. Issanda sallaja asfi on neil, kes Tedda kartwad, ja Ta seädus, et Ta sedda neile tahhab teäda anda. Mo filmad on allati Issanda poole, sest Temma sadab mo jallad wõrgust wälja. Waata mo peale, ja olle mulle armulinne, sest üksik ja willets ollen minna. Mo süddame kitsikussed on ennast laiale lautanud; sada mind wälja mo mitmesugguse ahhasustusse seest. Waata mo willetsust ja mo waewa,

ja anna andeks kõik mo pattud; waata mo waen-
 lassti, et neid palju on, kes mind wihtawad
 wäggiwaldse wiחה waenuga. Hoia mo hinge
 ja peästa mind; ärra lasse mind mitte häbbisje
 saada, sest ma lodan Sinnu peale. Ilmalait-
 matta ja õiglanne meel hoidku mind, sest ma
 ootan Sind. Lunnasta, oh Jummal, Israeli
 kõigest temma kitsikussest.

30 (31)es Daweti laul: Sinnu peale, Issand, lodan
 minna; ärra lasse mind häbbisje sada ei ellades,
 omma õigusse pärrast peästa mind. Põra omma
 kõrw mo poole, kisu mind ussinaste wälja, olle
 mulle tuggewaks kaljuks, kindlaks kojaks, ja sada
 mulle abbi; sest Sinna olled mo kalju ja mo
 tuggew kants, ja omma nimme pärrast juhata
 ja sada mind. Sada mind wõrgust wälja, mis
 mulle on jallaja pandud, sest Sinna olled mo
 kinnitus. Sinnu kätte pannen ma tallele omma
 waimu. Sa olled mind lunnastanud, oh Is-
 sand, Sa tõe Jummal! Sa wihtad neid, kes
 ebbausku peawad, agga minna lodan Issanda
 peale. Ma ollen wägga rõmus ja rõmustan
 So heldusse pärrast, et Sa waatad mo willet-
 jusse peale: Sa tunned, kui mo hingel wägga
 kitsas kää on. Ja Sinna ei anna mind mitte

finni waenlasse kätte, Sa olled mo jallad pannud seisma laggeda maa peale. Olle mulle armuline, Issand, sest mull on kitsas kää; meelhaigusse pärrast on ärrakuinud mo filmad, minnu hing ja mo ihhu, sest mo ellu on ärrakullunud murre ja mo aastad õhkamisjes; mo rammu on ärralangenud mo üllekohtu pärrast, ja mo luudfondid ärrakuinud. Kõikide omma wihhameeste pärrast ollen ma sanud ka omma naabrile teutusseks üpris wägga, ja hirmuks omma tutwattele; kes mind näwad wäljas, need põggenewad mo eest ärra. Ma ollen süddamest ärraunnustud kui üks furnud, ma ollen sanud kui üks hukkalainud riist; sest ma ollen kuulnud mitme pahha kõnnet, kõikipiddi on kartust; et nemmad ühtlasse mo wastu nõu piddawad; nemmad mõtlewad mo hinge käest ärrawõtta. Agga minna lodan Sinnu peale, Issand, ma ütlen: Sinna olled mo Jummal. Sinnu kää on kõik mo ellupäwad, peästa mind mo waenlaste ja mo taggaajajatte käest. Lasse omma palle paista omma sullase peale, sada mulle abbi omma heldusse läbbi. Issand, ärra lasse mind mitte häbbisse saada, sest ma hüian Sind appi; lasse õelad häbbisse sada, olgu nemmad wait surma walda minnes.

Piddagu walstkid uled juu finni, kes õige wastu
 rätivad waljusid sõnnu suurusfega ja põlgamis-
 fega. Kui suur on Sinnu headus, mis Sa
 tallele pannud neile, kes Sind kartwad, mis Sa
 olled teinud neile, kes So peale lootwad inni-
 meste laste nähhes. Sa panned neid warjule
 omma palle warju alla igga ühhe kawwala nõu
 eest; Sa peidad neid ühhe majasse eest ärra
 feelte riu eest. Kidetud olgu Issand, et Ta
 omma heldust immelikku wiisi mulle on ülles-
 näitnud, kui ühhes tuggewas linnas. Ja ma ütlesin
 ommas wärrisemisjes: Ma ollen ärralõigatud
 So filma eest, siiski kuled Sa mo allandlikku
 pallumisse heält, kui ma Sinnu poole hüian.
 Armastage Issandat kõit, kes Temma melest
 armsjad; Issand hoiab tõsfiised, agga Ta maksab
 rohkeste jelle kätte, kes surustab. Olge wahwad,
 ja teie südda olgu julge, kõit, kes teie Issanda
 peale lodate.

90 (91)ne Laweti laul: Kes kõigekõrgema Jummal
 faitsmisse al ellab, ja allati kõigewäggewama
 warju alla jääb, se ütleb Issandale: Sinna olled
 mo warjupait ja mo tuggew lin; mo Jummal,
 kelle peale ma lodan. Sest Temma peästab
 sind ärra linnupüüdja paelast, kahjuteggewa katku

käest. Omma tiwa sulgedega kattab Ta sind, ja Temma tibade alla wõid ja kippuda; Temma tõdde on kilp ja sõariist. Ei sa pea mitte kartma öö hirmu, egga noolt, mis päwa ajal lennab, ei sedda kattu, mis mustas pimmedas käib, egga surmatõbbe, mis lõuna ajal ärraraiskab. Eht tuhhat langewad sinnu kõrwa, ja kümme-tuhhat so pәрrema poole, ei pea se mitte so liggi saama. Ugga omma filmaga pead sa waatama ja nähha saama, kuidas õelatte kätte maksetakse; sest Sinna, Issand, olled mo warjupaik; sinna, mo hing, olled kõigekõrgemat omma elluasjemeks wõtnud. Ei lasta õnnetust so peale tulla, ja wigga ei pea mitte so maja liggi saama; sest Temma tahhab ommad Inglid sinnu pәрrast käsida, et nemmad sind peawad hoidma kõige so teede peal. Kätte peal peawad nemmad sind kandma, et sa omma jalga kiwvi wastu ei tõuka. Tõmmu lõukoerte ja wihhasematte maddude peale pead sa tallama; sa pead noori lõukoeri ja lendawaid maddusid ärratallama. Sest ta armastab Mind wägga, sepәрrast tahhan Ma tedda ärrapeästa; Ma tahhan tedda üllendada, sest ta tunneb Minnu nimme; temma hüiab Mind appi, ja Ma tahhan temmale wastada; Minna ollen

temma juures ahhastusjes; Ma tahhan tedda wäljakiskuda ja tedda auustada, pitka eaga tahhan Ma tedda täita, ja omma õnnistust temmale nähha anda.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Halleluja, Halleluja, Halleluja, au olgu Sulle, oh Jummal. (Kolm korda.) Issand, heida armu. (Kolm korda.)

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Kui Paastu aeg on, siis tehakse 3 kummarduft. Siis hakkame neid salmiisi kauniste laulma walju heäleaga.

Esimenne koor:

Jummal on meiega! Mõistke sedda, teie rahwad, ja allandage ennast; sest Jummal on meiega.

Teine koor laulab seddasamma.

Ja siis järgi mööda igga koor omma salmi.

Esimenne koor:

Wange sedda tähhele kõik, kes teie kaugel maal ollete; sest Jummal on meiega.

Teine koor:

Teie wäggewad, allandage ennast; sest Jummal on meiega.

Kui teie kül wäggewaks sate, siiski sate teie ärrawõidetud; sest Jummal on meiega.

Ja kui teie üht nõu wöttate piddada, siis teeb Issand sedda fiiski tühjaks; sest Jummal on meiega.

Ja se sõnna, mis teie rägite, ei lähhä mitte korda; sest Jummal on meiega.

Teie hirmu ei karda meie mitte, egga ehmata ka mitte ärra; sest Jummal on meiega.

Sedda ainust Issandat, meie Jummalat, pühhitseme meie, ja Temma ükski on meile kartusseks; sest Jummal on meiega.

Ja kui minna Temma peale lodan, siis saab Temma mulle pühhitsemisseks; sest Jummal on meiega.

Ja minna tahhan Temma peale loota, ja Temma wöttab mind ärrapeästa; sest Jummal on meiega.

Waata, siin ollen minna ja need lapsed, mis Jummal mulle on annud; sest Jummal on meiega.

Se rahwas, kes käis pimmedusses, on suurt walgust näinud; sest Jummal on meiega.

Kes teie ellate surma maal ja warjus, teile tõuseb walgus ülles; sest Jummal on meiega.

Sest üks Laps on meile sündinud, üks Poeg on meile antud; sest Jummal on meiega.

Temma õlla peal on Ta wallitsus; sest Jummal on meiega.

Ja Temmu rahhu on ilma otjata; sest Jummal on meiega.

Ja Temma nimmi on se sure nõu Ingel; sest Jummal on meiega.

Jummelik Nõuandja; sest Jummal on meiega.

Wäggew Jummal, Wallitseja, Rahhuwürst; sest Jummal on meiega.

Se tulleva aja Issa; sest Jummal on meiega.

Kui salmid on ärra lauldud, siis lauldakse jälle, ni kui üllemal ööldud: Jummal on meiega! Mõistke sedda, teie rahwas, ja allandage ennast; sest Jummal on meiega. Ja weel ühhe korraga mõllemad koorid: Mu olgu Issale . . . Esimenne koor: Meiega on Jummal . . . nüüd ja ikka . . . Teine koor seddasamma. Siis laulwad mõllemad koorid ühhes kous: Sest meiega on Jummal. Ja siis needsiinnatfed troparid.

Esimenne koor.

Sedda päwa möda saates, toon ma Sulle tännu, oh Issand, ja pallun Sind, anna mulle, et ma ka sedda õhtut ja ööd ilma pattuta wõiksin mööda saata, oh mo Lunnastaja, ja lunnasta mind.

Teine koor:

Mu olgu Issale . . .

Sedda päwa mööda saates, kidan ma Sind, oh Wallitseja, ja pallun Sind, anna mulle, et ma ka sedda õhtut ja ööd ilma pahhandusjeta wõiksin mööda saata, oh mo Lunnastaja, ja lunnasta mind.

Nüüd ja ikka . . .

Sedda päwa mööda saates, laulan ma Sulle kiitust, oh Pühha, ja pallun Sind, anna mulle, et ma ka sedda õhtut ja ööd ilma taggakiusamisjeta wõiksin mööda saata, oh mo Lunnastaja, ja lunnasta mind.

Need ilmaihhuta Kerubid kiitwad Sind lõp-matta kiituse lauludega; need kuetiivalisjed ellajad, need Serawid, tõstwad Sind sureks wäsimatta laulu heältega; agga kõik Inglitte wäehulgad auustawad Sind kolmkord pühha lauludega; sest Sinna olled se enne kõiki olleja Issa, ja Sinnu juures on Sinnu ühhesalgmatta Poeg, ja Sa kannad ellu Waimu, kel nisammajuggune au on, näidates, et se Kolmainu Jummalal olleminne on jäggamatta.

Oh kõigepühham Neitsi Jummalaga Emma, ja teie Sõnna tunnistajad ja teenrid, ja kõik prohveteid ja martride korid, kes teie suremata ollete, palluge hõlega kõikide eest, sest meie kõik olleme häddades, et meie kurrati kawwala wõrkudest ärrapeästetud, wõiksimme Sulle sedda Inglitte laulu laulda: oh Pühha, Pühha, Pühha, Sa kolm kord pühha Issand, heida armu meie peale ja lunnasta meid. Amen.

Ja siis maddala heäleaga:

Minna ussun se ainu Jummalaga, se Issa, se Kõigeüllespiddaja, se taewa ning maa ja kõige nähtawa ja näggematta lomade Looja sisse. Ja se ainu Issanda Jesusse Kristusse, se ainusündinud Jummalaga Poja sisse, kes Issast on sündinud enne kõiki aegu, walguš walgušsest, tõsine Jummal tõsijest Jummalast, sündinud, mitte loodud, Issaga ühhelomuline, kelle läbbi kõik loodud on. Kes meie innimeste pärast ja meie lunnastamisse pärast on mahhatulnud taewast, ja lihha sisse sanud se pühha Waimu ja se Neitsi Maria läbbi ja innimeseks sanud. Kes meie pärast on risti löödud Pontiusse Pilatusse ajal, ja kannatanud ja mahhamaetud, ja üllestõusnud kolmandamal päwal kirjade jär-

rele, ja kes on üllesläninud taewa ja istub Issa parremal käel, ja kes jälle saab auuga tullesma kohhut mõistma ellawatte ja furnutte ülle; ja kelle rigil ei sa otsa ollema. Ja se pühha Waimu se Issanda, se Elluloja sisse, kes Issast wäljalähhäb, kedda ühtlassi Issa ja Pojaga kummardakse ja auustakse, ja kes prohwetide läbbi rääkinud on. Ühheainsa, pühha, kõigemaapealse ja Apostlikku Koggudusse sisse. Ma tunnistan ühte ristmist pattude andeksandmisseks. Godan furnutte üllestõusmist, ja ühte tullesma aja ellu. Amen.

Ja siis: Oh kõigepühham Wallitseja . . . need salmid sawad kõik kaks korda loetud; agga se essimenne 3 korda.

Oh kõigepühham Wallitseja, Jummalasünnitaja, pallu meie pattuste eest.

Kõik pühha Inglitte ja Peainglitte taewa wäehulgad palluge meie pattuste eest.

Oh pühha Prohwet Joannes ja meie Issanda Jesusse Kristusse eelkäija ja ristija pallu meie pattuste eest.

Oh pühhad, ausjad Apostlid, prohwetid ja martrid ja kõik Pühhad palluge meie pattuste eest.

Oh meie waggad ja Jummalafartliktud Iis-
sad, kõige maailma karjatsed ja õppetajad, pal-
luge meie pattuste eest.

Oh pühha isja N. (tellele se kirvit on pühhitsetud)
pallu meie pattuste eest.

Sa kalli ja elluandja risti ärrawõitmatta ja
ärramõistmatta Jummalik wäggi ärra jätta meid
pattusid mahha.

Oh Jummal, puhhasta meid pattusid.

Oh Jummal, puhhasta meid pattusid, ja
heida armu meie peale.

Siis: Pühha Jummal, pühha Wäggew . . .
Kõigepühham Kolmainus Jummal . . . Meie
Iisja . . .

Kui pühhapääw juhtub ollema, siis selle pühhapäwa tropar:
Agga kui pühha ei olle, siis needfinnatjed troparid:

Esmaspäwal ja Keskäädalal õhtu, 2 wiisil: Walgusta mo
filmi, oh Kristus, Jummal, et ma ei uinu sur-
masse maggama, et mo waenlanne ei ütle: ma
ollen wõimust ta peale janud.

Au olgu Iisjale . . .

Olle mo hinge kaitjsja, oh Jummal, sest ma
kain hulga wõrkude sees; kisku mind neist wälja
ja peästa mind ärra, oh Helde, kui innimesje-
armastaja.

Nüüd ja ikka . . . Saul Jummalasünnitajale.

Et meil kindlat julgust ei olle meie hulga pattude pärast, siis palu Sinna, oh Neitsi, Jummalasünnitaja, sedda Sinnust Sündinud (Boega) meie eest; sest Emma palve maksab palju Issanda heldusse ees. Ärra põlga mitte ärra meie pattuste palwed oh puhhas, sest Temma on wägga armuline, ja ikka wäggew ärrapeäst-matta, ja on ka hea melega meie eest kannatanud.

Teised troparid. Teispäwal ja Neljaspäwal õhtu, 8 wõil:

Sinna tead, oh Issand, et mo nägge-matta waenlased ei tuiku, ja Sinna, kes Sa mind olled lonud, tunned ka mo wil-letsa lihha nõdrust; sepärast annan ma Sinnu kätte omma waimu: katta mind omma armu tibadega, et ma ei uinu surmasse maggama; walgusta mo mõistusse filmi, et ma Sinnu Jummalikku sõnnadest wõiksin röömu tunda, ja ärrata mind õigel ajal ülles Sind kiitma, kui se ainus helde ja innimessearmastaja.

Salm: Waata seie, wasta mulle, Issand, mo Jummal! Oh kui hirmus on Sinnu kõhhus, oh Issand! Inglid seiswad ringi ümber, innimesed tuakse ettte, ramatud tehakse lahti, teud katsu-

takse läbbi, mele mõtted tehakse awwalikkus. Oh mis kohut saab siis minnu ülle mõistetud, kes ma pattu sees ollen saadud? Kes kustutab ärra sedda tulle leeki? Kes walgustab sedda pimmedust, kui Sinna, oh Issand, kui se innimessearmastaja, mitte mo peale ei hallasta?

Au olgu Issale ja Pojale ja pühha Waimule.

Anna mulle filmapisjaraid, oh Jummal, nagu Sa üksford ühhe pattuse naesele andsid; ja te mind kõlblikkus nendega Sinnu jallad kasta, mis mind efsitusse tee pealt on ärrapeästnud, ja Sulle, kui hea haisuga salwi, üht puhhast ellu tuua, mis meleparrandamisse läbbi mo sees on loodud, et ka minna Sinnu iggatsetud heält wõiksin kuulda: sinnu usk on sind aitnud, minne rahhuga.

Nüid ja ifka ja iggaweste. Amen.

Sinnu peale, oh Jummalasünnitaja, ollen ma omma lootust pannud, mis mind mitte häbbisse ei sada, ja ma saan ärrapeästetud; Sinnu eestseismist, oh puhhas, ollen ma leidnud, ja ei ehmata mitte ärra. Ma tahhan omma waenlasfi taggaajada ja neid ärrawõita, üksnes Sinnu warjuga, otsegu raudriidega ehhitud. Sinnu

wäggewat abbi palludes, hüian ma So poole: oh Wallitseja, peästa mind ärra omma palwette läbbi ja tõsta mind ülles mo pimmedast unneft Sinnu kiitusjele Jummal Poja wäe läbbi, kes Sinnust on lihhasse tulnud.

Issand heida armu. (40 korda.)

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Kes Sa pühham olled kui Kerubid . . .

Issanda nimmel, õnnista, issa!

Preefter; Oh Issand, Jesus Kristus meie Jummal, heida armu meie peale, meie pühha issade palwette pärrast. Amen.

Wasjiliusje je Sure palwe:

Oh Issand, Issand, kes Sa meid ärra-peästad igga nole eest, mis päwa ajal lennab, peästa meid ärra ka igga kurja eest, mis mustas pimmedas juhtub. Wõtta wastu jedda õhtu ohwrit, meie kätte ülestõstmist, te meid kõlblikuks ka tullewat öö-aega ilmalaitmatta ja kurjast kiusamatta mööda saata, ja peästa meid ärra iggast süddame waewast ja kartusjest, mis meile kurratist tulleb. Anna meie hingedele pattukahhetsemisse meelt, ja meie mõttetele kartust selle läbbikatsumisse ülle Sinnu hirmsa ja

õige kohtu järje ees. Löö meie lihha Sinnu hirmu külge kinni, ja surretä ärra meie lihha meelt, et meie ka rahhulikkus unnes wõikšime walgustud jaada, Sinnu kohtuseädust mõttes nähhes. Sada meilt eemale kõik kõlwatumad mõtted ja kõik kurjad himmud. Ärrata meid ülles palwe ajal, et meie uskus finnitud saakšime, ja Sinnu käskude täitmisjes ikka ennam ja ennam eddasi jõuakšime: Sinnu ainusündinud Poja hea mele ja armu läbbi, kellega Sa ühtlasši fidetud olled ühhes Sinnu kõigepühhama, ja hea ja ellawaksteggewa Waimuga, nüid ja ikka ja iggaweste. Amen.

Ja siis: Tulge, kumardagem . . . 3 korda, ja 3 kumardust.

Siis 50 (51) Laweti laul: Jummal, olle mulle armulinne omma sure heldusje pärrast, ja kustuta mo ülleastmised omma rohke hallastusje pärrast. Besje mind hästi mo üllekohtust, ja puhhasta mind mo pattust. Sest minna tunnen omma ülleastmised, ja minnu pat on mo ees allati. Sinnu, Sinnu wastu ükspäinis ollen ma pattu teinud, ja sedda, mis So silma ees pahha, ollen ma teinud, sepärrast olled Sa õige, kui Sinna rägid, Sa olled puhhas, kui Sa kohhut

mõistad. Waata, üllekohtu sees ollen ma sünnitud, ja pattu sees on mo emma mind ilmale tonud. Waata, Sul on hea meel sest tõest, mis on süddame põhjas, ja Sa annad mulle sallajas tarkust teada. Puhhasta mind pattust isopiga, et ma puhtaks saan; pesse mind, et ma lähän walgemaks, kui lummi. Anna mulle rõmustusse ja rõmu sõnnumid kuulda, et wägga rõõmsaks sawad mo luudkondid, mis Sa olled ärrarõhunud. Panna ommad filmad mo pattude eest warjule ja kustuta ärra kõik mo üllekohhus. So mulle, Jummal, üks puhhas südda, ja uenda mo sees kindlat waimu. Ärra heida mind mitte ärra omma palle eest, ja ärra wõtta omma pühha Waimu mitte minnult ärra. Anna mulle jälle omma õnnistusse rõmustust ja kinnita mind juhataja waimuga. Ma tahhan Sinnu teed õppetada ülleastujattetele, et pattused So poole pöörwad. Oh Jummal, mo õnnistusse Jummal, peästa mind ärra werresüüst; siis mo keel laulab rõõmsaste So õigussest. Issand, te lahti mo uled, siis peab mo juu Sinnu kiitust kulutama. Sest tappaohwrid ep olle So mele pärraft, muidu ma annaksin neid; põlletamise ohwrist ei olle Sull mitte head meelt.

Jummala melepärralised õhwrid on üks rõhitud waim; üht rõhitud ja rusjuks pektud süddant ei põlga Sa mitte Jummal. Te head omma hea mele pärrast Sionile, ehita ülles Jerusalemma müürid; siis on So mele pärrast õigusse õhwrid, ja se õhwer, mis hoopis ärrapõlletakse; siis wiakse wärja So altari peale.

101 (102) Daweti laul: Issand, kule mo palwet, ja mo kiskendaminne tulgu So ette. Ärra panne omma pallet, mitte warjule minnu eest sel ajal, kui mull kitsas kää on; pööra omma kõrw mo poole, kule mind pea sel päwal, kui ma hüian. Sest mo päwad on lõppenud nõnda kui suits, ja mo luudkondid on ärrapõllend kui tulles süttis. Mo südda on mahhalöödud ja ärrakuinud kui rohhi, et ma unnustan omma leiba süia. Minnu luud on mo lihha külges kinni, mo õhkamisheäle pärrast. Ma ollen kõrwe linnu sarnatseks sanud, ma ollen kui öö kul ärrahämmitud kottades. Ma walwan ja ollen kui üksik lind katuse peal. Mo waenlased laimatwad mind kõige päwa; kes kui hullud mo peale käiwad, need wannuwad mo nimmega. Sest ma süön tuhka, kui leiba, ja jeggan omma jomaaega nuttuga, Sinnu sure melepahhandusse ja So wiha pär-

raft; sest Sa olled mind ülestõstnud ja mind vastu maad wiskanud. Mo päwad on kui warri, mis pittemaks lähhäb, ja minna kuiwan ärra kui rohhi. Agga Sinna, Issand, jääd iggaweste, ja Sinnu mällestus põlwest põlweni. Kül Sa tõused ülles ja hallastad Sioni peale; sest aeg on, et Sa temma peale armu heidad, sest seatud aeg on kätte sanud. Sest Sinnu jullastel on hea meel temma kiwwidest, ja neil on halle meel temma põrmu pärraft. Siis wõtwad pagganad Issanda nimme karta, ja kõik maa kuningad Sinnu au; sest Issand ehhitab Sioni ülles ja saab nähtud omma auu sees. Ta waatab nende palwe peale, kes üksi jäetud, ja ei laida mitte nende palwet. Sedda peab kirja pandama tulleva põlwe rahwale: siis rahwas, mis luakse, wõib Issandat kiita. Sest Temma on üllewelt ommast pühhasst paigast näinud, Issand on taewast waatnud maa peale, et ta wangide äggamist wõttaks kuulda, ja lahti-peästa surma lapsed, et nemmad Sionis peawad juttustama Issanda nimme ja Jerusalemmas Temma kiitust, kui rahwas kokku koggutakse, ja kuningrigid, et nemmad Issandat teniwad. Ohh Temma kül mo rammu tee peal rammaks

teinud, ja mo päiwi lühendanud; siiski ollen ma üttelnud: Mo Jummal, ärra korrista mind mitte ärra kest mo ea sees; Sinnu aastad kestwad põlwest põlweni. Sa olled jo wannast maale alluse pannud, ja taewad on jo kätte töö. Nemmad lähhawad hukka, agga Sinna jääd seisma, ja kõik need sawad wannaks kui kuub; Sa wõtad neid muuta nõnda kui riide, ja nemmad sawad mudetud. Agga Sinna olled sesamma, ja So aastad ei lõppe mitte ärra. So sullaste lapsed sawad asjeme ja nende suggu peab Sinnu ees kinnitud jaama.

Juda kunninga Manasse palwe:

Oh Kõigewäggewam Isjand, meie wanne-
matte, Abraami, ja Isaaki ja Jakobi, ja nende
õige suggu Jummal; Sinna, kes taewa ja maa
kõige nende illuga olled teinud; Sinna, kes omma
käskmisse sõnnaga merd olled kokkuweddanud; ja
süggawust luffu pannud ja sedda otsekui pitse-
riga kinnitanud omma nimme läbbi, mis kartusse
ja austamisse wäärt on; kelle eest kõik hirmu
tundwad, ja wärrisewad Sinnu wäe eest; sest
ükski ei jõua Sinnu suurt au kannatada, ja
ükski ei wõi se wihha al seista, mis Sa ähwar-
dad pattustele. Agga sedda hallastust, mis töö-

tad, ei wõi ükski ärraarwata, egga ärramõista; sest Sinna olled se kõigekõrgem Issand, wägga halleda melega, pitka melega ja sure hallastusfega, ja kahhetsjed innimeste kurjusse pärraft. Sinna Issand, olled omma rohke heldusse pärraft tõutanud nende meelt parrandada, ja neile andeks anda, kes So wastu on pattu teinud, ja olled omma rohke hallastusse läbbi meleparrandamist seädnud pattustele õnnistusfeks. Sepärraft ei olle Sinna Issand, wäggede Jummal, mitte seädnud meleparrandamist neile, kes õiged on, ei Abraamile, ei Jsaakile, egga Jakobile, kes ei olle pattu Sinnu wastu teinud; waid olled meleparrandamisse seädnud minnule, kes õiete pattune ollen, sest ma ollen pattu teinud ennam kui merre liwa arru on. Mo üllekohtusid tegusid on palju, Issand, mo üllekohtusid tegusid on palju olnud, ja minna polle mitte wäärt, et ma üksi filmi kõrge taewa poole watan omma hulga üllekohtuste teggude pärraft. Ma ollen küürus juures raudahelas finni, et ma omma pead ei wõi üllestõsta, ja minna ei saa järrele, sepärraft et ma So tullist wiha ollen kihhutanud, ja kurja Sinnu ees teinud, et ma Sinnu tahtmist ei teinud ja Sinnu käskusid ei

pidanud. Sepärast kumardan minna nüid omma süddame põlved, ja pallun Sinnu käest armu. Ma ollen pattu teinud, Issand, ma ollen pattu teinud, ja tunnen ommad üllekohtused teud; agga ma pallun Sind allandlikkult. Anna mulle andeks, oh Issand, anna mulle andeks, ja ärra lasse mind hukka minna mo üllekohtuste teggudega; ärra pea mitte wihha meeles iggaweste mo kurja teggude pärraft, ja ärra mõista mind mitte hukka allamatte kohtade siise. Sest Sa olled Jummal, nende Jummal, kes pattust pöörwad, ja näitad mo wastu kõik omma headust ülles; Sa wõttad mind kõlwatumat peasta omma jure hallastusse pärraft, ja siis tahhan ma Sind allati kiita kõik omma ellu päwad: sest kõik taewa wäed laulwad Sulle kiites, ja Sinnu pärraft on au iggawesest ajast iggaweste. Amen.

Pühha Jummal, pühha Wäggen . . . (tolm kumardust). Kõigepühham Kolmainus ja pärraft: Meie Issa . . . ütleb preester: Sest Sinnu se Issa ja Poja ja se pühha Waimu pärraft on se riik . . . ja siis need troparid 6mal laulu wiil:

Heida armu meie peale, oh Issand, heida armu meie peale; sest meie pattused ei wõi midagi So ees omma õiendusjeks öölda, waid tome

Sulle, kui Wallitsejale, üksnes sedda palwet:
Heida armu meie peale.

Au olgu Issale . . .

Issand heida armu meie peale; sest Sinnu
peale lodame meie, ärra wihhasta raskest meie
ülle ja ärra tullea omma mele meie üllekohtu
teggusid, waid waata ka tänna meie peale kui
armulinne, ja päästa meid meie waenlastest; sest
Sinna olled meie Jummal ja meie olleme So
rahwas, kõik So kätte töö, ja Sinnu nimme
hüüame meie appi.

Nüüd ja ikka . . .

Te lahti meile se armu uks, Sa õnnistud
Jummalasünnitaja, et meie, kes So peale lodame,
hukka ei saaks, waid Sinnu läbbi häddadest ärra-
peäseksime, sest Sinna olled ristirahwa lunnastus.

Issand heida armu. (40 korda.)

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . .

Kes Sa pühham olled kui Kerubid . . .

Issanda nimmel, õnnista, isja!

Preester: Oh Issand Jesus Kristus, meie
Jummal, heida armu meie peale, meie pühha
isjade palwete pärrast. Amen.

Ja siis se palwe:

Oh Issand Jummal, Kõigeüllespiddaja

Issa, Issand, ainusjündinud Poeg Jesus Kristus, ja pühha Waim, üksainus Jummal, ainus wäggi, heida armu mo pattuse peale, ja lunnasta mind, So kõlbmatta sullast, misjugguse wisiga Sa Issa tead; sest Sinna olled kidetud iggaweste. Amen.

Tulge kumardagem . . . (kolm korda.)

69(70) Lawetilaul: Oh Jummal, tötta mind peästma, Issand, tötta mulle appi! Häbbenegu ja sagu häbbisse, kes mo hinge püidwad; tagganegu taggasi ja punnastagu häbbi pärrast ärra, kel hea meel on mo õnnetuselst. Mingu need taggasi omma häbbi pärrast, kes ütlewad: Hästi, hästi! Olgu rõõmsad ja rõmustagu Sinnu sees kõik, kes Sind otšiwad; ja kes So õnnistust armastawad, üttegu allati: Jummal sagu sureks! Agga minna ollen willets ja waene; oh Jummal, tötta mo juure! Sinna olled mo abbi ja mo ärrapeästja; Issand, ärra wiwi mitte!

142(143) Lawetilaul: Issand, kule mo palwet, wötta kuulda mo allandlikkusi pallumisssi omma tõssi-dusse pärrast, kule mind omma õigusse pärrast. Ja ärra minne mitte kohtusse omma sullasega, sest ükski ellus innimenne ep olle õige Sinnu ees. Sest waenlane ajab mo hinge tagga,

ta rõhhub mo ellu mahha, ta panneb mind
 istuma pimmedusfesse kui neid, kes ammugi sur-
 nud. Ja mo waim nõrkeb ärra mo sees, ja mo
 südda ehmatab wägga ärra minnu sees. Ma
 tulletan omma mele neid päiwi, mis wannast,
 ma mõtlen järrele kõik So teggemist, ma mõtlen
 järrele So kätte tööd. Ma lautan ommad käed
 laiale So poole, mo hing himmustab So jär-
 rele kui maa, mis märga tahhab. Kule mind
 pea, Issand, mo waim lõppeb ärra; ärra panne
 omma pallet mitte mo eest warjule, et ma mitte
 ei ja nende sarnatseks, kes hauda alla lähkawad.
 Anna mulle aegjaste kuulda omma heldust; sest
 et ma Sinnu peale lodan. Anna mulle teada,
 Issand, sedda teed, mis ma pean käima, sest Sinnu
 poole tõstan ma omma hinge. Peästa mind, Iss-
 and, mo waenlaste käest, sest ma tõttan So juure.
 Öppeta mind teggema omma mele pärrast, sest
 Sa olled mo Jummal. Sinnu hea Waim, se
 juhhatagu mind tasjase tee peale. Issand, te
 mind ellawaks omma nimme pärrast, sada wälja
 mo hing kitsikussest, omma õigusse pärrast, ja
 kauta ärra mo waenlased omma heldusse pärrast,
 ja hukka ärra kõik, kes mo hingele kitsast tewad,
 sest minna ollen Sinnu jullane.

Au olgu Jummalale kõrges, ja maa peal rahhu innimestest hea meel. Meie kidadame Sind, meie hüüame Sind õnjsaks, meie kummardame Sind, auustame Sind, ja tänname Sind So jure auu pärrast. Oh Issand, taewa Kuningas, Jummal, Issa, Kõigeüllespiddaja, Issand, ainus-jündinud Poeg Jeesus Kristus, ja pühha Waim. Issand, Jummal, Jummalal Tal, Issa Poeg, kes Sa maailma pattu ennese peale wõtsid, heida armu meie peale, kes Sa maailma pattud Ennese peale wõtsid, wõtta wastu meie palwet; kes Sa Issa parremal käel istud, hallasta meie peale. Sest Sinna olled üksi pühha, Sinna olled ainus Issand Jeesus Kristus, Jummalal je Issa auuks. Amen.

Jgga ööse kidan ma Sind, ja auustan ma So nimme iggaweste ja iggawessaks ajaks. Issand, Sa olled meie warjupaik põlwest põlweni; ma ütlesin: Issand, olle mulle armulinne, te terweks mo hinge, sest ma ollen So ees pattu teinud. Issand, Sinnu jure tõttan ma, õppeta mind omma tahtmist teggema, sest Sinna olled mo Jummal; sest Sinnu juures on ellu hallikas, Sinnu walgusjes fame meie walgust näggema; lauta wälja omma armu nende peale, kes Sind tundwad.

Issand, aita meid se öö pattude eest ennast hoida. Kidetud olled Sinna, Issand, meie wannematte Jummal, kidetud ja auustud olgu Sinnu nimmi iggaweste. Amen.

Sinnu arm, oh Issand, olgu meie peal, nõnda kui meie So peale lodame. Kidetud olled Sinna, Issand, õppeta mulle ommad seädmisfi. Kidetud olled Sinna Wallitseja, anna mulle mõista ommad seädmisfed. Kidetud olled Sinna, Pühha, walgusta mind omma seädmistega.

Issand, Sinnu heldus kestab iggaweste. Ärra põlga omma kätte tööd ärra. Sinnu pärralt on kiitus, Sinnu pärralt on kiitusse laul, Sinnu pärralt on auu, Sinnu se Issa ja Poja, ja pühha Waimu pärralt, nüid ja ifka ja iggaweste. Amen.

Siis loeme kanoni selle pühha innimesse auuks, selle mällestust peetakse, ehk Jummalasünnitaja auuks, ja pärraft kanoni ja troparide lõppetust:

Pühha Jummal, pühha Wäggen
Kõigepühham Kolmainus Jummal . . . Meie
Issa . . .

Ja siis laulame walju heälega ja pittamisi, kuendamal laulu wiil:

Oh wäggede Issand, olle meiega, sest üht teist abbimeest peale Sind ei olle meil häddades.

Oh wäggede Issand, heida armu meie peale.
 Seddasamma laulab teine koor, ja esimesenne koor laulab 1 salmi:

Esimesenne salm:

Kiitke Jummalat Temma pühhas paikas,
 kiitke Tedda Temma auulisjes lautusjes.

Oh wäggede Issand, olle meiega, sest üht
 teist abbimeest peale Sind ei olle meil häddades.
 Oh wäggede Issand, heida armu meie peale.

Teine koor. Teine salm:

Kiitke Tedda Ta wäggewatte teggude pär-
 rast; kiitke Tedda Temma wägga suurt suurst
 möda. Oh wäggede Issand, olle meiega . . .

Kolmas salm:

Kiitke Tedda pasuna puhhumisjega; kiitke
 Tedda naabli mängiga ja kanneltega. Oh wäg-
 gede Issand, . . .

Neljäs salm:

Kiitke Tedda trummidega ja riddastifku;
 kiitke Tedda keeltega mängiga ja pilliga. Oh
 wäggede Issand, olle meiega . . .

Wies salm:

Kiitke Tedda helledatte filtjeli mängidega;
 kiitke Tedda filtjeli mängidega, mis kauniste

hüidwad: Iggaüks, kel õht on, se kiitku Issandad. Oh wäggede Issand, olle meiega . . .

Siis mõllemad koorid ühes:

Kiitke Jummalat Temma pühhas paikas, kiitke tedda Temma auulisses lautusses. Oh wäggede Issand, olle meiega; sest üht teist abimeest peale Sind ei olle meil häddades. Oh wäggede Issand, heida armu meie peale.

Au olgu Issale . . .

Issand, kui meil polleks Sinnu pühha palujaid, ja Sinnu armu, mis meie peale hallastab, kuidas olleksime siis tohtinud, oh Unnastaja, lauldes Sind kiita, tedda Inglid lõpmatta kiitwad. Oh Süddametundja, hallasta meie hinge peale.

Küid ja ikka . . .

Hirmus sured on mo pattud, oh Jummalasünnitaja! Ma tõttan Sinnu juure, oh Puhhas, ja pallun ärrapeästmist: tulle mo häddalift hinge katsma, ja pallu omma Poega ja meie Jummalat, et Ta mulle mo kurjad teud andeks annaks; oh Sa ainus õnnistud.

Oh kõigepühham Jummalasünnitaja, ärra jätta mind mitte mahha mo ellu aja sees, ärra

usju mind mitte innimeste holeks, waid aita
 isje mind, ja heida armu minnu peale.

Kõik mo lootust heidan ma Sinnu peale,
 oh Jummal Emma, kaitse mind omma warju al.

Palwe:

Oh Kristus Jummal, kes Sa iggal ajal ja
 iggal tunnil taewas ja maa peal kummardud ja
 auustud olled, Sa pittamelelinne, rohkest helde
 ja armulinne, kes Sa õigid armastad ja pat-
 tuste peale armu heidad, kes Sa kõiki tulles
 ellu õnissse tõutusse läbbi lunnastussele kutsud:
 Sa Issje, oh Issand, wõtta wastu meie palwed
 selfinnatsel tunnil ja juhjata meie ellu So käs-
 tude järrele, pühhitse meie hinged ja puhhasta
 meie ihhud, parranda meie mõtted, jelleta meie
 meelt ja päästa meid kõigest kurbdussest, kurjast
 ja haigussest. Piira meid ümber omma pühha
 Inglittega, et meie nende warjamisse läbbi hoi-
 tud ja juhhatud, usju ühhendust ja Sinnu
 liggisamatta auu mõistma saaksime, sest Sinna
 olled kidetud iggaweste. Amen.

Issand, heida armu. (3 korda.)

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Kes Sa üllem olled kui Kerubid . . . Issanda nimmel, õnnista, isja!

Preefter: Oh Jummal, hallasta meie peale ja õnnista meid, lasse omma palle paista meie peale ja olle meile armulinne.

Ja siis teme kolm juurt kummardust, pühha Ehwremi palwet luggedes, ja 12 weiteft kummardust:

Mo ellu Issand ja Wallitseja! Ärra anna mulle mitte laiskusse, meleärraheitmisje, au ahnusse ja tühja lobbisemisje waimu. (Kummardus.)

Waid anna mulle, So jullasele, mele puh-
tusje, allandusse, kannatusje ja armastusse
waimu. (Kummardus.)

Issand, mo Kuningas, lasse mind nähha
mo ülleastmisfi, ja ärra lasse mind mitte mo
wenda hukka mõista, jest Sinna olled fidetud
iggaweste. Amen. (Kummardus.)

Pühha Jummal, pühha Wägger . . . (Kolm
kummardust.)

Oh Kõigepühham Kolmainus Jummal . . .

Meie Issja . . . Issand heida armu, 12 korda,
ja se palwe kõigepühhama Jummalasünnitajale, mis Paulus Ewer-
getibi kloostri munk on kirjutanud.

Oh ilmalaitmatta, puhhas, ilmawiggata ja
ilmasüita Neitsi, Jummalu Pruut, ja Wallitseja;
Sinna ühhendasid omma auusa sünnitamisje

läbbi Jummalat, sedda Sõnna, innimestega, ja
 meie lomust, mis ärralangenud olli, taewaga;
 sinna olled nende lootus, kes ilmalootusjeta on,
 ja nende abbi, kelle peale sõdda tõstetakse; sinna
 olled iggal ajal walmis neid awwitama, kes sinnu
 juure tõtwad, ja olled kõige ristirahwa warju-
 paik. Ärra põlga ka mind pattust ja rojast
 mitte ärra, kes ma rojaste mõttete, sõnnade ja
 teggude läbbi ennaft hoopis kõlwatumaks ollen
 teinud, ja omma melega, laiskusse läbbi, lihha-
 himmude fullasjeks janud; agga Sinna, kui se
 helde Jummalaga Emma, hallasta armulikult ka
 minnu waeje pattuse ja kõlwatuma loma peale,
 ja wõtta wastu mo palwet, mis ma Sulle omma
 rojaste uledega toon. Wallu omma Poega, ja
 meie Wallitsejat ja Isjandat, omma emmalikku
 julgusjega, et Temma ka minnu wastu omma
 heldesüddamelikku hallastust ülles näitaks, mo
 ärraarwamatta pattu teud andeks annaks, mind
 meleparrandamisje poole pöraks ja omma käskude
 mõistlikkuts täitjaks teeks. Jää mo wastu ikka
 armulisjeks ja hallastajaks ja heamelelisjeks:
 olle mulle selle praegusse ellu jees üks ussin
 eestpalluja ja abbisaatja, ning hoiä mind kõige
 waenlaste pealetullemiste eest; juhata mind

lunnastusse tee peale; kaitse mo õnnetumat hinge surma tunnil ja aja ärra temma liggidalt kurja waimude hirmsjad näud; agga sel hirmsjal kohtupäwal peästa mind ärra iggawessesest piinamissesest, ja te mind sinnu Poja ja meie Jummal ärrarääkimatta auu pärrijaks. Sagu ma sedda kätte, oh mo Wallitseja, kõigepuhtam Jummalasünnitaja, sinnu eestkostmisses ja abbiga, sinnu ainu sündinud Poja ja meie Issanda ja Jummal ja meie Lunnastaja Jesusse Kristusse armu ja heldusse pärrast, kelle pärralt on kõik auu, kiitus ja kummardamine, Temma algmatta Issa ja Temma pühha ja hea ja ellawasteggewa Waimuga, nüid ja ikka ja iggaweste. Amen.

Teine palwe meie Issanda Jesusse Kristusese, Antiohiusese Pandekti munga kirjutud:

Anna meile, oh Issand, kes meie nüid maggama lähhäme, ihhu ja hinge rahhu, ja hoia meid pimmeda pattu unne eest ja kõige pimmeda ööjise lihhalikku ihhaldamisse eest. Tallitse lihha himmude tormid, kustuta ärra kurrati tullised noled, mis kawwalaste meie wastu heidetakse. Waigista ärra meie lihha möllamist, uinuta maggama kõik meie maapealsed ja lihhalikkud mõtlemised, ja anna meile, oh Jummal, walwsat

meelt, kassinat mõttet, puhhast süddant, kerget ja kurrati wirastusjest wabhat und. Tõsta meid ülles palwe ajal, et meie olleksime kinnitud Sinnu käskudes ja wõiksimel kindlaste Sinnu kohtuseädussil meles piddada. Te meid kõlblikkuts ka öösel ajal Sulle kiitust laulda, et meie Sinnu, se Issa, ja Poja ja pühha Waimu suurt ja auuwäärt nimme wõiksimel kiita, auustada ja sureks tõsta; nüid ja ikka ja iggaweste. Amen.

Sa kõigeausam ikka=Meitsi, Kristusse meie Jummal Emma, wii meie palwed so Poja ja meie Jummal ette, et Ta Sinnu läbbi meie hinged lunnastaks.

Minnu lootus on se Issa, mo warjupail se Poeg, mo kaitjus se pühha Waim: Sa pühha Kolmainus Jummal, au olgu Sulle.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Issand heida armu. (3 korda.) Unnista.

Nüid kummardawad kõik ommad pead maani, ja preester loeb:

Oh rohkest helde Wallitseja, Issand Jesus Kristus, meie Jummal, wõtta armulikkult meie palwet wastu, meie kõigepuhtama Wallitseja Jummalasünnitaja, ja ikka=Meitsi Maria palwete pärrast, se kalli ja ellawaksteggewa risti wäe läbbi, ausa ilmihhuta taewa Wäggede,

se auusa ja kuulsa Prohmeti Gelfäija ja Kristija Joannese, pühha, kuulsa ja kõigistkidetud Apostlitte, pühha, auustud ja wahwast wõitlejatte Martride, meie wagga ja Jummalakartlikku isfade, pühha ja õige Issanda esiwannematte Jofakimi ning Anna, ja kõige Sinnu pühha innimeste palwete pärraft; anna meile andeks meie pattud, katta meid omma tibade warjuga, aja meilt eemale igga waenlast ja wastast, anna meile rahhulist ellu, oh Issand, heida armu meie ja kõige So maailma peale, ja lunnasta meie hinged, kui hea ja innimessearmastaja.

Eiis tõuswad kõik ülles ja preester ütleb:

Ünnistage mind, auusad isfad ja wennad, ja andke mulle pattusele andeks.

Rahwas: Andku Jummal sulle andeks, auus isja!

Eiis pöörab preester ennaft altari poole ja loeb jedda ekteniat:

Pallugem meie õiget usku Wagga Issewallitseja . . . ja nõnda eddasi, kuidas se keel-õõ Jummalatenistusjes on kirjutud.

Eiis lähhawad kõik ärra ja loewad jedda palwet:

P a l w e :

Anna andeks, oh Issand, kõikile neile, kes meid wihkawad ja meile kurja tewad, te head

neile, kes meile head tewad, täida kõik meie wendade ja sugulaste palwed nende lunnastusfeks ja anna neile iggawest ellu; tulle kaitsma neid, kes haiged maas on, ja anna neile terwist; juhata neid, kes merre peal on; sada neid, kes reisiwad; aita Reisirit sõa ajal, kingi pattude andeksandmist neile, kes meid teniwad ja meile head tewad; hallasta omma rohke heldusse pärast nende peale, kes meid kõlwatumaid on pallunud nende eest palwid teha. Mõttele, oh Issand, meie isjade ja wendade peale, kes enne meid siit ilmast on ärraläinud ja anna neile rahhu ja hingamist seal, kus Sinnu palle walgus paistab. Mõttele, oh Issand, meie wendade peale, kes wangis on, ja hoiu neid igga taggakuusamisse eest. Mõttele, oh Issand, kõige nende peale, kes Sinnu pühha templitte eest hooletandwad ja neile kasju ja head tewad; täida kõik nende palwed nende lunnastusfeks ja anna neile iggawest ellu. Mõttele, oh Issand, ka meie Sinnu allandlikku ja pattuste ning kõlwatumatte jullaste peale, ja walgusta meie mõistust Sinnu tundmisse walgusfega, ja juhata meid omma käskude teeraa peale, meie kõigepühhama Wal litseja, se Jummalasünnitaja ja ikka = Neitsi

Maria, ja kõige So Pühhade palwette pärast;
sest Sinna olled kidetud iggaweste. Amen.

Weikene pärast-öhtu Jummalatenistus.

Preester ütleb: Kidetud olgu meie Jummal...
ja meie loeme: Amen. Au olgu Sulle meie Jum-
mal, au olgu Sulle.

Taewane Kuningas, Sa trööstja, Sa tõe
Waim, kes Sa iggas paikas olled ja kõik täidad,
Sinna se headuste hallikas ja Elluandja, tulle
ja ella meie sees ja puhhasta meid kõigest rojus-
sest, ja päästa meie hinged, oh Armulinne.

Pühha Jummal, pühha Wäggen, pühha
Iggawenne, heida armu meie peale. (3 korda.)

Au olgu Issale... nüid ja ikka...

Kõigepühham Kolmainus Jummal, heida
armu meie peale, Issand, puhhasta meid meie
pattudest, Wallitseja, anna andeks meie ülleast-
mised, Pühha, tulle katsma meie nõdrusid ja
arsti neid omma nimme pärast.

Issand, heida armu. (3 korda.)

Au olgu Issale ja Pojale... nüid ja
ikka...

Meie Issa, kes Sa olled taewas! Pühhitsetud jagu Sinnu nimmi, tulgu meile Sinnu riik, Sinnu tahtminne sündku kui taewas, nõnda ka maa peal, meie iggapäwast leiba anna meile iggapääw, ja anna meile andeks meie wõllad, kui ka meie andeks anname omma wõlglastele; ja ärra sada meid mitte kiusatusse sisse, waid peästa meid ärra sest kurjast.

Preester: Sest Sinnu, se Issa ja Poja ja pühha Waimu pärralt on se riik ja wäggi ja au, nüid ja ikka ja iggaweste.

Suggeja: Amen. Issand, heida armu. (12 korda.)

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Tulge, kumardagem meie Kuninga ja Jummalä ette.

Tulge, kumardagem ja langegem mahha Kristusse, meie Kuninga ja Jummalä ette.

Tulge, kumardagem ja langegem mahha Kristusse, meie Kuninga ja Jummalä Gnese ette.

50 (51) Daweti laul: Jummal, olle mulle armuline omma sure heldusse pärrast, ja kustuta mo ülleastmised omma rohke hallastusse pärrast. Besse mind hästi mo üllekohtust, ja puhhasta mind mo pattust. Sest minna tunnen omma

ülleastmised ja minnu pat on mo ees allati. Sinnu, Sinnu wastu ükspäinis ollen ma pattu teinud, ja sedda, mis So filma ees pahha, ollen ma teinud; sepärast olled Sa õige, kui Sinna rägid, Sa olled puhhas, kui Sa kohhut mõis-
 tad. Wata, üllekohutu sees ollen ma sünnitud, ja pattu sees on mo emma mind ilmale tonud. Wata, Sul on hea meel sest tõest, mis on süd-
 dame põhjas, ja Sa annad mulle jallajas tar-
 kust teada. Puhhasta mind pattust isopiga, et et ma puhtaks saan; pesse mind, et ma lähhan walgemaks kui lummi. Anna mulle römustusse ja rõmu sõnnumid kuulda, et wägga rõõmsaks sawad mo luudkondid, mis Sa olled ärrarõhhu-
 nud. Panne ommad filmad mo pattude eest warjule, ja kustuta ärra kõik mo üllekohhus. So mulle, Jummal, üks puhhas südda ja uenda mo sees kindlat waimu. Ärra heida mind mitte ärra omma palle eest, ja ärra wõtta omma pühha Waimu mitte minnult ärra. Anna mulle jälle omma õnnistusse römustust, ja kinnita mind juhataja waimuga. Ma tahhan Sinnu teed õppetada ülleastujattele, et pattused So poole pöörwad. Oh Jummal, mo õnnis-
 tusse Jummal, peästa mind ärra werre süist,

fiis mo keel laulab röömsaste So õigussest. Jssand, te lahti mo uled, fiis peab mo juu Sinnu kiitust kulutama. Sest tappaohwrid ep olle So mele pärrest, muidu ma annaksin neid; põlletamisje ohwrist ei olle Sul mitte head meelt. Jumjala melepärralised ohwrid on üks rõhnutud waim; ühte rõhnutud ja rusjuks pekstud süddant ei põlga Sa mitte Jummal. Te head omma hea mele pärrest Sionile, ehkita ülles Jerusalemma müürid; fiis on So mele pärrest õigusse ohwrid, ja se ohwer, mis hoopis ärrapõlletakse, fiis wiakse wärsja So altari peale.

69 (70)es Daweti laul: Oh Jummal, tõtta mind peästma, Jssand, tõtta mulle appi! Häbbenegu ja jagu häbbisje, kes mo hinge püüawad; tagganegu taggasi ja punnastagu häbbi pärrest ärra, kel hea meel on mo õnnetussest. Mingu need taggasi omma häbbi pärrest, kes ütlewad: Hästi, hästi! Olgu röömsad ja römustagu Sinnu sees kõik, kes Sind otsiwad; ja kes So õnnistust armastawad, üttelgu allati: Jummal jagu juureks! Agga minna ollen willets ja waene: oh Jummal, tõtta mo juure! Sinna olled mo abbi ja ärrapeästja; Jssand ärra wiwi mitte.

142 (143) Taweti laul: Issand! kule mo palwet, wõtta kuulda mo allandlikkusi pallumisssi omma tõssi-
 dusse pärrast, kule mind omma õigusse pärrast,
 ja ärra minne mitte kohtusse omma sullasega,
 sest ükski ellus inimenne ep olle õige Sinnu
 palle ees. Sest waenlane ajab mo hinge tagga,
 ta rõhhub mo ellu mahha, ta panneb mind
 istuma pimmedussesse kui neid, kes ammugi
 furnud. Ja mo waim nõrkeb ärra mo sees,
 ja mo südda ehmatab wägga ärra minnu sees.
 Agga ma tulletan omma meele neid päiwi, mis
 wannast, ma mõtlen järrele kõik So teggemist, ma
 mõtlen järrele So kätte tööd. Ma lautan ommad
 käed laiali So poole, mo hing himmustab So
 järrele kui maa, mis märga tahhab. Kule mind
 pea, Issand, mo waim lõppeb ärra; ärra panne
 omma pallet mitte mo eest warjule, et ma mitte ei
 ja nende sarnatseks, kes hauda alla lähhäwad. Anna
 mulle aegjaste kuulda omma heldust, sest et ma
 Sinnu peale lodan. Anna mulle teada sedda teed, mis
 ma pean käima; sest mo hing himmustab wägga So
 järrele. Beästa mind, Issand, mo waenlaste käest,
 sest ma tõttan So juure. Öppeta mind teggema
 omma mele pärrast, sest Sa olled mo Jummal. Sinnu
 hea Waim, se juhhatagu mind tasjase tee peale. Iss-

санд! te mind ellawaks omma nimme pärast, jada wälja mo hing kitsikussest, omma õigusse pärast. Ja kauta mo waenlased omma heldusse pärast, ja hukka ärra kõik, kes mo hingele kitsast tewad, sest minna ollen Sinnu jullane.

Mu olgu Jummalale kõrges, ja maa peal rahhu, innimestest hea meel. Meie kidade Sind meie hüiame Sind õnsaks, meie kummardame Sind, auustame Sind ja tänname Sind So jure au pärast. Oh Issand, taewa Kuningas, Jummal, Issa, Kõigeüllespiddaja, Issand, ainus-sündinud Poeg, Jesus Kristus, ja pühha Waim. Issand, Jummal, Jummalal Tal, Issa Poeg, kes Sa maailma pattu Ennese peale wõtjid, heida armu meie peale; kes Sa maailma pattud Ennese peale wõtjid, wõtta wastu meie palwet; kes Sa Issa parremal käel istud, hallasta meie peale. Sest Sinna olled üksi pühha, Sinna olled ainus Issand, Jesus Kristus Jummalal ja Issa auuks. Amen.

Igga õõse kidan ma Sind, ja auustan ma So nimme iggaweste ja iggawesjeks ajaks. Issand, Sa olled meie warjupait põlwest põlweni; ma ütlesin: Issand, olle mulle armulinne, te terweks mo hinge, sest ma ollen So ees pattu teinud. Issand, Sinnu juure tõttan ma, õppeta

mind omma tahtmist teggema; jest Sinna olled mo Jummal; Sinnu juures on ellu hallikas; Sinnu walgusjes same meie walgust näggema. Lauta wälja omma armu nende peale, kes Sind tundwad.

Jssand, aita meid se öö pattudest ennast hoida. Kidetud olled Sinna, Jssand, meie wanematte Jummal, kidetud ja auustud olgu Sinnu nimmi iggaweste. Amen.

Sinnu arm, oh Jssand, olgu meie peal, nõnda kui meie So peale lodame. Kidetud olled Sinna, Jssand, õppeta mulle omma seädmissi. Kidetud olled Sinna, Wallitseja, anna mulle mõista ommad seädmissjed. Kidetud olled Sinna, Pühha, walgusta mind omma seädmistega.

Jssand, Sinnu heldus kestab iggaweste. Ürra põlga omma kätte tööd mitte ärra. Sinnu pärralt on kiitus, Sinnu pärralt on kiitusje laul, Sinnu pärralt on au, Sinnu se Jssa ja Poja ja Pühha Waimu pärralt, nüid ja ikka ja iggaweste. Amen.

Minna ussun se ainu Jummal, se Jssa, se Kõigeüllespiddaja, se taewa ning maa ja kõige nähtawa ja näggematta lomade Looja jisse; ja se ainu Jssanda Jesusse Kristusse, se ainusündi-

nud Jummalaja Poja sisse, kes Issast on sündinud enne kõiki aegu, Walgus Walguslest, tõsine Jummal tõsijest Jummalast, sündinud, mitte lodud, Issaga ühhelomulinne, kelle läbbi kõik lodud on; kes meie innimeste ja meie lunastamisega pärrast on mahhatulnud taewast, ja lihha sisse sanud se pühha Waimu ja Neitsi Maria läbbi ja innimeseks sanud; kes meie pärrast on risti löödud Pontiusse Pilatusse ajal, ja kannatanud ning mahhamaetud, ja üllestõusnud kolmandamal päwal kirjade järrele; ja kes on ülleslänud taewa ja istub Issa parremal käel, ja kes jälle saab auuga tulles kõhnut mõistma ellawatte ja surnutte üle, ja kelle rigil ei ja otja ollema. Ja se pühha Waimu, se Issanda, se Elluloja sisse, kes Issast wälja lähhäb, kedda ühtlassi Issa ja Pojaga kumardakse ja austakse, ja kes Prohwetide läbbi rääkinud on. Ühhe ainsa, pühha, kõigemaapealse ja Apostlikku Kogudusse sisse. Ma tunnistan ühte ristmist pattude andeksandmiseks. Godan surnutte üllestõusmist ja ühte tulles aja ellu. Amen.

Pärraft jedda loeme: On kõhnut tõeste õnsaks kiita, Sind, Jummalajunnitajat . . . Pühha Jummal,

pühha Wägget Kõigepühham Kolmainus
Jummal . . . Meie Issa . . .

Siis jelle pühha innimesse tropar, kelle mällestust sel päwal petasse, templi pühha tropar ja need troparid, mis siin allamal on kirjutud; agga kui pühha on, siis loe ükspäinis jelle pühha päwa tropari.

Oh meie wannematte Jummal, kes Sa allati meiega omma heldusse järrele teed, ärra wõtta meilt mitte ärra omma armu, waid aita meid rahhu sees ellada nende palwette pärrast.

So Koggudus, oh Kristus Jummal, on se kõige maailmapealse kannatajatte werrega, otsegu purpuri ja kalli linnase riidega ehhitud, ja nende pärrast hüiab ta So poole: sada omma heldust omma rahwale, anna rahhu omma Koggudussele ja suurt armu meie hingedele.

Au olgu Issale ja Pojale ja pühha Waimule.

Lasse puhhata, oh Kristus, omma fullaste hinged ühhes Pühhadega seal, kus ei olle haigust, ei kurbdust, egga õhkamist, waid kus üks lõp-matta ellu on.

Nüüd ja ikka ja iggaweste. Amen.

Anna meile omma rahhu, oh Issand, kõige Pühhade ja Jummalasünnitaja palwette pärrast, ja heida armu meie peale, oh ainus helde.

Jssand, heida armu. (40 korda). Ja sefinnane
 palwe:

Palwe:

Oh Kristus, Jummal, kes Sa iggal ajal
 ja iggal tunnil taewas ja maa peal kummardud
 ja auustud olled, Sa pitkamelelinne, rohkest
 helde ja armulinne, kes Sa õigid armastad, ja
 pattuste peale armu heidad, kes Sa kõiki tulles
 ellu õnsusse tõutusse läbbi lunnastussele kutsud.
 Sa Jsse, oh Jssand, wõtta wastu meie palwed
 sel finnatfel tunnil ja juhata meie ellu So
 käsude järrele, pühhitse meie hinged ja puhhasta
 meie ihhud, parranda meie mõtted, jelleta meie
 meelt, ja peästa meid kõigest kurbdussest, kurjast
 ja haigussest. Piira meid ümber omma pühha
 Inglittega, et meie nende warjamisse läbbi hoitud
 ja juhhatud, ussu ühhendust ja Sinnu liggi-
 samatta au mõistma saaksime, sest Sinna olled
 kidetud iggaweste. Amen.

Jssand, heida armu. (3 korda.)

Au olgu Jssale . . . nüid ja ifta . . .

Kes Sa üllem olled kui Kerubid . . .

Jssanda nimmel, õnnista, isja!

Preester: Oh Jummal, hallasta meie peale ja õnnista meid, lasse omma palle paista meie peale, ja olle meile armulinne.

Suggeja: Amen.

Palwe Jummalale Emmale:

Oh ilmalaitmatta, puhhas, ilmawiggata ja ilmasüita Neitsi, Jummalale Pruut, ja Wallitseja, sinna ühhendasid omma ausa sünnitamisse läbbi Jummalat, sedda Sõnna, innimestega, ja meie lomust, mis ärralangenud olli, taewaga; sinna olled nende lootus, kes ilmalootusjeta on ja nende abbi, kelle peale sõdda tõstetakse; sinna olled iggal ajal walmis neid awwitama, kes sinnu juure tõtwad, ja olled kõige ristirahwa warju paik. Ärra põlga ka mind pattust ja rojast mitte ärra, kes ma rojaste mõttete, sõnuade ja teggude läbbi ennast hoopis kõlwatumaks ollen teinud, ja omma melega, laiskusse läbbi, lihhahimmude sullasets sanud; agga Sinna, kui se helde Jummalale Emma, hallasta armulikult ka minnu waeße pattuse ja kõlwatuma loma peale, ja wõtta wastu mo palwet, mis ma Sulle omma rojaste uledega toon. Wallu omma Poega ja meie Wallitsejat ja Issandat, omma emmalikku

julgusjega, et Temma ka minnu wastu omma
 heldesüddamelikku hallastust ülles näitaks, mo
 ärraarwamatta pattu teud andeks annaks, mind
 meleparrandamisje poole pööraks ja omma käs-
 tude mõistlikuks tättjaks teeks. Jää mo wastu
 ikka armulisjeks ja hallastajaks ja heamelelissjeks:
 olle mulle selle praegusje ellu sees üks usfin
 eestpalluja ja abbisaatja, ning hoiä mind kõige
 waenlaste pealetullemiste eest; juhata mind
 lunnastusje tee peale; kaitse mo õnnetumat
 hinge mo surma tunnil, ja aja ärra temma
 liggidalt kurja waimude hirmsad näud; agga sel
 hirmsal kohtupäwal peästa mind ärra iggawes-
 sest piinamisjest, ja te mind sinnu Poja ja meie
 Jummalä ärrarääkimatta au pärrijaks. Sagu ma
 jedda kätte, oh mo Wallitseja, kõigepühham
 Jummalasünnitaja, Sinnu eestkostmisje ja abbiga,
 sinnu ainusündinud Poja ja meie Issanda ja
 Jummalä ja meie Lunnastaja Jესusje Kris-
 tusje armu ja heldusje pärrast, kelle pärralt on
 kõik au, kiitus ja kummardaminne, Temma alg-
 matta Issä ja Temma pühha ja hea ja ella-
 waksteggewa Waimuga, nüid ja ikka ja igga-
 weste. Amen.

Palwe Issanda Jeesuse Kristussele:

(Sebda palwet on kirjutanud Pandekti munk Antiohus.)

Anna meile, oh Issand, kes meie nüüd maggama lähhäme, ihhu ja hinge rahhu, ja hoia meid pimmeda pattu unne eest ja kõige pimmeda võse lihhalikku ihhaldamisse eest. Tallitse lihha himmude tormid, kustuta ärra kurrati tullised noled, mis kawwalaste meie wastu heidetakse. Waigista ärra meie lihha möllamist, uinuta maggama kõik meie maapealsed ja lihhalikud mõtlemised ja anna meile, oh Jummal, walwsat meelt, kassinat mõttet, puhhast süddant, kerget ja kurrati wirastussest wabbat und. Tõsta meid ülles, palwe ajal, et meie olleksime kinnitud Sinnu käskudes ja wõiksimel kindlaste Sinnu kohtuseädussil meeles piddada. Te meid kõlblikkus ka öösel ajal Sulle kiitust laulda, et meie Sinnu, se Issa ja Poja ja pühha Waimu suurt ja auwäärt nimme wõiksimel kiita, austada ja sureks tõsta; nüüd ja ikka ja iggaweste. Amen.

Sa kõigeausam ikka=Neitsi, Kristusse meie Jummal Emma, wii meie palwed So Poja ja meie Jummal ette, et Ta Sinnu läbbi meie hinged lunnastaks.

Pühha Joannikiusse palwe:

Mo lootus on se Issa, mo warjupait se
 Hoeg, mo kaitaja se pühha Waim: Sa pühha
 Kolmainus Jummal, au olgu Sulle.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . .

Issand, heida armu. (3 korda.) **Ünnista!**;
 Siis ärralaskmisse sõnnad, ja andeksandmisse palluminne preestrilt,
 kuidas se sure Pärast-õhtu Jummalatenistuses on kirjutatud.

**Pühhapäwa ärralaskmisse troparid, laulud
 Jummalasünnitaja auks ja ipakoid kahhek-
 sal lauluwisiil.**

Uuel lauluwisiil. Tropar: Et kül Judid haua kiwvi
 pitseriga kinni pannid ja sõamehhed So kõige-
 puhtamat ihhu hoidsid, siiski tõusid Sa, oh
 Lunnastaja, kolmandamal päwal furnust ülles
 ja andsid maailmale ellu. Sepärast hüidsid
 taewa Wäed So poole, oh Elluandja: Au olgu
 Sinnu furnust ülestõusmisjele, au olgu Sinnu
 rigile, au olgu Sinnu lunnastusse teule, oh
 Kristus, Sa ainus Innimessearmastaja.

Laul Jummalasünnitajale: Kui Kabriel Sulle kulu-
 tas: olle rõmus, Neitsi! siis hakkas temma sõnna

ajal se kõikide Wallitseja lihha sisse saama
Sinnus, kui ühes pühhas laekas, kuidas se
õiglane Tawet Sind nimmetab; Sind nähti
rumilisem ollewat, kui taewas, kui Sa omma
Loojat kandsid. Au olgu Sellele, kes ennast
Sinnu sisse asjutas, au olgu Sellele kes Sin-
nuft sündis; au olgu Sellele, kes Sinnust sün-
dides, meid ärrapeästis.

Spatoi: Kõõwli meleparrandamine saatis tedda
paradiisi, ja salwitoojatte nut kulutas rõmu;
sest Kristus Jummal, kes maailmale suurt armu
annab, on üllestõusnud.

2sel lauluwisiil. Tropar: Kui Sa alla läksid sur-
male, oh surrematta Ellu, siis surmasid Sa
põrgut omma Jummalikku walgusfega, ja kui
Sa surnuid maa alt ärratasid, siis hüidsid kõik
taewa Wäed: oh Elluandja Kristus, meie Jum-
mal, au olgu Sulle.

Laul Jummalasünnitajale: Oh Jummalasünnitaja!
kõik need jalla asjad, mis Sinnuga ollid sündi-
nud, on ülle mõistusse ja üpris wägga ausad;
Sind puhtusses kinnitud ja neitsi põlwes hoitud,
tunti tõeste emma ollewat, kui Sa tõsist Jum-
malat sünnitasid; pallu Tedda, et meie hinged
lunnastud jaaksid.

Ipatoi: Pärrest Sinnu kannatamist, tullid naesed hana juure Sinnu ihu salwiga wõidma, oh Kristus, Jummal, näggid Inglid haudas ollewad ja ehmatafid ärra, sest nad kuulsid nende käest, et Issand, kes maailmale suurt armu annab, on üllestõusnud.

3mal lauluwifil: Tropar: Diskagu kõik taewa kodadafondsed, olgu wägga röömsad kõik maapealsed lomad! Sest Issand on omma käewarrega suurt wägge üllesnäitnud; Ta rõhhus surmaga surma mahha, ja olli se esfimenne furnuttest, Ta päästis meid põrgu hauast ärra ja kinkis maailmale suurt armu.

Laul Jummalasünnitajale: Sind laulame meie kiites, oh Jummalasünnitaja Meitsi, kes Sa meie suggu lunnastamises abbits ollid; sest Sinnu Poeg ja meie Jummal wöttis Sinnust saadud lihaga risti wallu kannatada ja päästis meid hukatussest ärra: sest Temma on Innimessearmastaja.

Ipatoi: Se hiilgaw Ingel, kedda nähhes salwitoojad naesed ärraehmatafid, waigistas neid selle sõnnumega: mis teie ellawat haudas otsite? Ta on üllestõusnud ja hauad tühjaks teinud. Mõistke sedda, et se hukatusse põlwe ärrahäwitaja on se muudmatta Jummal, ja üttelge Jummalale:

Oh mis kartusse väärt on So teud, sest Sinna olled innimesse suggu ärralunnastanud.

4al lauluwifil. Tropar: Kui need Issanda järrelkäijad naesed sedda römust furnust üllestõusmisse sõnnumit Ingli suust kuulsid ja sest esfiwannema hukkamõistmisest lahti said, siis rääkisid nemmad titeldes Apostlitlele: surm on ärrakautud, sest Kristus Jummal, kes maailmale suurt armu kingib, on furnust üllestõusnud.

Laul Jummalasünnitajale: Oh Jummalasünnitaja! se sallaja asfi, mis algmisest warjul peetud, ja Inglittelgi teadmatta olli, sai Sinnu läbbi awalikkus, kui Jummal Sinnust neile ilmus, kes maa peal ollid, ja innimeseks sai, omma lomusfi ühhendades, agga mitte ühte seggades, ja omma tahtmist möda meie pärrast risti kannatada wöttis ja temma läbbi sedda esfimest innimest ülles ärratas, ja meie hinged surmast päästis.

Spatoi: Need salwitoojad naesed, kes enne kui Apostlid hana juure tullid, kulutasid neile Sinnu immelikkust üllestõusmisest, oh Kristus, et Sinna olled üllestõusnud, kui Jummal, kes maailmale suurt armu kingib.

5mal lauluwifil. Tropar: Oh usklikud! laulgem ja kummardagem sedda Sõnna, kes nisamma algmatta on kui Issa ja Waim, ja Neitsist sündis meie lunnastusseks, sest Temma wõttis ihhuga risti peale minna ja surma kannatada ja furnuid üllesärratada omma auja üllestõusmise läbbi.

Laul Jummalasünnitajale: Olle rõmus, Sa läbbikäimatta Issanda uks, olle rõmus, Sa nende müir ja warju paik, kes Sinnu juure tõtwad; olle rõmus, Sa waike saddam ja abbiellutundmatta pruut, kes Sa ihhu polest omma Loojat ja Jummalat sünnitasid; pallu ikka nende eest, kes Sinnu Woega kiites laulwad ja kummardawad.

Ipatoi: Need salwitoojad naesed ehmatasid ärra Inglit nähhes, agga kui naad Sinnu üllestõusmisest teada said, siis täitis nende hinge rõõm, ja naad kulutasid Apostlitele: kulutage pagganatte seas Issanda furnust üllestõusmist, ja tehke immetähhed Issanda wäggewa abbiga, kes meile juurt armu annab.

6mal lauluwifil. Tropar: Inglitte wäed ilmusid So hana juures, ja ta wahhid said hirmu pärrast otsegu furnuks, ja Maria seisib So hana juures, Sinnu kõigepuhtamat ihhu otsides; Sa wõtsid

põrgurigi wangi, ja ei sanud temmast kiusatud; Sa ilmusid Neitsile, oh Elluandja. Oh furnust ülestõusnud Issand, au olgu Sulle.

Saul Jummalasünnitajale: Sinna, kes Sa sedda õnnistud naeste seas omma emmaks nimmetasid, tullid omma hea tahtmist mööda kannatama; ja läksid ristipuu peale, et Adamat ülesotsida, ja ütlesid Inglitele: olge rõõmsad ühes Minnuga, sest se kaddunud trahma rahha on ülesleitud! Au olgu Sulle, meie Jummal, kes Sa kõik targaste olled teinud.

Spafoi: Omma meelewallasise ja elluandja surma läbbi, oh Kristus, rõhhusid Sa põrgu wärrawad katki, kui Jummal, ja teggid meile sedda endist paradisi jälle lahti, ja furnust ülestõustes, peästsid Sa meie ellu hukkatussest.

7mal lauluwiiil. Tropar: Sa hukkasid omma ristiga surma, teggid rõõwlile paradisi ukshed lahti, muudsid salwitooja naeste nuttu rõmuks ja käskisid neid Apostlitele kuulutada, et Sinna olled furnust ülestõusnud, oh Kristus Jummal, kes Sa maailmale suurt armu kingid.

Saul Jummalasünnitajale: Oh kõigist kidetud Neitsi! et Sa meie ülestõusmisse töö juures kalliks warraks olled sanud, siis tõmba meid, kes Sinnu

peale lodame; pattu orrust ja süggawussest wälja; sest Sinna, meie Lunnastajat sünnitades, peästsid ärra neid, kes pattu süi al ollid; neitsi ollid Sa enne sünnitamist, neitsi sünnitamisses, ja jäid ka pärrast sünnitamist neitsiks.

Spakoi: Oh Kristus Jummal, kes Sa meie näggu Ennese peale wötsid, ja lihha polest risti surma kannatasid, lunnasta mind omma surnust üllestõusmisse läbbi, kui Innimessearmastaja.

Smal lauluwifil. Tropar: Sa tullid üllewelt, oh Helde, said kolmeks päwaks mahhamaetud, et meid pinast ärrapeästa. Oh meie Ellu ja üllestõusmine, Issand, au olgu Sulle.

Laul Jummalasünnitajale: Oh helde Issand, kes Sa meie pärrast Neitsist sündisid ja ristilöömist kannatasid, kes Sa omma surma läbbi surma ärrahukkatasid ja surnust üllestõusmist näitsid, kui Jummal. Ärra põlga mitte neid, kedda Sa omma käega olled lonud. Näita omma armastust innimeste wastu, oh Armuline, wõtta wastu omma Emma palwed, mis Ta meie eest teeb, ja lunnasta, oh meie Lunnastaja, neid innimesi, kes meelt on ärraheitmas.

Spakoi: Kui need salwitoojad naesed Elluandja haua juure tullid, siis otsisid naad Issandat,

sedda, kes suremata, surnutte juurest, agga kui naad rõmusõnnumed Inglise kuulda said, siis kulutasid naad Apostlitele: Kristus Jummal, kes maailmale suurt armu annab, on surnust ülestõusnud.

Ärralaskmise laulud Jummalasünnitaja auks,
 mis kõige se aasta läbbi lauldakse öhtu Jummalatenistusel ja hommiku Jummalatenistusel pärrast sedda kui lauldud saab: **Se on Jummal Issand . . .**
 ja hommiku Jummalatenistusse lõppetusel.

I^{el} lauluwisil.

Pühapäwal öhtu ja Esmaspäwal hommiku pärrast: **Se on Jummal Issand . . .**: Kõik lomad rõmusetawad ennast, nähhes sedda kõigesuremat sallaja asja, oh Jummalast õnnistud Neitsi; sest ilma mehhetundmisjeta said ja käima peale, ja sünnitasid ärrarääkimatta wisil Sedda, kelle peale Inglise wäehulgadki ei wõi wadata. Ballu Sedda meie hingede lunnastamise pärrast.

Hommikutenistuse lõppetusel: **Olle rõmus, oh kõigepuhtam Jummalasünnitaja, Sa abbiellutundmatta Pruut, kes ja taewas olled õnnistud ja maa peal saad kidetud.**

Esmapäeval õhtu ja Teisipäeval hommiku pärast: Se on Jummal Issand . . .: Oh õnnistud Jummalasünnitaja, kes Sa ärrapõllematta Jummalikku tuld omma ihhuse wõtsid ja ilma mehhetundmisseta Issanda, se ellu hallika ilmale töid, aita neid, kes sind kiites laulwad.

Hommikutenistusse lõppetusel: Oh Jummalasünnitaja, kes sa maa peal ilma isjata Sedda sünnitafid, kes taewas ilma emmata ärramõistmatta ja ärrarääkimatta wiisil olli sündinud, pallu Tedda meie hingede lunnastamisse pärast.

Teisipäeval õhtu ja Keisnädalal hommiku pärast: Se on Jummal Issand . . .: Oh kõigepuhtam Neitsi, sa olled meie eestpallujaks sanud, ja sinnu palwete läbbi same meie kõigest kurjussest ärrapeastetud, ja sinnu Poja risti läbbi hoitud, se pärast lidame meie sind kõik waggast süddamest, nõnda kui kohhus on.

Hommikutenistusse lõppetusel. Olle rõmus, oh kõigepuhtam . . .

Keisnädalal õhtu ja Neljapäeval hommiku pärast: Se on Jummal Issand . . .: Oh õnnistud Jummalasünnitaja, kes Sa ärrapõllematta . . .

Hommikutenistusse lõppetusel: Oh Jummalasünnitaja, kes sa maa peal ilma isjata . . .

Rehaspäwal õhtu ja Keedel hommitu pärrast: Se on Jummal Isjand . . . : Oh kõigepuhtam Neitsi, Sa olled meie eestpallujaks . . .

Hommitutenistusje lõppetusel: Olle rõmus, oh kõigepuhtam . . .

Keedel õhtu ja Laupäwal hommitu pärrast: Se on Jummal Isjand . . . : Kui Kabriel sulle kulutas . . .

Hommitutenistusje lõppetusel: Oh Jummalasünnitaja, kes sa maa peal ilma isjata . . .

2^{tel} lauluwisiil.

Pühhapäwal õhtu ja Esmaspäwal hommitu pärrast: Se on on Jummal Isjand . . . : Oh Jummalasünnitaja, sa armu hallikas, te mind omma armu wäärt; waata mahha selle rahwa peale, kes pattu on teinud, ja näita, kui ifka, omma wägge ülles, sest sinnu peale lootes, hüiame meie so poole, kui ükskord Kabriel, se waimulikku Wäggede üllem: olle rõmus!

Hommitutenistusje lõppetusel: Oh ärrarääkimattaWalgusje pühha Emma, meie kidame sind waggast süddamest ja auustame sind Inglitte kiitusje lauludega.

Esmapäwal õhtu ja Teisipäwal hommitu pärrast: Se on Jummal Isjand . . . : Sinnu läbbi olleme meie

Zummalikku ollemisje osjalisjeks sanud, oh itka
 Neitsi Zummalasünnitaja; sest sinna olled meile
 sedda lihaksjanud Zummalat sünnitanud; se-
 pärrast kidame meie sind waggast süddamest,
 nõnda kui kohhus on.

Hommitutenistusje lõppetuzjel: Meie kidame Sind, oh
 Zummalasünnitaja, ja hüiame: olle rõmus, oh
 loojaminnematta Walgusje pilw, kes Sa sedda
 au Issandat omma sülles kandsid.

Teisipäwal õhtu ja Reiknädalal hommitu pärrast: Se on
 Zummal Issand . . .: Kõigeennam õnnistud olled
 sinna, oh Zummalasünnitaja Neitsi . . .

Hommitutenistusje lõppetuzjel: Meie kidame sind, oh
 Zummalasünnitaja ja hüiame: Olle rõmus, sinna
 se kep, kellest Zummal ilma seemneta üllestaswas
 ja puu peal surma ärrakautas.

Reiknädalal õhtu ja Neljaspäwal hommitu pärrast: Se on
 Zummal Issand . . .: Sinnu läbbi olleme meie
 Zummalikku ollemisje . . .

Hommitutenistusje lõppetuzjel: Meie kidame sind, oh
 Zummalasünnitaja, ja hüiame: Olle rõmus, oh
 loojaminnematta Walgusje . . .

Neljaspäwal õhtu ja Reedel hommitu pärrast: Se on Zum-
 mal Issand . . .: Kõigeennam õnnistud olled
 sinna, oh Zummalasünnitaja Neitsi . . .

Hommitutenistusje lõppetusel: Meie kidade sind, oh Jummalasünnitaja ja hüüame: Olle rõmus, sinna se lep . . .

Rebel õhtu ja laupäeval hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Oh Jummalasünnitaja! kõik need sallajad asjad, mis Sinnuga ollid sündinud . . .

Hommitutenistusje lõppetusel: Oh ärraräkimatta Walgusse pühha Emma . . .

Kui: „Se on Jummal Issand“ asjemel: „Hal-
leluja“ jaab laulbud, siis lauldasje needsinatsjed troparid, 2jel lauluwifil:

Oh Apostlid, Martrid, Prohwetid, üllemad preestrid, waggad ja õiglassed, kes teie omma head wõitlemist ollete lõppetanud ja usku kinnipiddanud, et teil niid julgus on Lunnastaja ees, pallume meie teid: Palluge Tedda, kui sedda armulist, meie eest, et meie hinged lunnastud saaksid.

Wõtke, oh armulinne Issand, so sullaste hingede peale, ja anna neile andeks kõik pattud, mis naad omma ellu ajal on teinud; sest ükski polle puhhas pattust, kui agga Sinna üksnes, kes Sa wõid ka nende maggama läinud hingedele rahhu anda.

Oh ärraräkimatta Walgusse Emma . . .

3mal lauluwisiil.

Pühapäwal õhtu ja Esmaspäwal pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Kabriel panni immeks Sinnu neitsilikku illu ja suurt puhtust, ja hüidis Sinnu poole: Mis kõlblikku kiitusse laulu wõin ma Sulle laulda, ehk mis nimmega Sind nimmetada, ma ollen kahhe wahhel ja ehmatan ärra; sepärrast hüian ma So poole, ni kui mulle on kästud: Olle rõmus, kes Sa olled armu sannd.

Hommitutenistusse lõppetussel: Kus keegi abbi leiab, jenna tõttab temma ka, ja kus wõiks ühte teist nisuggust warjupaika leida, kui Sinnu juures, oh Jummalasünnitaja, kes ja meie hinged kaitsed.

Esmaspäwal õhtu ja Teispäwal hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Oh Jummalasünnitaja, Sa olled meile warjupaigaks ja tuggewusjeks, ja kõige maailmale wäggewaks abbits, sepärrast hoiameid kõige hädda eest omma palwete läbbi, oh ainus õnnistud.

Hommitutenistusse lõppetussel: Kus keegi abbi leiab . . .

Teispäwal õhtu ja Reknäddalal hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Ühte wallitsusse keppi, sinnu Poja risti olleme meie sanud, oh Jummalasünnitaja, miska meie kõik waenlaste wäed

ärrawõidame, find allati kõige armastusjega
kiites.

Hommikutenistuse lõppetuseel: Oh Jummalasünnitaja,
Sinna olled meile warjupaigaks . . .

Reiknädalal õhtul ja Neljaspäwal hommitu pärrast: Se on
Jummal Isjand . . .: Prohwetid on kulutanud,
Apostlid on õppetanud, Martrid on tunnistanud,
ja meie olleme uskunud, et sinna se tõssine
Jummalasünnitaja olled; sepärrast kidade meie
ka Sinnu ärrarääkimatta wiisil sündinud Poega.

Hommikutenistuse lõppetuseel: Kus keegi abbi leiab . . .

Neljaspäwal õhtu ja Rebel hommitu pärrast: Se on Jum-
mal Isjand . . .: Ühte wäggewat wallitusse
keppi . . .

Hommikutenistuse lõppetuseel: Oh Jummalasünnitaja,
sinna olled meile warjupaigaks . . .

Rebel õhtu ja Laupäwal hommitu pärrast: Se on Jum-
mal Isjand . . .: Sind laulame meie kiites, oh
Jummalasünnitaja, Neitsi, kes ja meie suggu
lunnastamises . . .

Hommikutenistuse lõppetuseel: Prohwetid on kuluta-
nud . . .

4mal lauluwifil.

Pühhapäwal õhtu ja Esmapäwal hommiku. Sulle, kes Sa templis, ses kõigepühhamas paikas, said ülleskastwatud, ja usju ja tarkusse ja neitsilikku põlwe ehtega ollid ehhitud, Sulle tõi Kabriel terretamist taewast ja hüidis: Olle rõmus, Sa õnnistud, olle rõmus, Sa kõige ennam auustud, Issand olgu sinnuga.

Hommikutenistusse lõppetusel: Et ja üllem ollid kui kõik loodud lomad, sepärrast ei mõista meie mitte õigel wiisil sind kiita, oh Jummalasünnitaja, agga meie pallume sind, hallasta armu polest meie peale.

Esmapäwal õhtu ja Teispäwal hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Meie pattused ja waesed, tõttagem kõigest wäest Jummalasünnitaja juure, ning langegem temma ette mahha, ja ommad pattud kahhetsedes, hüidkem süddame põhjast: Oh Wallitseja, olle helde meie wastu, ja aita meid, rutta appi, sest meie lähhäme hukka omma pattude koorma al, ärra sada tühjalt ärra omma jullasi, sest Sinna ollid meie ainus lootus.

Hommikutenistusse lõppetusel: Meie kidade sind, oh Jummalasünnitaja, ja hüiame: Sa ollid se

põestas, kus sees Moses sedda Jummalikku tuld näggi, mis mitte ärra ei põlletanud.

Teispäwal õhtu ja Reßnädalal hommitu pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Oh ilmalaitmatta Neitsi, ja Kristusse, meie Jummalaga Emma, sinnu kõige-pühhamast hingest läks siis möde läbbi, kui sa omma Poega ja meie Jummalat näggid Temma tahtmist mööda risti poodud ollewat. Ballu Sedda lõpmatta, oh õnnistud, et Ta meile meie pattud andeks annaks.

Hommitutenistusse lõppetusel: Meie kidame sind, oh Jummalasünnitaja, ja hüiame: Sa olled se mäggi, kelle küljest se kiwvi ärraräkimatta wißil mahhalanges, ja põrguwärrawad katti rõhhus.

Reßnädalal õhtu ja Neljaspäwal hommitu pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Sedda Issa Sõnna, Kristust, meie Jummalat, kes Sinnust on lihhaks sanud, olleme meie tundma õppinud, oh Jummalasünnitaja, Neitsi, ja ainus puhhas ja ainus õnnistud, sepärrast auustame meie sind lõpmatta kiitusse lauludega.

Hommitutenistusse lõppetusel: Et sa üllem olled kui kõik loodud loomad . . .

Neljaspäwal õhtu ja Redel hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . . : Oh ilmalaitmatta Neitsi, Sa Kristusse . . .

Hommikutenistusse lõppetusel: Meie kidade sind, oh Jummalasünnitaja, ja hüiame: Sa olled se mäggi . . .

Redel õhtu ja Laupäwal hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . . : Oh Jummalasünnitaja, se fallaja asfi, mis algmisest . . .

Hommikutenistusse lõppetustel: Meie kidade sind, oh Jummalasünnitaja, ja hüiame: Sa olled se põesjas . . .

5mal lauluwiiil.

Pühhapäwal õhtu ja Esmaspäwal hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . . : Ühhes taewa Inglittega ja maapealste innimestega hüiame meie rõmu heäleaga so poole, oh Jummalasünnitaja: olle rõmus, Sa uks, kes ja laiem olled kui taewad; olle rõmus, Sa ainus maapealste ärrapeästminne, olle rõmus, Sa puhhas, kes ja armu olled sanud, ja sedda lihaks sanud Jummalat olled sünnitanud.

Hommikutenistusse lõppetusel: Oh Kristus, Jummal, kes Sa Neitsist kõige maailmale hüilgades ülles=

paistsid, ja Temma läbbi meid walgusse lapsiks teggid, heida armu meie peale.

Esmapäwal õhtu ja Teispäwal hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Anna pea omma sullas=tele omma kaitsemist, abbi ja armu nähha, ja waigista, oh Puhhas, meie tühja mõttete laened, ja tõsta mo langenud hinge ülles, oh Jummalasünnitaja, sest ma tean, oh Meitsi, ma tean, et sa sedda wõid teha, mis sa tahhad.

Hommikutenistusse lõppetuseks: Oh kõigepühham Jum= mala Emma, ja ristirahwa müür, aita nii kui ikka omma sullasid, kes holega so poole hüid=wad: panne häbbematta ja uhkemeleliste wastu, et meie So poole hüiakime: olle rõmus, oh ikka=Meitsi.

Teispäwal õhtu ja Restnädalal hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Sinnu Poja risti läbbi, oh Jummalast armu sanud Meitsi, on põrgu kawwalus ärrakautud, ja kurrati wäggi ärra=häwitud; sepärrast laulame ja kidade meie sind nõnda kui kohhus on, ja auustame ning tunnistame sind tõsijeks Jummalasünnitajaks.

Hommikutenistusse lõppetuseks: Oh Kristus Jummal, kes Sa Meitsist kõige maailmale . . .

Kesküädalal õhtu ja Neljapäwal hommiku pärrast: Se on Jummal Jssand . . .: Üks immelinne ja lunnastaw jallaja asfi on Neitji läbbi maailmale ilmutud: sest Sinna sündisid temmast ilma mehheta, ja ollid ihhu polest huffaminnematta, Sa kõikide rõöm, Jssand, au olgu Sulle.

Hommikutenistusje lõppetussel: Oh puhhas Jummal Emma, ja ristirahwa müir . . .

Neljapäwal õhtu ia Nedel hommiku pärrast: Se on Jummal Jssand . . .: Sinna Poja risti läbbi . . .

Hommikutenistusje lõppetussel: Oh Kristus Jummal, kes Sa Neitsist kõige maailmale . . .

Nedel õhtu ja Laupäwal hommiku pärrast: Se on Jummal Jssand . . .: Olle rõmus, ja läbbikäimatta Jssanda üks . . .

Hommikutenistusje lõppetussel: Oh Kristus Jummal, kes Sa Neitsist kõige maailmale . . .

6mal lauluwiisil.

Pühapäwal õhtu ja Esmapäwal hommiku pärrast: Se on Jummal Jssand . . .: Kabrieli kulutaminne Neitsile olli lunnastusse algminne, sest Ta kuulis „olle rõmus“, ja ei pöggenenud mitte terretamisje pärrast ärra ja ei olnud kahhe wahhel, nii kui Sara telkis, waid ütles nõnda: Waata,

siin on Issanda ümmardaja; mulle sündku so sõnna järrele.

Hommitutenistusje lõppetustusel: Oh Jummalasünnitaja, sinna wõtsid Peaingli sõnna wastu, ja said Kerubide aujärjeks, ja kandsid omma kätte peal meie hingede Lootust.

Esmaspäwal õhtu ja Teispäwal hommiku pärast: Se on Jummal Issand . . .: Oh helde Jummalasünnitaja, Neitsi, ja maailma lootus, meie pallume sind, olle meie ainus wäggew eestpalluja, ja hallasta nende innimeste peale, kessel eestkostmist tarwis on, ja pallu armulist Jummalat, et meie hinged kõigest Temma wihhast ärra saaksid peästetud, oh ainus õnnistud.

Hommitutenistusje lõppetustusel: Ei ükski, kes So juure tõttab, ei lähhä mitte häbbiga Sinnu jurest ärra, oh puhhas Neitsi, Jummalasünnitaja, waid pallub armu ja saab head annet omma palwe järrele.

Teispäwal õhtu ja Restnädalal hommiku pärast: Se on Jummal Issand . . .: Oh Jummalasünnitaja, Neitsi, pallu omma Woega, Kristust, meie Jummalat, kes omma tahtmist möda ennast risti lüia lastis ja maailma pattust ärrapeästis, et Ta meie hingede peale hallastaks.

Hommikutenistusse lõppetussel: Sedda enne kõiki aegu Issast ilma emmata sündinud Poega ja Jum-
mala Sõnna sünnitasid Sa, oh Jummalasünni-
taja, ilma mehheta, wiimsil päwil lihha poolest,
mis Ta sinnu werrest Enda peale wöttis; pallu
Tedda, et meie pattud enne meie surma andeks
antud saaksid.

Reiknädalal õhtu ja Neljaspäwal hommiku pärrast: Se on
Jummal Issand . . . Oh pühha Wallitseja, Sa
meie Jummal puhhas Emma, kes sa kõikide Loojat
ärrarääkimatta wiisil ilmale töid, pallu Tedda ar-
mulist allati pühha Apostlittega, et Ta meid piina-
mistest ärrapeästaks ja meie pattud andeks annaks.

Hommikutenistusse lõppetussel: Oh puhhas Neitsi,
Jummalasünnitaja, sa olled sure andide wäärt
arwatud; sest sinna sünnitasid lihha poolest,
Ühte sest Kolmainust Jummalast, Elluandjat
Kristust, meie hingede lunnastamisfeks.

Neljaspäwal õhtu ja Nedel hommiku pärrast: Se on Jum-
mal Issand . . .: Oh Jummalasünnitaja, Neitsi,
pallu omma Poega . . .

Hommikutenistusse lõppetussel: Sedda enne kõiki aegu
Issast . . .

Nedel õhtu ja Laupäwal hommiku pärrast: Se on Jum-
mal Issand . . .: Rideon fulutus sinnu täima

peale samist ette, ja Dawet rägib sinnu sünnitamisest, oh Jummalasünnitaja, sest se Sõnna tulli mahha, kui wihm nidetud willa peale, Sinnu ihhuse, ja Sinna, oh Önnistud, kaswatasid ilma seemneta, kui pühha maa, Kristust, meie Jummalat, sedda maailma Lunnastajat.

Hommitutenistusje lõppetusjel: Sedda enne kõiki aegu Isjast . . .

7^{mal} lauluwisil.

Pühapäwal õhtu ja Esmaspäwal hommitu pärrast: Se on Jummal Isjand . . .: Oh puhhas Jummalasünnitaja, Meitsi, pallu omma Poega ühhes taewa Wäggedega, et Ta meile, kes Sind õigel wisil kidade, enne meie surma meie pattud andeks annaks.

Hommitutenistusje lõppetusjel: Sa olled üllemaks sanud, kui taewa Wäed, oh önnistud Jummalasünnitaja, sest Sa said Jummalat templiks, sest ja töid Kristusje, meie hingede Lunnastaja ilmale.

Esmapäwal õhtu ja Teispäwal hommitu pärrast: Se on Jummal Isjand . . .: Meie hüiame so poole, oh Jummalasünnitaja: olle rõmus, sest Sinna said palju üllemaks kui Inglid on, kui ja Jummalat ilmale töid.

Hommitutenistusje lõppetustusjel: Anna rahhu meie ellule, Jummalasünnitaja palwete pärrast, kes meie So poole hüüame: oh armulinne Issand, au olgu Sulle.

Teisipäwal õhtu ja Keisnädalal hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Oh Jummalasünnitaja, Neitsi, pallu lõpmatta Kristust, meie Jummalat, kes meie pärrast ennast risti lüia lastis ja jurma wõimusje ärrakautas, et Ta meie hinged lunnastaks.

Hommitutenistusje lõppetustusjel: Peästa meid ärra meie pattu wõrkudest, oh Jummalasünnitaja, sest ühte teist lootust, peale sind, ja sinnust sündinud Jummalat, ei olle meil, uskjattel mitte.

Keisnädalal õhtu ja Neljaspäwal hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Sinnu ihhu Woeg, oh kõigepuhtam Neitsi, on kõige Prohwetide ja käsju täitminne, sepärrast auustame meie sind täie teadmissega, ja kidade sind waggast süddamest.

Hommitutenistusje lõppetustusjel: Sinnu ihhu Woeg, oh Jummal Bruut, on innimeste lunnastamisse wahhemees, sepärrast auustame ja kidade meie, uskjad, Sind mele ja kelega.

Neljaspäwal õhtu ja Nedel hommiku pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Oh Jummalasünnitaja, Neitsi,

passu lõpmatta Kristust, meie Jummalat, kes
meie . . .

Hommikutenistusje lõppetusel: Peästa meid ärra meie
pattu wõrkudest . . .

Nedel õhtu ja Laupäwal hommiku pärrast: Se on Jum-
mal Issand . . .: Oh kõigist kidetud Neitsi, et
sa meie üllestõusmisse töö juures . . .

Hommikutenistusje lõppetusel: Olle rõmus, kes sa
omma ihhusse Sedda mahhutasid, kedda taewad
ei wõi ennesesse mahhutada; olle rõmus, oh
Neitsi, Sa Prohwetide kulutus, sest Sinnust sün-
dis ilmale Emmanuel; olle rõmus, sa Kristusse
meie Jummalaga Emma.

Smal lauluwisiil.

Pühapäwal õhtu ja Esmapäwal hommiku pärrast: Se on
Jummal Issand . . .: Olle rõmus, kes sa Ingli
läbbi maailma rõmu wastu wõtsid; olle rõmus,
kes sa omma Looja ja Issanda ilmale töid;
olle rõmus, kes sa kõlblikkus said Jummalaga
Emmaks saada.

Hommikutenistusje lõppetusel: Olle rõmus, sa au Run-
ninga uks, kelle läbbi se ainus Kõigekõrgem läbbi
läks, ja kedda ainust lulkus hoidis, meie hingede
lunnastamisse pärrast.

Esmapäeval õhtu ja Teisipäeval hommiku pärast: Se on Jummal Issand . . .: Meie, uskjad, üllendame kiitusse lauludega Jummalasünnitajat, sedda kõikumatta usju sammast ja meie hingede kallist annet; olle rõmus, kes ja sedda ellu kalju omma ihhusse mahhutasid; olle rõmus, ja kõige maailma otsjade lootus, ja kõige kurwade kaitaja; olle rõmus, ja abbiellutundmatta Bruut.

Hommikutenistusse lõppetusel: Oh kõigepuhtam Neitsi, aita meid omma palwetega, pallu ommast emmalikkust süddamest omma Poega, ja meie Jummalat.

Teisipäeval õhtu ja Restnädalal hommiku pärast: Se on Jummal Issand . . .: Kui Sinnu Emma Sind, sedda Talle ja Karjast ja maailma Lunnastajat risti peal rippuwat näggi, siis ütles ta ilma weega: Maailm on nüüd kül rõmus, et ta ärrapeastmist saab; agga minnu sissefond põlleb, Sinnu ristipoomist nähhes, mis Sa kõikide eest ärrakannatad, oh mo Poeg ja mo Jummal.

Hommikutenistusse lõppetusel: Sinnu ihu Poeg, oh kõigepuhtam Neitsi, on kõige Prohwetide ja käsju täitminne, sepärast auustame meie sind täie teadmissega, ja kildame sind wagga melega.

Reiknädalal õhtu ja Neljapäeval hommitu pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Oh puhhas Jummalasünnitaja, Sa waimulik ellu uks, päästa ärra häddadest kõiki, kes usjuga sinnu juure tõttawad, et meie sinnu kõigepühhamat Poega wõiksime kiita meie hingede lunnastusfeks.

Gommikutenistusje lõppetusfel: Oh kõigepuhtam Neitsi, aita meid . . .

Neljapäeval õhtu ja Nedel hommitu pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Kui sinnu Emma Sind, jedda Talle . . .

Gommikutenistusje lõppetusfel: Sinnu ihhu Poeg, oh kõigepuhtam Neitsi, on kõige Prohwetide . . .

Nedel õhtu ja Laupäwal hommitu pärrast: Se on Jummal Issand . . .: Oh helde Issand, kes Sa meie pärrast Neitsist sündisid ja risti löömist kannatasid, kes Sa omma surma läbbi surma ärrahukkasid ja furnust üllestõusmist näitsid, kui Jummal! Ürra põlga mitte neid, kedda Sa omma käega olled lonud; näita omma armastust inimeste wastu, oh armulinne, wõtta wastu omma Emma palwed, mis ta meie eest teeb, ja lunnasta, oh Lunnastaja, neid innimesi, kes meelt on ärraheitmas.

Gommikutenistusje lõppetusel: Oh kõigepuhtram Neitsi, aita meid omma palwetega, pallu omma emmalikkust süddamest omma Poega ja meie Summalat.

Kõige nädala päwade ärralaskmisse troparid.

Pühapäwal õhtu tropar, 4 lauluwiisl: Oh taewa Wäggede Ülleamad! Meie kõlwatumad pallume teid lõpmatta: warjage meid omma palwette läbbi omma waimulikku au tiwa warju al, ja kaitste meid, kes meie kõigest süddamest, teie ette langeme ja hüiame: peästke meid häddadest, oh taewa wäggede Ülleamad.

Saul Summalasünnitajale, seljammal lauluwiisl: Sellele, kes templis kõigepühhamas paikäs sai ülleskaswatud, ja ussu, tarkusse ja otjatuma Neitsi põlwegaga olli ehhitud, sellele tõi Peaingel Kabriel taewast terretamist ja hüidis: olle rõmus, kes ja armu olled sanud; olle rõmus sa kõigeennam õnnistud, Issand on sinnuga.

Esmapäwal õhtu tropar, 2 lauluwiisl: Siglasje mälestus jääb õnnistamisjeks; agga Sinnule, oh

Geskäija, on kül Issanda tunnistusjest. Sinna olled tõeste ausam, kui kõik teised Prohwetid, sest Sinna said kõlblikkuks Jordani jões Sedda ristida, kellest ette olli kulunud. Sa kannatajid ka surma tõe eest römuga, ja kulutasid pörgus ihhulikkult ilmunud Jummalat, kes maailma pattud Ennese peale wõttab ja meile suurt armu annab.

Laul Jummalasünnitajale, jelsammal lauluwiisil: Sinnu läbbi, oh ikka =Neitsi, olleme meie Jummalala ollemisse osjalisjeks sanud; sest sinna sünnitajid meile se lihhas sanud Jummalala, sepärrast kidame meie sind kõik nõnda, kui kohhus on.

Teisipäwal õhtu tropar, 1 laulu wiisil: Lunnasta, oh Issand, omma rahwast ja õnnista omma pär-risossa; anna wõitu meie õiget usku Keisri Aleksandri Aleksandrowitschile Temma waenlaste ülle ja kaitse omma ristiga omma koggudust.

Laul Jummalasünnitajale: Sinna, oh puhhas Neitsi, olled meie eestseisjaks sanud, ja sinnu palwete läbbi same meie kõigest kurjast ärrapeästetud, ja sinnu Poja risti läbbi same meie kõikis paikus hoitud, sepärrast kidame meie sind kõik waggast süddamest, nõnda kui kohhus on.

Reftnädalal õhtu tropar, 3mal laulutwiil: Oh pühhad Apostlid, palluge sedda armulist Jummalat, et Ta meie hingedele pattude andeksandmist kingiks.

Teine tropar, 4mal laulutwiil: So tõssijed ellu wiisid näitsid sind so karjale ussu märgiks, allandusse eenkujuks, kassinusse õppetajaks. Sellepärrast said ja omma allandusse eest suurst, waesusse eest rikkust, oh pühha piiskop Mikolaus; pallu Kristust Jummalat, et meie hinged lunnastud saaksid.

Laul Jummalasünnitajale: Sedda Issa Sõnna, Kristust meie Jummalat, kes finnuft lihhas sai, olleme meie tundma õppinud, oh Jummalasünnitaja, Neitfi, ja ainus puhhas, ja ainus õnnistud, sepärrast kidame meie sind lõpmatta kiituse lauludega.

Reijaspäwal õhtu tropar: Lunnasta, oh Issand, omma rahwast . . .

Laul Jummalasünnitajale: Sinna, oh puhhas Neitfi, olled meie eestseisjaks sanud . . .

Rebel: Oh Apostlid, Martrid ja Prohwetid, piiskopid, waggad ja õiglassed, kes teie omma head wõitlemist ollete lõppetanud ja usku hoidnud! et teil julgus on Lunnastaja poole, siis

pallume meie teid: palluge Tedda kui armulist meie eest, et meie hinged lunnastud saaksid.

Mõttele, oh armuline Issand, omma sullaste peale, ja anna neile andeks kõik pattud, mis naad omma ellu ajal on teinud, sest ükski polle puhhas pattust, kui agga Sinna üksnes, kes Sa ka nende puhkama läinud hingedele wõid rahhu anda.

Saul Jummalasünnitajale: Oh ärrarääkimatta Walguse pühha Emma, meie kidade sind waggast süddamest, ja auustame sind Inglitte kiitusse lauludega.

Ülleüldne palwetenistus.

Preester ütleb: Kidetud olgu meie Jummal... ja meie loeme jedda 142 (143) Laweti laulu: Issand, kule mo palwet, wõtta kuulda mo allandlikkusi pallumisfi...

Au olgu Issale... nüid ja ikka...

Preester: Se on Jummal Issand... jalmi-dega...

Siis tropar Jummalasünnitajale, 4mal lauluwisiil:

Meie pattused ja waesed, töttagem kõigest wäest Jummalasünnitaja juure, ning langegem temma ette mahha, ja ommad pattud kahhetse-

sedes, hüidkem süddame põhjast: oh Wallitseja, olle helde meie wastu, ja aita meid, rutta appi, sest meie lähme hukka omma pattude koorma al, ärra sada tühjalt ärra omma sullasi, sest Sinna olled meie ainus lootus. (2 korda).

Meie kõlwatumad ei jää mitte ial wait, So wäest juttustamast, oh Jummalasünnitaja; sest kui Sinna mitte omma palwetega meie eest ei seisaks, kes päästaks meid siis ärra nii mitmest häddast? kes hoiaks meid wabbaiks tännini? Meie ei taggane Sinnust mitte, oh Wallitseja; sest Sinna päästad omma sullasi ikka kõigest häddast.

Süis 50 (51) Laweti laul: Jummal, olle mulle armuline ja pärrast jedda laulame jeddasinnast kanoni Jummalasünnitajale.

I^{ne} Laul. Smal laulumisil:

Irmos: Kui Israeli rahwas weest, otsekui kuitwa mööda ollid läbbi läinud, ja Egiptusse-maa waewast ärrapeäsenud, siis hüidsid nemmad: Laulgem meie Jummalale ja Ärrapeästjale.

Troparid:

Wisjaul: Oh Jummalasünnitaja, päästa meid!

Ma ollen mitmesugguse hädda fiske fattu-
nud, ja tõttan sepärrast Sinnu juure, ja otfin
ärrapeästmist; oh Sõnna Emma ja Neitsi, peästa
mind ärra kõigest kurjussest ja häddast.

Mo lihha himmud waewawad mind ja püid-
wad kurbdussega mo hinge täita, anna mulle
rahhu, oh ilmalaitmatta Neitsi, omma Poja ja
Jummala heldusse läbbi.

Au olgu Issale . . .

Sind, oh Neitsi, kes ja meie Gunnastaja ja
Jummala ilmale töid, pallun ma: peästa mind
ärra kõigest kurjast, sest ma tõttan nüüd kõigest
ommast hingest ja melest So juure.

Nüüd ja ikka . . .

Oh ainus Jummala Emma, te mind, kes
ma ihhu ja hinge polest haige ollen, Jummala
katsmatullemisse ja Sinnu hõlekandmisse wäärt,
sest sinna olled helde ja se Helde Emma.

3mas Paul.

3mos: Oh taewa lautusse Pooja ja Koggu-
dusse üllesehitaja, kinnita mind omma armas-
tusse sees, oh Issand, Sa wiimne tahtmiste
raja, uskjatte kinnitus ja se ainus Armulinne.

Troparid:

Sind, oh Jummalasünnitaja, Neitsi, arwan

ma omma ellu kaitstjaks ja warjupaigaks, juhata mind So warjupaika, oh headuste hallikas, us-
jatte finnitus, Sa ainus kõigist lauldud.

Ma pallun Sind, oh Meitsi, kauta ärra mo hinge ehmatust ja kurbduste tormi; sest Sinna, oh Jummalas Bruut, olled Kristusse, se rahhu Würsti ilmale tonud, oh ainus kõigepuhtam.

Au olgu Issale . . .

Oh Jummalast õnnistud Meitsi, kes Sa se hea-
teggija ja kõige headuste hallika ilmale töid, anna kõi-
gile heateggemiste rikkust; sest Sinna wõid kõik tehha,
sest Sa olled se wäggewa Kristusse ilmale tonud.

Kurri haigus ja rasked wallud waewawad mind, oh Meitsi, aita Sinna mind, sest ma tean, et Sa üks lõpmatta arstimisse hallikas olled, oh ilmalaitmatta.

Sedda laula ükspäinis pärrast kolmandamat ja kuendamat laulu:

Peästa ärra omma sullased kõigest häddast, oh Jummalasjunnitaja, sest peale Jummalat tõtta-
me meie kõik Sinnu, se tuggewa müiri ja eestpalluja juure. — Waata armuga minnu ihhu kurja tõbbede peale, oh kõigist lauldud Jummalasjunnitaja, ja parranda mo hinge haigust.

Eiis loeb preester ehk diakon:

Heida armu meie peale, oh Jummal, omma

sure heldusse pärrast, meie pallume Sind, kule meid ja heida armu.

Lauljad: Issand heida armu. (3 korda.)

Meie pallume weel omma õiget usku Wagga Issewallitseja, se Sure Härra, kõige Wenne riigi Keisri Aleksandri Aleksandrowitschi eest, et Issand temmale annaks wägge, wõitu, pitka igga, rahhulikku wallitsust, terwist ja lunnastust ja et Issand, meie Jummal, tedda isseärranis kõikis asjus juhhataks ja aitaks, ja igga waenlast ja wastast temma jalge alla heidaks.

Meie pallume weel Temma Abbikaasa, se õiget usku Wagga Keisri Proua Maria Weodorowna eest.

Meie pallume weel temma Aujärjepärrija, se õiget usku Härra, Tsesarewitschi ja Sure Würsti Nikolai Aleksandrowitschi ja kõige Keiserlikku sugguwõssa eest.

Meie pallume weel se pühha Wallitseja Sünodi ja meie piiskopi N. eest.

Meie pallume weel kõige nende Kristusse armastaja sõawäe eest.

(Siis palluminne nende eest, kelle eest palwet tehakse).

Meie pallume weel selle Jummalaga jallasele (ümmardajale) N. N. armu, ellu, rahhu, terwist,

lunnastust, armulikku katsmatullemist, pattude andeksandmist ja head eddasijõudmist kõige temma teggude sees.

Ja siis: Meie pallume weel kõige meie wendade ja kõige risti rahwa eest.

Seft Sinna olled armuline ja innimessearmastaja Jummal . . .

Siis laulame sedda tropari, 2sel lauluwisiil:

Oh usfin eestpalluja ja wäggew kaitzja, Sa armu hallikas, ja maailma warjupaik, meie hüiame kõigest süddamest So poole: Oh Jummalasünnitaja ja Wallitseja, jõua pea meie ette ja päästa meid ärra kõigest häddast, oh ainus nobbe awwitaja.

4as Laul.

Irmos: Ma sain So lunnastusse töö sallajast asjast kuulda, oh Issand, ma sain So teggufid tundma, ja kidan Sind Jummalat.

Troparid:

Oh Jummal Bruut, kes Sa se Zuhhataja ja Issanda ilmale töid, waigista mo lihhabimude sõddimist ja mo pattude tormi.

Ma pallun, anna mulle omma armu süggawust, kes Sa sedda heldet ja kõikide Lunnastajat ilmale töid, kes find lauldes kiitwad.

Sinnu armuteggusid nähhes, oh kõigepuhtam, laulame meie Sulle tännu laulu, Sind Jum-mala Emma's tunnistades.

Au olgu Issale . . .

Oh Jummalasünnitaja, Sa ainus ikka Neitsi, aita mind, kui se heldemelelinne, kes ma haigusse ja nõdrusse woodis maas ollen.

Müid ja ikka . . .

Sinna, oh kõigistlauldud Neitsi, olled meie lootus, kindel lin ja kõikumatta õnnistusse müir, sepärrast same meie kõigest kitsikusest ärra-peästetud.

5^{es} Paul.

Irmos: Walgusta meid omma käskude läbbi, oh Issand, ja anna meile omma kõrge käewar-rega omma rahhu, oh Innimessearmastaja.

Troparid:

Läida rõmuga mo süddant, oh Puhhas, ja anna mulle omma hukkaminnematta rahhu, kes Sa se rõmu hallika olled ilmale tonud.

Peästa meid ärra häddadest, oh puhhas Jummalasünnitaja, sest sa olled ilmale tonud se iggawesse Arrapeästja ja se Rahhu, mis üllem on kui kõik mõistus.

Au olgu Issale . . .

Oh Jummal! Pruut, aja ärra mo pattu pimmedust Sinnu walgusse paistussegga; sest Sinna olled se Jummalikku ja iggawesse Walgusse ilmale tonud.

Küid ja ifka . . .

Tulle mind katsma, oh puhhas, ja arsti mo hinge nõdrust ja anna mulle terwist omma palwete läbbi.

6^{es} Laul.

Urmos: Ma tahhan omma palwet Issanda ette wäljawallada ja Lemmale omma kurbdust teada anda, sest mo hing on õnnetust täis jaanud, ja mo ellu on pörguhaua liggi jõudnud, ja ma pallun nõnda kui Jonas: wii mo ellu ülles hukatussest, oh Jummal.

Troparid:

Se Issand ja Sinnu Poeg, oh Neitsi, on mo lomust, mis hukatusse ja surma läbbi ärra riffutud olli, surmast ja hukatussest ärrapeästnud, kui Ta isjeennast surmale ärraandis; pallu Tedda, et Ta mind ärrapeästaks waenlaste kurjusest.

Oh Neitsi, ma tean, et Sa mo ellu eestseisja ja mo wäggew abbisaatja olled, ja mind ärrapeästad kõigest kurjast kõnnest ja kõik kurrati kawwalust ärraajad; sepärrast pallun ma allati: peästa mind ärra mo huffawattest pattu himmudest.

Nu olgu Issale . . .

Oh Neitsi, Sa olled meile üks warjaja müir ja meie täielik hinge õnnistus ja meie trööstja kurbdusjes ja Sa rõmustad meid allati omma walgusse läbbi, oh Wallitseja, peästa meid ka nüid ärra kõigest wallust ja kõigest häddast.

Nüid ja ikka . . .

Ma ollen nüid haige woodis maas, ja ep olle terwist ühtegi mo lihhas, agga oh Helde, kes Sa Jummal, maailma Lunnastaja ja se haiguste Ursti ilmale töid, sind pallun ma: ärrata mind ülles huffawattest haigustest.

Süis: Peästa ärra omma sullased . . . Waata armuga . . .

Süis weikene Ettenia, ja jesinnane kondaq, 6mal lauluwisiil:

Sa ristirahwa ustaw eestseisja ja kindel eestpalluja Looja ees, ärra põlga mitte ärra pattuste palwe heält, waid tulle meie wastu, kui helde, ject et meie lootusfega Sind appi

hüiame: tõtta pea meie palwele, ja rutta meie eest palwet tehha, Sa nende iggawenne eestseisja, kes Sind auustawad, oh Jummalasünnitaja.

Siis profimen: Ma tahhan So nimme meletulletada igga põlwe rahwa seas.

Salm: Kule tüttar ja waata, ja pööra omma kõrw.

Preester: Pallugem Issandat meie Jummalat, et Ta meid kõlblikkuks teeks pühha Ewangeliumit kuulda.

Tarkus; seiskem wagga melega ja wõtkem pühha Ewangeliumit kuulda. Rahhu olgu kõi-
kidega.

Lukasje pühha Ewangeliumi luggeminne.

Neil päiwil wöttis Maria kätte, ja läks ruttuga mäggise maale Juda linna. Ja temma tuli Sakaria kotta ja terretas Elisabeti. Ja se sündis, kui Elisabet Maria terretamist kuulis, siis hüppas laps temma ihhus, ja Elisabet sai täis pühha Waimu, ja hüidis sure heälega ja ütles: Önnistud olled sinna naeste seas, ja önnistud on sinnu ihhu suggu! Ja kust se mulle sünnib, et minnu Issanda emma minnu juure tulleb? Sest waata, kui sinnu terretamisje heäl minnu kõrwu sai, siis hüppas lapsuke sure römu pärrast minnu ihhus. Ja önnis on se, kes on

ustnud, sest se peab tõeks saama, mis temmale Issanda käest on ööldud. Ja Maria ütles: Minnu hing auustab wägga Issandat, ja mo waim on wägga rõmus Jummalala minnu Snnis-teggija pärrast, sest Temma on waatnud omma ümmardaja allandusse peale; sest waata, sest ajast kiitwad mind õnsaks kõige põlwe rahwas; sest mulle on suuri asju teinud se wäggew, ja kelle nimmi pühha on. Ja Temma hallastus kestab põlwest põlweesse nende ülle, kes Tedda kartwad. Temma on omma käewarrega suurt wägge üllesnäitnud, Temma on laiale pillanud neid, kes ommas meles surelissed on. Temma on mahhalüffkanud wäggewaid aujärgede pealt ja allandlikud üllendanud. Näljatsid on Temma täitnud hea andidega, ja rikkaid tühjalt ärrasaatnud. Temma on wastuwõtnud omma sullase Issraeli, et Ta piddi omma hallastusse mele tulletama iggaweste, nõnda kui Temma on rääkinud meie wannematte wastu, Abraamile ja temma suggule. Agga Maria jäi temma juure liggi kolm kuud, ja läks pärrast taggasi omma kotta.

Siis: Nu olgu Issale . . .

6mal lauluwisiil: Jummalasünnitaja palwete pärrast, oh Armuline, te meid puhtaks meie hulga pattudest.

Siid ja ifka . . . fefamma. Siis:

Jummal, olle mulle armuline omma fure heldusse pärraft, ja kustu mo ülleastmiffed omma rohke hallastusse pärraft.

6mal lauluwifil: Ürra usfu mind mitte innimeste holeks, oh kõigepuhtam Wallitfeja, waid wõtta wastu omma fullafe palwet; fefi ahhastus peab mind finni, ja kurrati noolefid ei wõi ma mitte ärrakannatada; mul ei olle warjupaika, kuhhu ma õnnetu wõifin minna, fefi mind wõidetakfe ifka ärra, ja mul ei olle teift trööfti, kui finna üksnes, oh maailma Wallitfeja, ja ufjatte loo- tus ja abbi, ärra põlga mo palwet mitte ärra, waid täida fedda minnu kassuks.

Preefter loeb: Gunnasta, oh Jummal, omma rahwast ja õnnista omma pärrisofsa.

Isfand, heida armu. (12 korda.)

Omna ainufündinud Poja armu ja heldusse pärraft . . .

7mes Laul.

Irmos: Juida maalt tulnud nored mehhed tallafid üksford Babelis ahju tulle leeki ärra usfu läbbi Kolmainu Jummalafiffef, kui naad laulfid: Aidetud olled Sinna, meie wannematte Jummal.

Troparid:

Kui Sa, oh Lunnastaja, meie lunnastust tahtsid korda saata, siis asfusid Sa Neitsi ihhuse ja näitsid sedda Neitsit maailma eestseisjaks: kidetud olled Sinna, meie wannematte Jummal.

Oh puhhas Emma, pallu Sedda, kedda ja ilmale töid, ja kelle mele pärrast on armu heita, et meie pattust ja hinge rojussest ärrapeästetud saaksime, kes meie ussuga hüiame: kidetud olled Sinna, meie wannematte Jummal.

Au olgu Issale . . .

Sa näitafid Sedda, kes Sind ilmale töi, õn- nistusse warrandusseks, hukkaminnematta halli- faks, tuggewaks sambaks ja meleparrandamis- se uskseks neile, kes hüidwad: kidetud olled Sinna, meie wannematte Jummal.

Müid ja ikka . . .

Oh Jummalasünnitaja Neitsi, kes ja Lunnastaja, Kristusse ilmale töid, parranda nende ihhu nõdrust ja hinge haigust, kes armastussega finnu warju alla tõtwad.

8as Laul.

Imos: Sedda taewa Kunningat, kedda kõik Inglitte wäehulgad kiites laulwad, kiitke ja tõstke sureks iggaweste.

Troparid:

Ärra põlga mitte ärra neid, oh Meitsi, kes sinnu käest abbi palluwad ja sind kiitwad ja sureks tõstwad iggaweste.

Arsti mo hinge nõdrust ja ihhu haigust, oh Meitsi, et ma sind, oh puhhas, wõiksin kiita iggaweste.

Au olgu Issale . . .

Sa wallad rohkeste omma arstimisje rikkust wälja nende peale, oh Meitsi, kes usuga sind kiites laulwad, ja sinnu ärrarääkimatta sünnitamist sureks tõstwad.

Nüid ja ikka . . .

Sa ajad ärra kõik kiusatuste ja lihha himude peale tullemisjed, oh Meitsi, sepärrast laulame meie sind kiites iggaweste.

9as Laul.

Imos: Sinnu läbbi, oh puhhas Meitsi, lunastud saades, tunnistame meie sind tõeste

Jummalasünnitajaks, ja kildame sind ühhes taewa Wäggedega.

Troparid;

Oh Neitsi, kes sa Kristusse ilmale töid, ja kõige innimeste filmapisjarad ärrapühhid, ärra põra ka mitte omma pallet ärra minnu filmapisjaratte eest.

Täida mo süddant rõmuga, ja kauta ärra mo pattu kurbdust, oh Neitsi, kes sa olled rõmu täiust kätte sanud.

Olle, oh Neitsi, üks kaitstja, eestseisja, tugew müir, warjupaik, abbi ja rõõm kõikile neile, kes so juure tötwad.

Au olgu Issale . . .

Walgusta, oh Neitsi, omma walgusse pais-tusfega ja aja ärra nende rummalusse pimmedust, kes õige usfuga sind Jummalasünnitajaks tunnistawad.

Küid ja ikka . . .

Barranda, oh Neitsi, sedda, kes haige maas on ja muuda temma haigust terwiseks.

Siis: On kohhus tõeste õnsaks kiita . . .

Ja preester suitsetab altarit ja rahwast, agga meie laulame neeb laulud Jummalasünnitajale.

Auustagem kiitusse lauludega Sedda, kes kõrgem on, kui taewad ja puhtam, kui päikesse

walgus, sedda maailma Wallitsejat, kes meid needmisest on ärrapeästnud.

Mo hulga pattude pärrast on mo ihhu haige ja mo hing nõdder; ma tõttan sinnu juure, kes sa armu olled sanud, aita mind, ja nende lootus, kes ilma lootusfeta on.

Oh Wallitseja ja meie Lunnastaja Emma, wõtta wastu omma kõlwatumatte sullaste palwet, ja pallu Sedda, kes sinnuft sündis; oh maailma Wallitseja, olle meie eestpalluja!

Meie laulame tänna se kõigistlauldud Jummalasünnitajale kõigest süddamest rõmuga kiitusse laulu ühhes Gekäija ja kõige Pühhadega; pallu meile armu, oh Jummalasünnitaja.

Kõik Inglitte wäehulgad, ja Issanda Gekäija, teie kaksteistkümmend Apostlid, ja kõik teie pühhad innimesed, palluge ühhes Jummalasünnitajaga, et meie lunnastud saaksime.

Siis: Pühha Jummal, pühha Wägget . . . Kõigepühham Kolmainus Jummal . . . Meie Issa . . . Preester: Sest Sinnu se Issa ja Poja ja pühha Waimu pärralt on . . .

Ja need troparid, 6mal lauluwisi!

Heida armu meie peale, oh Issand, heida armu meie peale . . .

Issand, heida armu meie peale; sest Sinnu peale lodame meie . . .

Te lahti meile se armu üks, oh õnnistud Jummalasünnitaja . . .

Preester ehk diakon: Heida armu meie peale, oh Jummal, omma sure heldusse pärrast, meie palume Sind, kule meid ja heida armu.

Pauljad: Issand, heida armu. (3 korda.)

Siis loetakse palve Jummalasünnitajale:

Oh kõigepuhtam Wallitseja, Kuninga Emmand ja Jummalasünnitaja! Sa olled kõrgem kui kõik Inglid ja Peainglid, ja palju üllem, kui kõik lomad; Sa olled häddaliste abbimees, ja nende lootus, kes ilma lootusjeta on; Sa olled waeste kaitseja, kurbade trööstja, näljaste toitja, allastiolejatte kätte, haigette arst, pattuste peästja, kõige ristirahwa abbi ja warjupaik. Oh armulinne Wallitseja, Neitsi, Jummalasünnitaja, Kuninga Emmand! lunnasta ja hallasta omma armuga meie õiget usku Wagga Issewallitseja, se Sure Härra, kõige Wenneriigi Keisri Aleksandri Aleksandrowitschi, ja Temma Abbitasa, se õiget usku Wagga Keisri Proua Maria Weodorowna, Temma Uujärjepärrija, se õiget usku Härra Tsesarewitschi ja Sure Würsti Nikolai Aleksandrowitschi

ja kõige Keiserlikku Sugguwõssa peale. Gunnasta ja hallasta, oh Wallitseja, omma sullaste peale, pühha Wallitseja Sünodi ja kõrgest pühhitsetud metropolitide, üllemapiiskopide, piiskopide, kõige preestritte ja mungade peale; kaitse omma kalli kattega Wallitsejat Senati, sõaüllemid, linnaüllemid ja Kristusse armastajat sõawägge, heasoowijaid ja kõiki õiget usku ristirahwast, ja pallu Kristust, meie Jummalat, kes ilma mehmeta Sinnust on lihha fiske sanud, et Ta meid kõrgelt wäega finnitaks kõige meie näggematta ja nähtawatte waenlaste wastu. Oh kõigearmulissem Kuninga Emmand, Wallitseja, Jummalasünnitaja! tõmba meid wälja pattu süggawussest, ja päästa meid ärra nälja, katku, maawärrisemisest, weeupputusse, tullekahju, mõega terra, mõera rahwa pealetullemisest, issekestise sõa, äkkilise surma, waenlaste pealetungimisest, pahha tule, surma tõwwe ja kõige kurja eest. Anna, oh Kuninga Emmand, rahhu ja terwist omma sullastele, kõige se õiget usku ristirahwale ja walgusta nende mõistusse ja süddame filmi, nende lunnastusseks; ja te meid, omma pattusi sullasi, kõlblikkus Sinnu Poja, Kristusse, meie Jummalat kuningriigi pärrijaks saada, sest Temma

wäggi on kidetud ja auustud, ühhes Temma algmatta Issa ja Temma kõigepühhama, ja hea ja ellawaksteggewa Waimuga; nüid ja ikka ja iggaweste. Amen.

Siis lõppetusse sõnnab.

Pühhapäwa troparid,

mis igga Pühhapäwal pärrast 117 Tatweti laulu
sawad lauldud, 5mal lauluwisi.

Kidetud olled Sinna, Issand, õppeta mulle omma seädmisssi. (Sedda lauldaske igga tropari ees.)

Inglitte wäehulgad ehmatasid ärra, kui naad näggid, et Sinna, oh Lunnastaja, furnutte sekka arwatud olled, ja siiski surma wäe ärrahukkasid ja Ennesega Adama üllestoid ja kõiki põrgust lahti peästsid.

Üks hiilgaw Ingel paistis hauas ja ütles salwitooja naestele: miks teie halledat filmawet salwiga seggate, oh uskjad naesed? Waatage sedda hauda ja teadke, et Lunnastaja on hauast üllestõusnud.

Wägga warra tullid salwitoojad naesed nuttes

So hua juure, agga üks Injel ilmus neile ja ütles: nuttu aeg on möödas, ärge nutke, waid minge ja kulutage Apostlitlele furnust üllestõusmissest.

Kalli salwidega Sinnu hua juure, oh Lunastaja, tulles nutsid salwitoojad naesed, agga Injel räkis neile ja ütles: mis teie ellawat furnutte jekka arwate? Temma, kui Jummal, on huaft üllestõusnud.

Au olgu Issale . . .

Kummardagem Issa ja Temma Poega ja pühha Waimu, jedda pühha Kolmainust Jummalat ühhes ollemisjes ja hüidkem ühhes Serawidega: Pühha, Pühha, Pühha olled Sinna, oh Issand.

Müid ja ifka . . .

Oh Meitsi! Elluandjat sünnitades, peästsid Sa Adamat pattust ja andsid Ewale rõõmu kurbdusse asfemele, agga se Sinnust lihhas sanud Jummal ja innimenne juhhatas jälle ellu poole neid, kes temmast ollid ärratagganenud.

Halleluja, halleluja, halleluja, au olgu Sulle, oh Jummal. (3 korda.)

Teised troparid,

mis Laupäivil pärrast 117 Daweti laulu laul-
dakse, 5mal laulutwisil.

Kidetud olled Sinna, Issand, õppeta mulle
omma seadmissi. (Sedda salmi lauldakse ka teiste laulude ees).

Kõik pühhad innimesesed leidfid se ellu hal-
lika ja ukse paradiisi; oh et ka minna teed senna
kahhetsemisse läbbi leiaksin! Minna ollen kui
ärrakaddunud lammas, otfi mind ülles, oh Sun-
nastaja, ning lunnasta mind.

Oh pühhad Martrid, kes teie sedda Jum-
mala Talle kulutasite ja isse tappetud saite kui
talled, ja nüid ses lõpmatta ja iggawesses õnsas
ellus ollete, palluge hoolega, et meile meie pat-
tud andeks antud saaksid.

Teie, kes sedda kitsast murreteed kõndisite ja
kõik omma elluaja risti kui ikket enneste peal
kandsite ja ussuga Minnu järrel käisite, tulge
mait ske sedda au ja pärrige neid taewa kroonifid,
mis Minna teile ollen walmistanud.

Minna ollen Sinnu üllesrääkimatta au fuju,
et ma kül pattu hawad kannan. Hallasta omma
loma peale, oh Issand, ja puhhasta mind omma
armu pärrast, sada mind senna issamaale, kuhhu

mo hing iggatseb, ja te mind jälle paradisi koddanikkuks.

Sinna olled mind ükskord ei ühheftki asjast lonud ja omma Jummalikku näuga austanud, agga So käsü ülleastmisse pärrast mind jälle mullaks teinud, kellest ma ollen wöetud. Uenda mind jälle omma näu järrele, et ma omma endist illu kätte jaaksin.

Vasse puhhata, oh Jummal, omma sullast (ümmardajat), ja asfuta tedda paradiisi, kus kõik õiged kui tähhed hiilgawad, anna rahhu omma puhkama läinud sullasele (ümmardajale), oh Issand, ja ärra waata temma pattude peale.

Au olgu Issale ja Pojale ja Pühha Waimule.

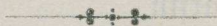
Daulgem waggast kiites sedda Kolmainust Jummalat ja hüidkem: Pühha olled Sinna, algmatta Issa, Sinna niisamma algmatta Poeg ja Sinna Jummalik Waim, walgusta meid, kes meie Sind ussuga tenime ja peästa meid sest iggawessest tullest.

Küid, ja ikka ja iggaweste. Amen.

Olle rõmus, oh Puhhas, kes Sa lihhasse janud Jumkala kõikide lunnastusses sünnitasid;

Sinnu läbbi on innimesse juggu lunnastust
fanud; oh, et saakfime ka meie Sinnu läbbi
paradiisi leidma, Sa puhhas ja õnnistud Jum=
malasünnitaja!

Halleluja, halleluja, halleluja! Au olgu
Sulle, oh Jummal! (3 korda.)

I u h h a t a j a.

Eeskõne	I
Vihhike õppetud, kuidas ristinnimenne peab ristitähete ette teggema	V
Paltved pärrast unneft illestõusmist	1
Iggapäwane keft-õõ Jummalatenistus	3
Daupäwa keft-õõ Jummalatenistus	32
Pühhapäwa keft-õõ Jummalatenistus	36
Hommitu Jummalatenistus	40
Esfimenne tund	67
Kolmas tund	75
Kues tund	86
Jummalatenistuse kord, mis Viturgia asfemele on seätud . .	95
Ühheftas tund	108
Õhtu Jummalatenistus	116
Suur Pärrast-õhtu Jummalatenistus	132
Weifene Pärrast-õhtu Jummalatenistus	172
Pühhapäwa ärvalastmisse troparid, laulud Jummalafünnitaja auks ja ipafoid, kahheftal lauluwifil	185

Ärralaskmisse laulud Jummalasünnitaja auks, mis kõige se aasta läbhi lauldaſe õhtu Jummalatenistusſel ja hommiku Jummalatenistusſel pärraſt ſebda, kui lauldud ſaab: „Se on Jummal Iſſand...“ ja hommiku Jummalatenistusſe lõppetusſel	192
Kõige näbdala päwade ärralaskmisse troparid	211
Pühhapäwa troparid, mis igga Pühhapäwal pärraſt 117 Ta- weti laulu ſawad lauldud	232
Leiſed troparid, mis Laupäwal pärraſt 117 Tatweti laulu lauldaſe	234

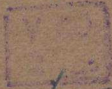
Parrandused.

Lehek.	Siida.	Trükitud.	Loe.
IV	24	uäfn	uäfu
V	24	kröwal	kröwal
VII	4	patriarh	patriarh,
X	15	maenitjedes, noomides	öppetades ja maenitjedes
XII	15	fejfab	fejfabad
4	19	anna	anna meile
6	5	fönnumed	fönnumid
19	9	tuunistusjed	tunnistusjed
20	13	innimeste	innimeste pärrast
22	18	öiged	öigid
22	23	hinge	hinged
28	4	äa	tes äa
40	2	kurjast ettevötmissjest ja	ja kurjast ettevötmissjest
44	2	ühhes	ühhes
49	12	kisjendan	kisjendan ma
54	23	je	ja je
56	24	wanuematte	wannematte
67	23	5 (6)	5
72	9	puhtast	puhtas
78	9	juuga	juuga
81	19	omma juhataja	juhataja
94	4	tännud	tännamisjed
94	16	austamisje ja tännu palwed	austamist ja tännu anda
99	3	pärrast [üllesjaata	pärralt
102	11	koudaki	koudaki
111	13	ei ei	ei

Lehek.	Ridna.	Eräkkitud.	See
113	24	üllemat	ellu üllemat
127	23	kõitide	kõitide
129	5	eestfeisjais	eestfeisjais
129	7	mitte ärra	mitte
135	7	laulda . . . nimmel	kiites laulda . . . nimme
143	17	Meiega on Summal	Summal on meiega
143	19	meiega on Summal	Summal on meiega
145	4	furrematta	furrematta ellus
148	9	ärrapeäftmatta	ärrapeäftma
157	6	allandlikkult.	allandlikkult:
159	3	üksainus	ainus
162	8	ommad	omma
171	4	katsma	katsma
173	6	iggapäätv	tännapäätv
179	6	innimeste	innimeste pärrast
184	7	ööse	öösi
193	16	kurjusfest	kurjast
193	17	hoitub	saame meie kõikis paitus
195	5	find	find kõif [hoitub
195	16	kep	Maroni haljendaw kep
196	4	kep	Maroni haljendaw kep
196	14	üllemad preestrib	piiskoppid
196	16	finnipiddanud	hoidnud
196	18	pallume	fiis pallume
199	3	Sulle, kes Sa	Sellele, kes
199	4	said	sai
199	6	ollid ehhitud, Sulle	olli ehhitud, Sellele
199	9	olgu	on
203	2	Neljaspäwal	Neljaspäwal
211	20	õnnistud	auustud
212	14	kõif	kõif waggast melest

Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiiv DIGAR

6.25

390/480

Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiiv DIGAR

234.498

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

1 0100 00108276 3